

SOUPIS RUKOPISŮ
SLEZSKÉ STUDIJNÍ KNIHOVNY
V OPAVĚ

CATALOGUS
CODICUM MANU SCRIPTORUM
QUI IN BIBLIOTHECA
INSTITUTI STUDIORUM SILESIACORUM
OPAVIAE ASSERVANTUR

M. BOHÁČEK - F. ČÁDA

SOUPIS RUKOPISŮ
SLEZSKÉ STUDIJNÍ KNIHOVNY
V OPAVĚ

1955

Slezský studijní ústav
Opava

RKB. 120

č. 11807

1. 12. 72

Ilustr. učbenik, Opava

135

PŘEDMLUVA

V Opavě byly uloženy četné rukopisy již před první světovou válkou a z nich většinu soustřeďovala t. zv. Gymnasiijní musejní knihovna. Z její rukopisné sbírky těžili různí badatelé při svých historických a filologických pracích, soustavnější však zprávu o těchto rukopisech podal jedině Josef Zukal v článku nadepsaném „Aus der Troppauer Museums-Bibliothek“ a uveřejněném ve dvou ročnících výročních zpráv reálky v Opavě (Jahres-Bericht d. Staats-Ober-Realschule in Troppau, 25.—26. Jhg. 1880, 1881), aniž tento fond vyčerpal úplně.

Na samém konci druhé světové války roku 1945 Gymnasiijní musejní knihovna sdílela s městem Opavou velmi těžký osud a její fondy utrpěly rozsáhlé ztráty bombardováním a požárem. Když po válce se začal znovu budovat kulturní život v Opavě, byly rukopisné kodexy, které se podařilo zachránit, shromažďovány v nové Slezské studijní knihovně a k nim časem přibyly i některé další rukopisy z klášterních a zámeckých knihoven slezských, takže rukopisná sbírka vzrostla na několik desítek svazků.

Když jsme byli při práci na soupisu právnických a hospodářských rukopisů ve Slezsku postaveni před úkol pátrat v této sbírce po materiálu pro náš odborný soupis, ukázalo se, že se jí dosud nedostalo knihovnického zpracování. Byli jsme tak donuceni, abychom probrali **svazek za svazkem** sbírky a identifikovali jednotlivé části rukopisných kodexů. Proto k podnětu Slezského studijního ústavu v Opavě jsme se rozhodli seřadit výsledky svého zkoumání do celkového soupisu rukopisů uložených ve Slezské studijní knihovně v Opavě, která převzala do úschovy i některé rukopisy Slezského musea v Opavě po většině obdobné proveniencie, jako jsou vlastní rukopisy studijní knihovny. **Tak vznikl „Soupis rukopisů Slezské studijní knihovny v Opavě“**, který **podává obraz** nynějšího stavu všech rukopisů této sbírky bez rozdílu jejich obsahu.

Soupis jest uspořádán tak, že rukopisy v něm seznamované jsou vedeny podle způsobu signování Slezské studijní knihovny ve třech velikostních řadách pod značkami RA 1 až 13, RB 1 až 22 a RC 1 až 46. Pro snazší orientaci zvláště v rejstřících všechny rukopisy jsme průběžně očíslovali čísly 1 až 81 (sign. RA 1 až 13 = č. 1 až 13,

sign. RB 1 až 22 = č. 14 až 35, sign. RC 1 až 46 = č. 36 až 81). Protože se ve sbírce nevyskytují díla několikasvazková, je číslem 81 udán i celkový počet rukopisných kodexů.

Formální popis jest obmezen ná údaje nutné pro vnějškovou identifikaci rukopisů a pro posouzení jejich použitelnosti při odborné práci. Z tohoto důvodu jsme zaznamenali i poškození kodexů, zvláště kde jsou většího rozsahu. Považujeme za vhodné říci při této příležitosti, že tu jde takřka vesměs o kodexy, jejichž povážlivý stav byl již konstatován údaji Zukalovy zprávy o některých rukopisech gymnasijské knihovny opavské, ač v některých případech se zdá, že zvláště tlení se od dob Zukalových ještě zhoršilo.

Obsahový popis je podáván ustáleným způsobem, při němž oddíly, činnici v kodexech samostatné celky, jsou pro přehlednost a snazší orientaci v rejstřících označovány jednoduchými nebo i zdvojenými písmeny malé abecedy. Text obsahového popisu položený do uvozovek reprodukuje doslovně znění rukopisu na udaném místě, kdežto názvy rukopisných oddílů bez uvozovek přejímají název rukopisu z jiného místa (na příklad při názvech převzatých z explicitu). Vše, co je v textu položeno do závorek, dodáváme sami.

Poznámky jsou připojovány petitovou sazbou pravidelně vždy hned za odstavcem popisu, jehož se týkají. Zvláštních zkratk jsme užili co nejméně a jejich seznam připojujeme.

Používání soupisu jsme se snažili usnadnit několika rejstříky. První rejstřík přináší konkordanci rukopisů ve Slezské studijní knihovně v Opavě se zachovanými značkami starých sbírek, k nimž rukopisy dříve náležely, a podává tak bližší údaje ke vzniku rukopisného fondu, jak o něm bylo svrchu souhrnně pověděno. Druhý rejstřík je rejstřík incipitů. Jím se zachycují incipity rukopisných celků, pokud jsou významné pro jejich identifikaci. Nejsou do tohoto rejstříku proto zahrnuty incipity děl ze XVII. století a mladších, kde nejlépe poslouží k identifikaci názvy nebo titulní listy, stejně jako incipity porušené (neúplné). Výjimečně jsou však do rejstříku zařazeny i některé incipity vnitřní, pokud na ně z důvodů identifikačních poukazujeme v poznámkách. Konečně třetím rejstříkem je spojený rejstřík jmenný a věcný. V něm jsou rukopisy a jejich oddíly, pokud jde o jména, zaznamenány jak podle jmen autorů, tak podle názvů (jmen) děl, a to i tam, kde nejde o díla anonymní.

Podle stáří hlásí se z rukopisů Slezské studijní knihovny

<i>do století</i>	<i>čísla</i>
XIV.	6, 14, 24, 47, 54, 62
XIV.—XV.	48, 53
XV.	3, 4, 5, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 36—39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 58, 63, 64, 65, 66, 67
XV.—XVI.	1, 44
XVII.	8, 9, 12, 13, 26, 33, 78, 80
XVII.—XVIII.	61, 75
XVIII.	2, 7, 11, 30, 31, 32, 34, 35, 55, 59, 60, 68, 69, 72, 74, 76, 77, 79, 81
XIX.	70, 71, 73

Látkou a jazykem se rozřídují rukopisy Slezské studijní knihovny v celkovém přehledu podle čísel soupisu takto:

	<i>Latina</i>	<i>Čeština</i>	<i>Němčina</i>	<i>Franc.</i>	<i>Italština</i>
Historie	34, 60, 68, 69, 72, 74, 77	60	33, 60, 78, 81		
Právo	1, 10, 13, 14, 35, 41, 44, 53, 57, 63, 64, 65		1, 9, 26, 55, 59, 60, 61, 79		
Hospodářství	19				
Filosofie	11, 12, 14, 16, 22, 30, 32, 53, 68				
Theologie v širším smyslu s homileti- kou, liturgickými knihami atd.	3—6, 14—25, 28, 29, 31, 36—54, 56, 58, 62, 63, 65—68, 76	24	6, 31, 39		
Filologie	14, 15, 16, 27, 68	16	15, 27		
Lékařství	7		7, 8		
Různé	2, 70, 71		2, 75	2, 75	73, 80

Mezi jazyky přípisků, kde rovněž má převahu latina, objevuje se vedle uvedených jazyků i polština (č. 12, 23, 40). Pozoruhodnější české přípisky a glossy mají kodexy č. 17 (modlitby, poznámky), 21

(výpočet „bona nature“), 25 (překlad sekvencí v glosse) a 39 (notovaná písnička „Vsedl ďábel babě na pleco“).*

Z přehledu obsahu rukopisů ve Slezské studijní knihovně je patrné, že kritické zpracování soupisu s hlediska příslušných disciplin leckdy leželo i mimo naše odborné zaměření. Proto rádi vzdáváme na tomto místě srdečné díky všem, kdo nám přispěli svou pomocí. Zejména v oboru theologických rukopisů byl to prof. Dr F. M. Bartoš, který vedle přímého určení několika anonymních kusů podle našich záznamů častěji nás uvedl na cestu ke správnému kritickému výsledku. Akad. prof. Dr V. Vojtíškov, který recenzoval tuto publikaci, děkujeme za odborné podněty, které přispěly ke zdokonalení tohoto soupisu.

V Opavě dne 15. května 1954.

M. Boháček

F. Čáda

*) Některé podrobnosti o významnějších kusech rukopisného fondu Slezské studijní knihovny v Opavě podali jsme ve zprávě „Rukopisy ve Slezské studijní knihovně v Opavě“ ve Slezském sborníku roč. 51 (1953), str. 572—574.

PRAEFATIO

Opaviae iam ante primum totius mundi bellum complures codices manu scripti depositi erant, quorum maiorem partem Bibliotheca quae Gymnasialis Musealis vocabatur asservabat. Quos codices cum nonnulli historici et philologi in suis operibus adhibuissent, descriptionem eorum quodam modo systematicam, neque tamen omnes codices complectentem, unus Iosephus Zukal aggressus est et sub titulo „Aus der Troppauer Museums-Bibliothek“ in libellis annalibus „Jahres-Berichte der Staats-Ober-Realschule in Troppau“ inscriptis, a. XXV (1880) et a. XXVI (1881), publici iuris fecit.

In ipso secundi belli universalis fine, a. 1945, Bibliotheca quondam Gymnasialis Musealis pari sorte cum urbe Opavia coniuncta gravissimis damnis per ferrum et ignem affecta est. Cum autem post bellum confectum litterarum et artium studia Opaviae reviviscere coepissent, codices manuscripti, quos e ruinis eripere contigit in Bibliothecam Instituti Studiorum Silesiacorum nuper conditam conlati sunt. Ad quos mox alii codices manu scripti e nonnullis monasteriorum et castellorum Silesiae bibliothecis accesserunt, ita ut haec codicum collectio aliquot decadum numerum assecuta sit. Nonnullos praeterea codices manu scriptos Bibliotheca Instituti Studiorum Silesiacorum a Museo Silesiaco Opaviensi, quo simili fere modo pervenerant, depositi nomine accepit. Quos omnes codices „Catalogus codicum manu scriptorum qui in Bibliotheca Instituti Studiorum Silesiacorum asservantur“, quem in hoc volumine in lucem edimus, sine ullo materiae discrimine secundum praesentem statum describit.

Qui catalogus ita ordinatus est, ut codices more in Bibliotheca Instituti Studiorum Silesiacorum usitato secundum tres magnitudinis gradus sub signaturis RA 1 usque ad 13, RB 1 usque ad 22, RC 1 usque ad 46 describantur. Quo tamen facilius sit catalogi et tabularum eius conspectus, omnes codices praeterea numeris currentibus ab 1 usque ad 81 notantur, qui idem numerus, cum in hac collectione non nisi unius tomi codices existant, omnium codicum manu scriptorum numerum indicat.

Habitus codicum externi descripto eas tantum res respicit, quae ad codices distinguendos et ad usum quem litterarum studiis

praebere possint cōgnoscendum necessariae sunt. Qua de causa etiam de variis codicum damnis, praesertim de iis quae maiora sunt, mentionem facimus. Qui codices iidem fere sunt, de quorum vitioso statu iam Iosephus Zukal l. c. docuit.

Codicum materia solitum in modum describitur, ita tamen, ut singulae codicum partes singula scripta continentes ob meliorem catalogi et registorum conspectum simplicibus vel geminatis litteris designentur. Qua in descriptione verba citandi signis inclusa fideliter repetunt textum, quem opus ipsum loco adhibito praebuit, cum verba citandi signis carentia aliunde recepta sint. Omnia quae in textu uncis inclusa sunt catalogi auctores addiderunt.

Adnotationes minoribus litteris impressae suam quamque descriptionis partem sequuntur. Abbreviaturis quam paucissimis usi sumus, quarum index est adiunctus.

Quo facilior sit catalogi usus, tria registra accedunt. Primum registrum concordantiam affert signorum, quibus codices nunc in Bibliotheca Instituti Studiorum Silesiacorum notantur, cum signaturis, si quidem ad nos pervenerunt, quas olim in aliis bibliothecis acceperant, ita ut totius collectionis origo et historia, de quibus supra diximus, melius perspiciatur. Secundum registrum initia singulorum operum refert, quatenus ad scripta ipsa cognoscenda utiles esse possint. Itaque hoc registro neque initia saeculi XVII. et posteriorum, ubi iam opera ipsis titulis optime distingui solent, neque initia corrupta aut mutila continentur. Tertium denique registrum est index nominum et rerum in unum concinnatus. In quo codices et partes eorum ut secundum auctorum nomina, ita secundum operum titulos (sc. omnium, non solum anonymorum) notantur.

Quod ad aetatem attinet, codices Bibliothecae Instituti Studiorum Silesiacorum his saeculis tribuendi esse videntur:

<i>Saeculum</i>	<i>Numeri</i>
XIV.	6, 14, 24, 47, 54, 62
XIV.—XV.	48, 53
XV.	3, 4, 5, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 58, 63, 64, 65, 66, 67
XV.—XVI.	1, 44
XVII.	8, 9, 12, 13, 26, 33, 78, 80
XVII.—XVIII.	61, 75

XVIII.	2, 7, 11, 30, 31, 32, 34, 35, 55, 59, 60, 68, 69, 72, 74, 76, 77, 79, 81
XIX.	70, 71, 73

Materia et lingua codices Bibliothecae Instituti Studiorum Silesiacorum, si Catalogi numeros respicimus, ita dividuntur:

	<i>Lingua: Latina</i>	<i>Bohemica</i>	<i>Germanica</i>	<i>Franco-Italica gallica</i>
Historia	34, 60, 68, 69, 72, 74, 77	60	33, 60, 78, 81	
Ius	1, 10, 13, 14, 35, 41, 44, 53, 57, 63, 64, 65		1, 9, 26, 55, 59, 60, 61, 79	
Oeconomica	19			
Philosophia	11, 12, 14, 16, 22, 30, 32, 53, 68			
Theologia lato sensu cum homileticis, libris liturgicis etc.	3—6, 14—25, 28, 29, 31, 36—54, 56, 58, 62, 63, 65—68, 76	24	6, 31, 39	
Philologia	14, 15, 16, 27, 68	16	15, 27	
Medicina	7		7, 8	
Varia	2, 70, 71		2, 75	2, 75 73, 80

Inter linguas ascriptionum, ubi pariter lingua Latina praevallet, praeter linguas enumeratas etiam lingua Polonica apparet (num. 12, 23, 40). Ascriptiones et glossae Bohemicae memorabiliores in codicibus num. 17 (orationes, adnotationes), num. 21 („bona naturae“ enumerantur), num. 25 (sequentiarum in glossa versio), num. 39 (cantio profana verbis „Vsedl dábel babě na pleco“ incipiens et notis musicis ornata) leguntur.

Omnes codices in Catalogo nostro descriptos litterarum investigatores in Bibliotheca Instituti Studiorum Silesiacorum adire possunt. Datum Opaviae Idibus Maiis anno MDCCCCLIV.

M. Roháček

F. Čáda

POUŽITÉ ZKRATKY

Gymn. mus. knih.	Gymnasijní musejní knihovna v Opavě, označovaná „Gymnasial-Museums-Bibliothek“, nebo „Troppauer Museums-Bibliothek“ a pod.
GW	Gesamtkatalog der Wiegendrucke herausgegeben von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke (od 1925).
Hain č.	Hain, Repertorium bibliographicum.
Hain-Copinger č.	Copinger, Supplement to Hain's Repertorium bibliographicum.
Hübl, Cat. ad Scotos	Hübl A., Catalogus codicum manu scriptorum, qui in bibliotheca monasterii B. M. V. ad Scotos Vindobonae servantur (1899):
Knih. Něm. ryt.	Knihovna konventu řádu Německých rytířů v Opavě.
Migne PG	Migne, Patrologia, series graeca (první číslice svazek, druhá sloupec).
Migne PL	Migne, Patrologia, series latina (první číslice svazek, druhá sloupec vydání).
Podlaha č.	(Ad. Patera —) Ant. Podlaha, Soupis rukopisů knihovny Metropolitní kapitoly pražské (citováno podle čísel rukopisů).
PUK	Universitní knihovna v Praze.
Slezské museum	Slezské museum v Opavě (po r. 1945).
Truhlář Cat. č.	Catalogus codicum manu scriptorum latinorum, qui in c. r. bibliotheca publica atque universitatis Pragensis asservantur (citováno podle čísel rukopisů).

SOUPIS RUKOPISŮ

CATALOGUS CODICUM

Pap., XVII., přivázáno k tiskům: 1) „Der malcontante fürst Ragoczy in Ungarn... Cöln, Stephan Martens erben 1704“ (str. 46); 2) „Der buss- und dank-singende David, das ist gewöhnliche fasten und fronleihnams-predigten... P. Viti Scheffer... Brünn, Franz Ign. Sinapi 1701“ (str. 142); 3) „Die preiswürdige veronica oder Europäischer thee... Düsseldorf... Joh. Chr. Schleuter 1692“ (str. 32); 4) „Einfältig curieuse vorstellung etlicher ursachen, welche das gemeinwesen täglich... beschweren... von Cosmophilo... 1696“ (str. 20); rukopisných ff. 228, 19×15,5 cm, v. kož. hnědá kdysi s tkanicemi, na hřb.: „M. RAGOTZY. OLLMÜTZER GERICHTSPROCESS“. — O rukopise a zvl. pak o K. F. Schertzovi srv. M. Boháček — F. Čáda, „Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě“ v chystaném II. svazku Sborníku SLUKO (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.).

(a) 1a: „Fortröflich schöne rechtshandlung Sacksischer gerichtshandlungen mit sambt Olmützer gerichtshandlung, auch hin zugesetzten unterschiedlichen formularschriften.“

1b—29b: „Non est, crede mihi, sapientis dicere vivam... (2a:) Criminalia ex constitutionibus domini, domini Augusti, ducis Saxaniae [!] extracta. Constitutio prima × (29a:) Darnach schwöre der jude... (29b:) ...also helft mir der wahre Gott Adoney.“

Celkem 49 číslovaných článků s nadpisy německými i latinskými, mezi nimi zvláště (19b:) „De questione torturali. Von peinlicher frag.“ — (26b:) „Volgen etliche eidt. Lehneidt.“

(b) 30a—66b: [Heinrich Polan:] „Jetzt folget weiter Olmützer gerichtshandlung. Der erste artickel. Wi sich ein ider kleger zur rechten soll geschick machen. Wan im einer gedöncet und firnimpt einen andern rechtlich zubeklagen × (65b:) Der 32. articul. Process, wi man einen thotten... (66b:) ...als einen andern Christenmenschen etc. Processum hunc judicalem describendo finis anno 1670 die 17. julius“ [!].

Opavský rukopis proti původnímu textu psanému autorem (v městském archivu v Olomouci nyní sign. 116, dříve 64, z pol. XVI. stol. [1550]) je značně pozdní, až z 2. pol. XVII. stol., a z dosud známých rukopisů nejmladší, čímž si vysvětlíme mnoho chyb a jiných úchylek, které vznikly neporozuměním opisovače. Rukopis olomoucký a opavská recenze jsou bez udání autora, kterého neznal ani vydavatel procesu Alfr. Fischel, Die Olmützer Gerichtsordnung (1903). Fischel také neznal opavský rukopis. V jeho vydání odpovídají opavskému textu str. 3—74. Porov-

náme-li originální text olomoucký a vydání Fischelovo (které však neodpovídá plně olomouckému znění) s opavskou recensí, je v ní nejdůležitější rozdělení (42a:) „Der ander theil Olmützer rechtsordnung. Der 13. artickel. Wi sich ein ider kleger gegen den rechten verhalten soll etc. Vom banrecht und andern.“ (vyd. str. 26. čl. XIV.). — (43a:) „Die hegung der stattrechten. Der 14. artickel“ (vyd. str. 27. čl. XV.). — Pokud jde o totožnost autora Jindřicha Polana (staršího, později von Polansdorf), městského písaře olomouckého a pak opavského, o ostatní rukopisy a o literaturu k tomuto procesu, srv. F. Čáda, *Polský rodák a městské právo v Olomouci a v Opavě v „Česko-polském sborníku vědeckých prací“* (vyd. Slezský studijní ústav v Opavě 1955), díl I. 270—283.

(c) 66b: „Criminalia. Torque filium, fatebitur pater“ atd.

Za latinským úvodem následují německé verše o tortuře.

(d) 67a—68b: „Tractatus von firstellung und fassung der zeigen, wi soll sich der richter verhalten der zeigen verhören × und auflegen sollen.“

(e) 69a—88b: „Unterschiedliche formularschriften. Forma eines geburtsbrifs × Nota. Den dib soll man hencken... den soll man auf einer hürd bratten.“

(f) 89a—172b: „Conradi Sinceri, civis Germani, de Germanicarum legum veterum ac Romani juris in re publica nostra origine autoritateque praesenti dissertatio epistolica. Prostat apud Maur. Georg. Weidmannum M. D. C. LXXXII.“

Opis tisku. C. Sincerus je pseudonym německého právníka a státníka Joh. Geoga v. Kulpise (1652—1698). Srv. *Allg. deut. Biographie XVII.* (1883) 366. Na fol. 172 datum: „Scrib. pr. Kal. Martii anno M. D. C. LXXXII“ [28. února 1682] a na fol. 89a: „Ex libris Caroli Ferd. de Schertz.“

(g) 173a—215a: „Monitorium sive instructio brevis decanis ruralibus ac parochis dioecesis Olomucensis auctoritate et jussu... Caroli D. g. episcopi Olomucensis... de Lichtenstein... MDCLXVI... Typis Viti Henrici Etteli, typographi Olomucensis. Concinnatore P. Kuchler, S. J. ... theologo aulico.“

Opis tisku. Kuchler je patrně Bartholomeus K., olomouc. kazatel, od něhož jsou z 2. pol. XVII. stol. v univ. knihovně v Olomouci traktáty „De fide, spe et charitate“ (frg.) a „De jure et justitia“ (sign. M II—9 a II—11).

215a—224a: „Notata ad monitorium“ atd.

224b—228b: prázdná.

2

RA — 2

(Gymn. mus. knih. Ant. 18)

Pap., XVIII., ff. 88, 19,5×15,5 cm, v. papír. temně červená se zbytkem listku se sign. Fol. I. s. 13.

lab: prázdné.

2a—54b: „*Repraesentationes, welche von jetzigen statu Europae dem Appollini in Parnasso vorgestellet werden.* 1-o: Stellet man auf einen hirzu aufgerichteten theatro vor das Königreich Polen × (53a:) Hochzeit zwischen der Statt Belgrad und den Gross-Vezir ... (54b:) ... *regia Mater erit 13. 9-bris 49*“ (13. září 1749).

Satirické poznámky, šlehy a verše k politickým poměrům v Evropě v 1. polovině XVIII. století. Sbirka není soustavná, a jednotlivé její části jsou řazeny nepochybně podle toho, jak je pisatel sebral nebo snad i sám složil. Psána je latinsky, německy a francouzsky a dělena na mnoho nesourodých oddílů s nadpisy nejednotně upravenými. — Výběr některých nadpisů: (2b:) *Ubi confusio et stridor dentium, ibi sempiternus horror inhabitat.* 2-o. Stellet vor ein grossen Orlog-Schiff auf der See. — (3a:) *Aurea libertas, ipso pretiosior auro.* — 3-o. Stellet vor die Königin in Engellandt auf den Thron sitzend. — (15b:) *Ulma urbs libera imperii a Bavariae electore fraude accepta.* Epigramma. — (18b:) *In neo-electum Stanislaum.* Armer polnischer Hundstagskönig, Geld die Kräften, seindt zu wenig. — (20a:) *Bavarus avarus, dum quaerit R[atisbonam], U[lmam], I[nspurgam], N[orimbergam], A[ugustam], M[onachium], invenit RUINAM.* — (23b:) *Deren evropaeischen Potentaten Contrastiel für das Jahr 1706.* — (33b:) *Prognosis Cronographica De Miris* (t. j. 1704) — (41b:) *Vermerckung, was das Herzogthumb Schlesien beischritten will zur Campagne wider die Franzosen.*

55a—88b: prázdná.

3

RA — 3

(Gymn. mus. knih. MS 22; Ant. 22)

Pap., XV., (1467), ff. 345, 16×10,5 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží, zbytky kovových ozdob a spon, vazba silně poškozena.

Dřív. popis: Ant. Kubiček, *Dva staré breviáře Olomucké* (Sborník hist. kroužku II, 1901, str. 218 d.; III, 1902, str. 18 d. a 86 d.); s edicí některých úryvků. Srv. též M. Boháček — F. Čáda, „*Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě*“ v chystaném II. svazku *Sborníku SLUKO* (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.), zvl. k místopisu Olomouce.

[Breviarium.]

(a) 1a: (perg. předsádka z ústřížku listiny:) „/// náš statečný z /// urozený panose Jan Košátský z Petrs[v]aldu /// a tomu pro lepší jistotu a potvrzení /// jest dán a psán na Hukvaldiech v úterý /// [bo]žieho tisícieho čtyřstého sed[mého].“

(b) 1b: [Tabula festorum mobilium.]

2a—7b: [Calendarium.]

Se svátky domácích patronů. Otištěno u Kubička na uv. m. II, 225-8 — Pamětní záznamy v kalendáři, pokud jsou psány rukou pisáře rukopisu: Fol. 3a při *Translacio s. Wenceslai: „Anno d. M^oCCCCXXVII^o natus sum in Praga.“* Fol. 5a u svátku *Procopii abbatis: „Anno Domini M^oCCCLXXXVIII^o feria VI^a prima post*

Procopii [v pátek 5. července 1398] combusta est civitas Olomucz et festum s. Procopii erat tunc feria V^a. — Tamtéž: „Anno etc. CCCCXIII^o inceptum est pretorium in Olomucz et festum s. Procopii erat feria V^a“ [nesouhlasí, sv. Prokopa připadlo-r. 1414 na střed]. — Fol. 6b ke dni Simonis et Jude: „Anno Domini M^oCCCCXXXIX^o obiit dux Albertus; rex Bohemie“ [28. října 1439].

8a: prázdné.

(c) 8b: „Secuntur psalmi in matutinis de sanctis et primo de apostolis.“

Seznam žalmů bez textů.

8b—9a: „Versiculi: de apostolis, de uno martire, de martiribus, de confessoribus, de singulo confessore, de virginibus, de b. Virgine.“

9a: „Secuntur psalmi ad vespervas“.

Seznam jako na fol. 8b.

9b: „Secuntur benedictiones ad matutina“ [versus].

10a—b: „Secuntur suffragia ferialia“.

(d) 11a—b: „Nota regulas generales in tenendis horis.“

Otištěno u Kubíčka na uv. m. II, 221-3.

12a—b: prázdná.

(e) 13a + 63b: Psalterium cum vigiliis maioribus et minoribus.

(f) 63b—72b: „Incipit ympnarium. Primum de adventu Domini.“

Za fol. 72 několik listů vytrženo.

(g) 73a—209a: Proprium de tempore a dominica prima in Adventu Domini usque ad octavam dedicacionis.

Na fol. 209a: „Explicit de tempore anno M^oCCCC^oLXVII^o.“

(h) 209a—240a: „Incipit secunda pars. De sanctis.“

(i) 240a—341a: „Incipit commune sanctorum tempore paschali.“

V oddílech (h) a (i) zařazena officia o českých a moravských patroněch. Jsou to zejména: na ff. 231b—233a pro svátek Cyrila a Metoděje officium začínající antifonou „Adest dies gloriosa“; na ff. 309a—310b officium ke dni sv. Ludmily začínající antifonou „Ecce iubar matutinum“ a obsahující do lekcí rozdělený zlomek legendy „Fuit in provincia Bohemorum“; na ff. 313b—314b, 318b—319b officia ke dni a k oktávě sv. Václava obsahující m. j. do lekcí rozděleny prvé tři kapitoly legendy „Crescente fide“ české recenze; konečně na ff. 331b—332a v officiu ke dni Přenesení sv. Ludmily úryvek s incipitem „Recordatus avie sue b. Wenceslaus“, reprodukuující několik vět z 5. kap. legendy Kristiánovy. Tyto texty spolu s ostatními čteními o českých a moravských patroněch otiskl odtud Ant. Kubíček na uv. m. III, str. 18 d. a 86 d. s bližšími údaji o jejich původu. K lekcím o sv. Václavu z legendy „Crescente fide“ srv. též Dobroslav Orel, Hudební prvky svatováclavské (Svatovácl. sborník II, 3, 1937) str. 407 d. a 420.

(k) 341b—345b: „Incipit commune sanctorum.“

Konec chybí.

(l) Na zadním předeštlí pamětní zápisy:

„Anno Domini M^o quadringentesimo nonagesimo dominus Mathias, rex Ungarie, obiit Wiene feria II^a post dominicam Palmarum“ [5. dubna 1490].

„Eodem anno in festo Pasche, cum Regina celi incipiebatur in matutina missa in ecclesia Olomucensi, candela pascalis una cum ///, in quo stabat, a sumitate testudinis ad terram corruiet et ad minutas partes confracata est.“

„Anno etc. 92° feria V^a, que fuit sequens post Ser///, hora quasi post XVIIIam civitas Olomucz exusta est, videlicet platee pistorum, calcariatorum, perdit[orum], sutorum usque ad curiam s. Clare, et extra curiam penes murum, ubi erat braseatorium, balneum /// [r]ota aq[uaria] cum valva, usque domum sequentem penes ortum s. Bernhardini, deinde a nominata valva per plateam iudeorum ad plateas preconis usque ad domum Krauthssuster, et eadem plateolla supra ad s. Michaellem et versus s. Michaellem in ter[cia] platea usque domum, que nuncupatur foystvtí. Et erat ignis vehemens cum vento, qui in duabus horis consumpsit omnes domus et habitaciones usque ad fundamenta, non parcens nec testudinibus neque muris, et in multis locis nec c[reat] /// [i]matis.“

4

RA — 4

(Gymn. mus. knih. Ant. 61)

Pap., XV., ff. 487, 15×11 cm, vazba stržena, listy z části poškozeny vlhkem a hlodavci.

[Breviarium]

(a) 1a—92a: [Psalmi in matutinis.]

Původní začátek chybí, zachovaná folia až do fol. 70 značně poškozena.

92a—124b: „Sequuntur psalmi ad vespervas.“

(b) 124b—129b: „Sequuntur suffragia.“ — [Hymni.]

(c) 130a—229a: „Sequitur secunda pars estivalis [proprii de tempore.] In vigilia Pasche“ usque ad dedicacionem ecclesie.

(d) 229a—259b: „Sequitur de sanctis et primo commune sanctorum.“

(e) 259b—482b: „Sequitur de sanctis.“

Proprium de sanctis, v něm oficia pro svátky českých světců. Fol. 262b—265a: „De s. Adalberto, martire et pontifice“; fol. 317b—319a: „De s. Procopio con-

essoro"; fol. 375a—376b: „De translacione s. Adalberti et quinque fratrum“ (v tom „Historia“ textově se přimykající z valné části ke znění Kosmovy kroniky kn. II, kap. 3 a začátky kap. 4 a 5; vynechán zejména oddíl o Břetislavových dekretech); fol. 411a—b: „De s. Wenceslao“ a fol. 452a—453a: „De translacione s. Ludmille“, kde po úvodní modlitbě zařazena translační legenda „Recordatus avie sue b. Ludmille s. Wenceslaus“ (viz kap. 5. legendy Kristiánovy od uvedených slov až „gratulantibus cunctis Christumque laudantibus“, vyd. Prameny dějin českých 1, 211—212). — Od fol. 281—315 listy z valné části zničeny.

- (f) 482b—486a: „Sequuntur suffragia et primo tempore pascali.“
(g) 486b: „Preces horarum.“

Neúplné, několik listů chybí.

487: [Perg. list, tvořící kdysi předsádku s přípisky latinských modliteb, zvláště mariánských.]

5

RA — 5

(Gymn. mus. knih. Ant. 62)

Pap., XV., ff. 473, 16×10,5 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží slepě tlačen. s utrženými sponami a s kováním, na hřb. novější štítek: „Breviarium“; vazba a listy značně poškozeny.

[Breviarium.]

1ab: [Pergamenový zlomek latinského breviáře z XV. století.]

2ab: [Papírový zlomek latinských modliteb, v tom „De profundis“.]

- (a) 3a—6a: [Calendarium cum cisiojano latino.]

V kalendáři sahajícím od prosince do poloviny dubna jsou uvedeny (černě) svátky: „Translacio s. Wenceslai“ [4. března], „Cirilii et Metudi episc.“ [9. března]. Cisioján podle diecése pražské, srv. H. Grotefend, Handbuch der hist. Chronologie (1872) 41; týž, Zeitrechnung d. deut. Mittelalters u. Neuzeit (1892) 151.

- (b) 6b—20a: [Ordinarium officii de tempore.] „Sequitur cursus vel horae“ atd.

Na fol. 20a letopočet pozdější rukou: „1. 5. 1. 1.“

20b: prázdné.

- (c) 21a—108b: [Psalterium.]

108b—110b: „Sequuntur letaniae.“

110b—126a: „Vigiliae.“

126a—128b: „Sequuntur suffragia sanctorum.“

- (d) 129a—328b: [Proprium de tempore ab Adventu usque ad Pascham.]

329a—333b: [Orationes.]

334ab: prázdné.

- (e) 335a—401b: „Incipit [Proprium] de sanctis.“
 (f) 402a—471a: „Incipit Commune sanctorum.“
 V tom na fol. 422a—423b: „Translacio s. Wenceslai. Collecta.“

- (g) 471b: „Sequitur accessus altaris.“
 Neúplné, další stránky chybějí.
 472a: prázdné.
 472b—473b: [Zlomky latinských modliteb.]

6

RA — 6

(Gymn. mus. knih. Ant. 72)

Perg., XIV., ff. 220, 12,5×9 cm, v. stržena.

1a: prázdné.

1b—2a: (Illuminace: Zvěstování a narození Kristovo.)

- (a) 2b—3a: [Mahnung zur Geduldigkeit.] „Daz ist ein gueter manung von der gedultichait gestlichen leuten ze lesen und auch ze tuen. Ich allmechtiger got × niht anders gib wan mich selben.“

3b: (Illuminace.)

Pod obrazem Ukřižování velmi setřelá kresba dvou osob k sobě obrácených a kleče se modlících a v dolních rozích dva osou k obrazu skloněné štíty. Na (heraldicky) pravém štítě štípeném pravá půle šikmo štípená černo-bílá a levá kosmo štípená černo-bílá. Na levém štípeném pravá půle černá a levá kolmo routovaná.

- (b) 4a—89b: [Mönch von Heilsbron, Sechs Namen des Fronleichnams.] „Wer lesen in den puechen, daz der vron leichnam gotes, den er uns zu einer speis hat gemachet seinen chinden, sechs namen hat × swenne wir daz getan haben, daz wir denne wirdichleich gotes leichnam enphahen.“

Prosa. O autorovi a o díle viz G. Ehrismann, Gesch. d. d. Lit. bis zum Ausgang des MA, II. Teil, Schlussband, 1935, str. 422; Wolfg. Stammler, Die d. Lit. des MA., Verfasserlexikon, Bd. III, 427; tu výpočet rukopisů bez opavského.

- (c) 89b—105a: [Von sechs Tugenden des Abendmahls.] „Der gotes leichnam welle enphahen wirdichleich, der hab di sechs tugent in im, da hernach geschriben stent, damit sich ein icleiches geistleich mensch beratten schol. Sand Paulus: es ist unmugleich, daz iemen meg got gewallen an rechten gelauben × do si dy speis dannoch in dem mund hetten do viel gotes zarn auf seu.“ — „Qur scripsit scripta et cetera.“

- (d) 105b: „O, bone Jesu, o bone Christe × dicatis, cum vidistis corpus Christi.“

Latinské vzývání svátosti oltářní.

- (e) 106a: (pozdější přípisek:) „An sand Marie Magdalen nacht“ atd.
106b: prázdné.
- (f) 107a—122a: „O suezzev peicht, du machest got den starchen richter linde und senfte × Augustinus: Die groezzist marter di di gueten leident, daz ist wider di uncheusch streiten.“

Snůška citátů z různých autorit, řazená bez vnitřní souvislosti.

- (g) 122a—160b: „Das puechel ist von unsem herren marter wie sand Anshelm unser vrawen vrait, wi er gemartert waer und wi im unser vrawe des antwurte.“ „Sand Anshelm der pat unser vrawen von himelrich langev zeit mit grozzer gier × und den hoechsten lon in dem himelreich amen.“

„S. Anshelm's Frage an Maria“: viz G. Ehrismann, *Gesch. d. d. Lit. bis zum Ausgang des MA, II. Teil, Schlussband, 1935, str. 386.*

- (h) 160b—162b: „Swer daz spricht unten an sein end alle tag, der wiert nach seinem tod erloest . . . Domine, quid multiplicati sunt . . . Cum rex glorie Christus . . . Deus, qui per unigenitum . . . Deus, qui matutinam . . . Omne sancti Spiritus . . . Deus illuminator gencium . . . × Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum.“

- (i) 163a: „Swer daz pet unten an sein ende spricht, dem erscheint unsere frowe von seinem ende mit grozzen freuden. Maria hoch gelobtev chuniginne × himelischen thron amen.“

- (k) 163a—174b: „Daz ist von tzehen tausent rittern, wie si gechert und gemartert wurden. Von sand Achacio.“ — „Hie heft sich die vor red an / Als ich mich versinnen chan / Ein herre weis und wol bedacht / Hat mich einer rede inne bracht . . . (164b:) Von sand Achacio. Ein heilig pabst als ich las × des gewer uns got all samen / Dar tzu sprechet alle amen.“ — „Hie die marter endet sich die schul wier lesen entzichleich.“

Text s výkladem vydal Leop. Zatočil, *Eine unbekannte Verslegende von den 10.000 Rittern aus dem 14. Jhd.* (Sborník filosofické fakulty brněnské university, roč. III., Brno 1955, č. 4. str. 67—86). Podle Zatočila autorem skladby je Otte, jehož jméno se uvádí ve verších na f. 164a.

- (l) 174b—176b: „Ein lob von unser frawen nam.“ „Maria ist ein rainer nam × got uns gewer di selben czueversicht.“

- (m) 176b—177a: „Swer di tzwen und sechzig unser frowen nam bei im treit und samtag vastunt list, der is fri vor vri gelueb. O beata et gloriosa Dei genitrix × cum Deo patre et Spiritu sancto in secula seculorum amen.“

- (n) 177a—b: „Oracio. Gaude Dei genitrix × succurre nobis piissima virgo Maria.“

- (o) 177b: „Oracio. Deus, qui salutis eterne × qui tecum vivit.“
- (p) 177b—179a: „Swer di LXX nam unsers heren bei im treit und des suntagz vastunt list, der ist frei von aller truebsalung. Ompnis sempiterna maiestas × propter nomen sanctum tuum.“
- (r) 179a: „Oracio. Domine Deus, ompnes nos × per eundem Christum dominum nostrum.“
- (s) 179a—b: „Daz pet hat gemacht ein pabst, der haizzet Celestinus, und swer daz spricht und di wandlung der XL tag antla[z].“ — „Ave verum corpus × michi peccatori misero amen. Pater foster.“
- (t) 179b—180b: „Swer daz pet spricht unten an sein end als manig iar er iz spricht als manigen tag wiert im vor chunt getan... Dixi custodiam vias meas × et salutare tuum da nobis.“
- (u) 180b—181a: „Oracio. Prepara quesumus, Domine, visitacioni tue corda × per omnia secula seculorum amen.“
- (v) 181a—181b: „Daz schol man sprechen so man unsers herren leichnam enphangen hat. Lieber und suszer herre × und minchleiche gehugnusse zu dier amen.“

Připsáno jinou rukou.

182a: prázdné.

- (x) 182b—189b: „Dicz sint die bezaigunge der hailigen messe.“ „Daz erste sint die gloken × zu den posen spricht er: get ir verflueht.“
Konec tohoto oddílu chybí, 2 listy vyřiznuty.

(y) 190a: „Iz sint drei slaht leut den wirt der messe gar weuch × und lazzent sich ein chlain dinch irren.“

(z) 190a—191b: „Daz sprich den suben gaben des heiligen geistes der ein in fliezzer ist aller genaden und aller gueten ding. Ich pit dich herre vater von dir geschaiden mugen amen.“

(aa) 191b—198a: „Daz sprich so du gotes lichnam wellest enphahen und auch sein heiliges pluet. Diz ist ein guet gebet. Obriste peste o vater × der war gotes sun amen.“

(bb) 198b—199b: „Daz sprich so du gotes lichnam nu enphangen habest. Nu siech ich herre × da ich dich ewiglichen ansiech amen.“

(cc) 200a—203b: „Daz gebet sprich so du gotes lichnam und sein heiliges pluet nemest. Herre ich pit × zu dem ewigen leben amen.“

(dd) 203b—204b: „Daz sprich so du gotes lichnam nemen wellest. O genad aller genaden × und du mit mir amen.“

(ee) 204b: „Daz ist ein guet' segen da mit gesege dich alle tag. Herre gesege mich × zu den ewigen vreuden amen.“

První dvě slova modlitby rozmazána k nečitelnosti.

(ff) 204b–207a: „Daz gebet sprich alle zeit swene du gotes lichnam wellest nemen. Got here wir dich gezzen × uber alle mein sunde amen.“

(gg) 207a–209a: „Swenne ein mensche an dem end leit und dannoth pei seinen sinnen ist, so schol man im disev wort vorsprechen. Wand der guet here sant Anselmus spricht × erbarme dich uber mich amen.“

(hh) 209a–211b: „Ein mensche het ze einem mal unsern heren enphangen × daz ist war.“

(ii) 211b–213b: „Daz gebet sprich ein jar umb ein sel alle tag nach der wandlung, si wirt erledigt. Christe mortalium spes, × suscipe animam famuli tui in pace amen.“

(kk) 213–214b: „Sprich alle tag vor einem chreucze neun Pater noster ... und sprich: Vil heilig pist × wand iz ist ufrecht.“

(ll) 214b: „Daz gebet schol tu sprechen des tags, so du gotes lichnam und sein heiliges pluet enphahen wellest.“

Vlastní text modlitby chybí, za fol. 214 ztracena nejméně jedna složka.

(mm) 215a–216a: (Latinská modlitba, jejíž počátek chybí.)

(nn) 216a–217b: „Hie heft sich der gelaub an, als in die zwelf hoten gesprochen habent.“ „Sand Peter sprach: Ich gelaub an got vater × ich gelaub nach disen leben daz ewig leben amen.“

(oo) 217b–220b: „Officium de corpore et sanguine domini nostri Jesu Christi.“ „Cibavit eos Dominus × sedet ad dexteram patris.“

Nedokončeno, zbytek rukopisu chybí.

7

RA — 7

Pap., XVIII., ff. 30, 20×15,5 cm, v. papír. stříkaná s kož. hřbetem a rohy.

1a–30b: **Franciscus Schiller**: „*Consignatio medicamentorum in hac pharmacotheca itineraria et domestica inveniendorum ad usum admodum reverendi, praenobilis, praecellentis ac eximii domini Joannis Adalberthi Wallitzky, AALL. et Phliae magistri, ss. Thliae bacca-laurei formati, neç non Altstadiensium parochi, dignissimi, vigilandissimi, domini fratris sui venerandissimi.* (1b:) *Catalogus × Remedium pro immunitate a frigore ... Franciscus Schiller PhC., MMD. doctor, ducatus Saxoniae physicus.*“

Recepty v jazyku německém a latinském.

Pap., XVIII., stran 532, 18,5×15 cm, v. perg. značně poškozená písni. kdysi na tkanice.

[Knižka německých lékařských předpisů.]

Str. 1—52: „Zu alten schäden herliche und künstliche stuck, nemlich pulwer × (s. 511:) Diese kunst hat die churfürstin von Sachsen, hertzog Augusti gemahl, vorn schlag ... (s. 512:) ... den kindern gibt man halb soviel, auch weniger gar.“

Některé recepty napodobeným nebo neumělým řeckým pís.mem.

Str. 513—532: „Register und inhalt dieses buches nach ordnung der zahl zusammen gesetzt.“

Pap., 2. pol. XVII., ff. 28; 20×15 cm, v. perg. bělavá, na hřb. „Abschätzung“, na zadním přidešti násobilka.

1a—b: prázdné.

(a) 2a—19a: „Abschätzungsordnung, was gestalt dieselbe bei denen fahrenden und ligenden gütern, auch unterschiedlichen sprüchen und praetensionen nach aufsatz der Verneuerten königl. landsordnung, auch darüber ergangenen Declaratorien vorgenommen und verrichtet werden soll. (3a:) Eingang zu der abschätzung. Den abschätzungsbrieff soll der creditor von denen vicelandesofficirern begeren × (17b:) Endtlichen ... (19a:) ... zur straf zu erlegen schuldig sein.“

In margine odkazy na morav. Obnovené zřízení zemské. — Výběr článků: (3b:) Abschätzung der mobilien. — (8b:) Absch. der landgüter. — (10b:) Getreidē [tam 11a: tabulka s porovnáním cen v grošové a denárové měně s krejcarovou]. — (16a in marg.): Abschätzungs-declaratoria 1. febr. anno 1647. — Text se shoduje s rukopisným odhadním řádem v Olomouci, univ. knih. M-I-143, který má však mnoho jiných dodatků.

19b—21b: prázdná.

(b) 22a—27b: „Extract aus ihro hochfürstl. durchl. herrn, herrn Leopold Wilhelmb, von Gottes gnaden ertzherzogen zu Oesterreich, als bischofen zu Olmütz, de dato Brisel 13. mai anno 1650 wegen künftiger abschätzung der lehengüter und darauf befindlichen mobilien auf vorgehende des löbl. lehenrechts information gnädigster ergangene resolution und declaratorien × (27b:) als die selben gemeinlich auszutragen pflegen, abgeschlagen werden.“

(c) 28a: Zuschlag. Rittersitz, gebau, der mahrhof, dominium und

collatura, wie es landbräuchlich. Nehmblich eine burg wird geschätzt per 1500 sch. Ein schloss per 1000 sch. Ein rittersitz per 500 sch., ein gemauerter mayerhof per 100 sch. Ein ungemauerter mayerhof nach gut befindung. Die collatura per 2 th. mähr.“

Leopold Vilém byl biskupem olomouckým v letech 1637–1662. Srv. M. Boháček — F. Čáda, „Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě“ v chystaném II. svazku Sborníku SLUKO (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.).

10

RA — 10

(Gymn. mus. knih. Ant. 47)

Pap., XV., ff. 405, 16×10,5 cm, v dřev. deskách potažených bílou kůží, zadní deska chybí, na hřbetě novodobý štítek „Iudicia publica“, listy zčásti poškozeny vlhkem.

(a) 1a—384b: [Stanislav de Kobilino *Lectura super IIum librum Decretalium Gregorii IX.*] „Liber secundus. Incipit liber secundus de iudiciis. In libro primo premisit auctor de preparatoriis iudiciorum × tamen quia precesserunt cause speciales, ergo valet, ut sit generalis etc.“

Rukopis obsahuje záznam (reportationes) universitního čtení o druhé knize Rehořových Dekretálů. Pořizoval si jej neznámý student právnické fakulty krakovské v přednáškách, jejichž zahájení je časově určeno zkomoleným záznamem v hořejším pravém rohu fol. 1a: „Incipit III [toto číslo škrtnuto] liber, inceptus post caniculam LXI[?] per licenciatum /// feria IIa post s. Bartholoměi apostoli.“ Přednášejícím byl kterýsi krakovský kanonista, nejpravděpodobněji Stanislav Kobilinský (Stanislaus de Kobilino), který je písařem rukopisu zaznamenan jako původce výkladů zapsaných na fol. 12a, a to k letům 1466 a 1467. Písař rukopisu, který byl v této době studentem na právnické fakultě krakovské university (fol. 12a), byl podle všech známek klerikem olomoucké diecése a pocházel ze Slezska. K podrobnostem viz Miroslav Boháček, Slezský rukopis Stanislava de Cobilino, v „Česko-polském sborníku vědeckých prací“ (vyd. Slezský studijní ústav v Opavě 1955) díl I., str. 210–222. „Lectura“ nepodává výklad celé druhé knihy Dekretálů a končí se výkladem dekretálu „inter cetera“ z titulu „de appellationibus“ (c. 2X. 2,28). Místo výkladu chybějících titulů 29. a 30. připojil též písař další oddíl:

(b) 385a—401a: [Brevis expositio tit. XX.—XXI. *Decretalium Gregorii IX.*]

Stručný komentář titulů „De testibus et attestationibus“ a „De testibus cogendis vel non“. Vlivem vlhka písmo z velké části nečitelné.

401b—405b: prázdná.

11

RA — 11

(Slezské museum. Rkp. 28)

Pap., XVIII., ff. 300, 20,5×15 cm, sešito ve volných složkách, lepenkové desky.

26

1a—b: prázdná.

- (a) 2a—244a: P. Athanasius Vischer, „Disputationes philosophicae in universam Aristotelis Logicam“. Tractatus primus. Prolegomena logicae. Dicitur hic tractatus prolegomena“ × „A. M. D. G. — Finivimus 19. julii anno 1704 post meridiem“.

Přednášky z jezuitské koleje, místo neudáno. Jméno přednášejícího v úvodních větách prvního traktátu (f. 2a—84a), po němž následuje f. 86a—166b „Tractatus secundus. In Isagogen Porphyrii“ a f. 167a—244a „Tractatus tertius. In categorias Aristotilis“.

245a—b: prázdná.

- (b) 246a—292b: [P. Athanasius Vischer], „Disputationes philosophicae in octo libros physicorum“. „Disputatio ad secundam Philosophiae quatenus ad Physicam. Synopsis eorum, quae Aristoteles de rebus physicis disputavit. Physis grece, latine natura × quam qualitate pro partibus“ ///.

Konec tohoto oddílu chybí. Přednášky téhož druhu jako v oddílu (a).

293a—b: prázdná.

- 294a—296a: „Theses logicae pro gradu baccalaureatus.“ — „Theses physicae“.

296b—300b: prázdná.

12

RA — 12

(Slezské museum. Rkp. 29)

Pap., XVII., ff. 309, 20×16 cm, v. kožená hnědá slepě tlač.

- (a) 1a: „Commentarius in Aristotelis Stageritae octo libros physicorum traditus ab hon. rev. Patre Joanne Sawicki, Soc. Jesu, J. Żarowski, auditore, Pullo[?] 1652.“

1b: prázdná.

- 2a—308b: „Prooemium physicae. Physicam hodie vocamus × ad infinitam Dei nostri maiorem gloriam. Ad M. D. G.“ atd.

- (b) 309a: (přípisek XVIII. stol.: Začátky 14 lidových polských písniček.)

List je uprostřed proděravěn hnilobou, takže část textů chybí.

309b: prázdná.

13

RA — 13

(Slezské museum. Rkp. 27)

Pap., XVII., ff. 90, 13×10 cm, v. kož. zlatě tlač., poškozená, přední deska chybí; dřívěj. majitel (1a:) „Ex bibliotheca Casnacich Ramsae [!]. Daroval museu M[atice] Olpavské pan N. Špaček, c. k. pošt mistr v Praze.“

1a: (novější rukou:) „Řád kongregace piaristů obnovený a potvrzený papežem Řehořem XV. dne 31. ledna 1622.“

1b—8b: prázdná.

9a—88b: *Constitutiones congregationis pauperum Matris Dei scholarum piarum*: „Gregorius papa XV. ad perpetuam rei memoriam“ ... „Constitutiones congregationis pauperum Matris Dei scholarum piarum pars prima. Proemium × (85a:) De ordine et loco cuiusque inter se cap. 8 ... (88b:) ... Datum Romae ... die 31. januarii 1622 ...“

Počátky dalších částí (32a): „Pars secunda: De tribus votis in genere.“ (57b:) „Pars tertia: De capitulo generali.“

89a—90b: prázdná.

14

RB — 1

(Gymn. mus. knih. Ant. 17)

Pap., XIV., ff. 256, 22,5 × 15,5 cm, v dřev. deskách potaž. žlutavou koží slepě tlačenou se zbytky kovových ozdob a kožených spon, na přední desce nápis „Historia quadripartita“, na hřbetě štítek „Liber sapientiae“, spodní okraje listů poškozeny vlhkem; dřív. majitel na před. přideštl: „Erasmus Thasner de Opavia /// Anthonii pro libraria Opaviensi.“

1a—b: přestřížený pergamenový list s vybledlým textem.

2a—b: prázdná.

(a) 3a—64b: [*Pseudo-Cyrilli Quadripartitus apologeticus seu Liber sapientiae*.] „Secundum Aristotilis sententiam in problematibus suis × et tanto demencius quanto letalius qui se perdit. Et his digestis quievit. Explicit hoc totum.“

S latinskými poznámkami na okraji. Za první kapitolou, fol. 3b—5a: „Capitula tocius libri.“ — Prvotisky Hain 5903—6. GW 7889—95.

Nový dohad o autorství sbírky „Quadripartitus“ vyslovil Josef Tříška v článku „Moravan Řehoř z Uherského Brodu — původce středověké sbírky bajek Quadripartitus“, *Listy filologické* II (LXXVII) 1954, str. 237—257.

(b) 65a—84a: [*Matthaei de Cracovia*] *Speculum puritatis et mundicie*. „Quoniam fundamentum et ianua virtutum × et saciabor, cum aparuerit gloria tua. Explicit speculum puritatis et mundicie.“

Název traktátu podle jeho explicitu na f. 84a. Pod názvem „De modo confitendi et de puritate conscientiae“ býval připisován m. j. též Tomáši Akvinskému: srv. i č. 19 (b) tohoto Soupisu — rukopis RB 6 f. 26b—50b — a poznámku tamtéž. Se stejným označením na př. v rukopisech PUK I B 14, Truhlář Cat. č. 70, f. 31b až 44b, knihovna metrop. kapituly pražské D XIII, Podlaha č. 578, f. 1a—14a, D LXXVII, Podlaha č. 643, f. 1a—19b; rukopis Podlaha č. 578 při tom udává, že jde o traktát „magistri Mathei Cracoviensis“. Autorství Matouše z Krakova nasvědčují i jiné rukopisy s názvy „De puritate conscientiae“ nebo „De mundo corde et pura

conscientia", seznamenané naposled v disertaci Franz Franke, Mathäus von Krakau, Greifswald 1910, str. 125—6.

(c) 84b—106b: [Glossa super Pater noster.] „Pater noster. Huic divine oracioni beatus Gregorius premittit prologum × quam gratiam nobis prestare dignetur ipse Spiritus sanctus, qui cum Patre et Filio vivit et regnat per omnia secula seculorum, amen.“

Srv. Podlaha č. 2167, f. 147b—162a, odkud převzat název.

(d) 107a—112b: [Expositio orationis dominicæ.] „Pater noster. Quinque cause inveniuntur, quare Dominus tam brevem oracionem docuit × amen id est vere vel fideliter.“

(e) 113a—118a: „Omelia Bede [recte Walafri di Strabonis.] „Liber generacionis Jesu Christi filii David... Omelia venerabilis Bede. Divina fultus auctoritate conscripsit Moyses vřr sanctus × Et ipse Dominus ut[!] in evangelio: Qui autem in preceptis meis perseveraverit usque in finem, hic salvus erit per eum, qui regnat per infinita secula seculorum amen.“

Viz vyd. Migne PL 114, 849—862: „Walafri di Strabi, Fuldensis monachi, Homilia in initium evangelii s. Matthaeci.“

(f) 118b: [De sacramento eucharistiae.] „Primo. Quomodo panis et vinum transsubstantiantur, panis in corpus et vinum in sanguinem... Respondetur × Nono... Respondetur... et de clauso sepulcro a mortuis resurrexit.“

119a—128b: prázdna.

(g) 129a—130b: [De missis mortuorum.] „Queritur, quare pax non datur in missis mortuorum × dicentis gloria in altissimis Deo.“

(h) 130b—149a: Questiones bone et utiles [de sacramentis]. „Septem sunt sacramenta, baptismus × id est puer etc. Expliciunt questiones bone et utiles cum notabilibus. Et sic de aliis etc.“

(i) 149b—153b: [De sacramentis.] „Septem sunt sacramenta, que notantur his versibus: × sicut corpus Christi, quamvis a multis sumatur, tamen manet semper integer etc.“

(k) 153b—162b: „Incipit interpretacio rarorum vocabulorum epistolarum et evangeliorum. In evangelio Exiit edictum × acephali nomen tribuam.“

(l) 162b—165b: Tractatus [Pseudo] Bernhardi de formula beate et honeste vite. „Formulam honeste vite, frater H. karissime, sicut a me petis × boni operis dietam. Tu autem, Domine, miserere nobis. Deo gracias. Bernhardus.“ — „Sepe confiteri adminus ter in hebdo-

mada X et studeas te eciam emendare etc. Explicit tractatus beati Bernardi de formula beate et honeste vite."

Viz též rukopis RB 5 fol. 252a–254b, č. 18 (f) Soupisu, a vyd. Migne PL 184, 1167 d. V tomto rukopise nepatrně zkráceno na počátku a připojen dodatek „Sepe confiteri...“

(m) 166a–174a: **Tractatus Johannis Calderini De ecclesiastica censura.** „Ad honorem Dei et gloriose Virginis, matris sue, ut Extra, De usu palii, Ad honorem. Incipit summula brevis editionis de illis, que tempore interdicti prohibentur vel conceduntur. In quantum ista materia tangit subditos X concessa Christi ecclesie a Christo, cui est honor et gloria in secula seculorum amen. Explicit tractatus de ecclesiastica censura compilatus per dominum Johannem Calderinum, doctorem decretorum, etc.“

Totéž v rukopise RC 22 fol. 1a–4b, č. 57(a) Soupisu, a v stejné úpravě v rukopise PUK/V-D-5, Truhlář Cat. č. 873, fol. 141a–144a. Traktát J. Calderiniho „De ecclesiastica censura“ nebo „De ecclesiastico interdicto“ (viz o něm a o jeho rukopisech Schulte, Gesch. d. Quellen u. Lit. d. kan. Rechts 2, Stuttgart 1877, str. 250 a pozn. 17; prvotisky v GW č. 5902–3) je v této úpravě zv. „Summula“ podán jen v částečném výtahu.

174a: „Item si quid cantando missam ponatur interdictum...“

Připisek k oddílu (m) na dolním okraji stránky; konec nečitelný.

(n) 174b: „Nota virtutes misse. Primo dicit beatus Bernardus X Decimo ///“

Nedokončený úryvek.

175a: prázdné.

(o) 175b: „Oracio dominica.“ [Conspectus].

Grafický přehledný výklad „Pater noster“.

(p) 176a–192b: [De poenitentia.] „Convertimini et agite penitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris... Ezechiel 18. Quia misericors Deus X (190b:) ex tua magna misericordia me spero feliciter possessurum, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis ac regnas per eterna seculorum secula amen.“ — (190b:) „Septem sunt panes spirituales, quibus Deus successive reficit hominem X septimus eterne retributionis.“ (190b–192b:) [Registrum.] „Finis huius operis.“

193a–197b: prázdná.

(r) 198a–201b: [Martini Dumiensis seu Braccarensis] De quatuor virtutibus cardinalibus. „Quatuor virtutum species multorum sapientium sententiis diffinite sunt X aut deficientem puniat ignaviam.“ —

„Cura, labor, meritum X nam animam celo reddimus, ossa tibi. Amen dicant omnia. Finis virtutum cardinalium.“

Viz vyd. Migne PL 72, 21–28 od druhého odstavce předmluvy; v rukopise dodán pěťřádkový přepisek „Cura, labor, meritum...“. V četných rukopisech a starých tiscích pravidelně jako Seneca, De quatuor virtutibus seu formula honestae vitae: srv. Hain č. 14614–33 a L. Annaei Senecae Opera ed. Fr. Haase vol. 3, Lipsiae 1878, str. 468–475.

202a–207b: prázdná.

(s) 208a–217b: [Ioannis Andreae] Tractatus de modo observandi interdictum. „Incipit tractatus de modo observandi quodlibet interdictum. De modo observandi quodlibet interdictum memoriale quoddam simplicibus colligendo X ne ex contemptu leve peccatum perveniat in mortale. Amen.“

Prvotisky Hain č. 1081. GW č. 1728.

(t) 218a–b: „Revocatoria et declaratoria quorundam statutorum provincialium Arnesti archiepiscopi. In nomine sancte et individue Trinitatis... Arnestus... Pragensis ecclesie archiepiscopus... salutem. Mutabilis condicionis humane X nostris provincialibus annectatis. Datum apud ecclesiam Pragensem anno Domini M^oCCCLXI^o die XVIII mensis octobris.“

Statuta provincialia Arnesti archiep. dto 18. 10. 1361; vydal z rukopisu PUK C. Höfler, Concilia Pragensia ao 1353–1414 (Abh. Kön. böhm. Ges. d. Wiss. V. F. 12. Bd, 1862) str. 6–8.

(u) 219a–237b: [Statuta synodalia Arnesti archiepiscopi Pragensis ai 1349.] „In nomine sancte et individue Trinitatis... Arnestus... Pragensis ecclesie archiepiscopus... Rex pacificus X lupus oves comedit et pastor nescit.“

Vydal z jiných rukopisů B. Dudík, Statuten des ersten Prager Provincialconcils von 11. und 12. November 1349, Brünn 1872, str. 33–82.

(v) 237b–249a: „Incipit tractatus [Thomae de Hibernia] de tribus punctis essentialibus religionis christiane. Religio munda et immaculata X opusculum non minus obscurum nec minus prolixum compilare decrevit. Finito libro sit laus et gloria Christo amen. Anno Domini M^oCCC^o octuagesimo sexto.“

Vydal z jiných rukopisů B. Dudík, Statuten cit., str. 82d.

(x) 249a: „Nota de decem virtutibus misse. Venerabilis Bernhardus: prima virtus est audire missam X ergo missa libenter audiatur, per quam homo tam salubriter salvatur.“

(y) 249b—252b: „Incipit liber sacramentorum theologicę veritatis. Celestis medicus humanum genus reparans X absque obmissione vel“

Nedopsáno, úryvek se končí v odstavci „de baptismo“. Srv. v rukopise PUK XI-C-4 Truhlář Cat. č. 2029, f. 61a—101b, pod názvem „Liber sextus de medicina sacramentali“.

253a—255b: prázdná.

256a—b: Přestřížený pergamenový list s nečitelným glosovaným textem.

15

RB — 2

(Gymn. mus. knih. Ant. 33)

Pap., XV., ff. 310 (z toho ff. 301—310 oddělena a velmi poškozena), 21×14 cm, v dřev. deskách potaž. červenou koží slepě tlač., zadní deska ztracena, kdysi na sponu; rkp. na spodu a na konci velmi poškozen plísni.

1a—310b: [Johannis Reuchlini Vocabularius breviloquus.] „A, a, a, Domine, nescio loqui, quia puer ego sum. Jeremie capitulo primo. Licet id verbum propheticum ab ipso propheta X Verona est civitas in Lombardia ///.“

Poslední hesla byla hnilobou utrolena, poslední slova špatně již čitelná na volných listech, jak výše bylo uvedeno. Místy jsou připojeny synonymní německé výrazy. Srv. Hain-Copinger č. 6281—6298.

16

RB — 3

(Gymn. mus. knih. Ant. 34)

Pap., XV., ff. 215 (mnoho listů vyříznuto), 21×13,5 cm, v dřev. deskách potaž. zčernalým pergamenem kdysi s kováním a se sponou, na hřb. novější štítek: „Vetus Testamentum“; vazba i listy značně dole poškozeny hnilobou a také nahoře ztraceny části listů.

Na perg. před. a zad. přidešší text asi XIV. stol. z evangelíř.

(a) 1a—94a: Mauric/// In principio creavit Deus celum et terram X in revisionem peccatorum amen.“

Vrch textu velmi značně poškozen, takže vlastní incipit nelze stanovit. První čitelná rubrika (1b): „De dispositione celi“.

(b) 94b—103a: Rara vocabula epistularum necnon [evangeliorum.] „In evangelio cum appropinquasset Ihesus, habetur ossana et significat X et ymatus dicitur spacium duorum annorum. Expliciunt rara vocabula epistularum necnon“ [nedokončeno].

(c) 103b—104b: [Zlomek latinsko-českého slovníku.] „lactuca locica, coctanus kdúle X palpebra obočie.“

(d) 105a—110b: [Fragmentum sermonis.] „Instete prudentes et vigilate in oracionibus... Notatur, qualiter nos hortamur“ atd.

Jinou pozdější rukou, konec je pro poškození nečitelný, takže nelze zjistit, zda je text úplný.

(e) 111a—156b: Hugonis [de S. Victore] De praeparatione cordis seu „De custodia cordis. [P]reparate corda vestra Domino. Verba sunt Samuelis in libro 2 Regum.[!] Loquiter Deus predicacionibus × ab ipso latere continuo exierunt. Explicit Hugo De praeparacione cordis et aliarum innatarum virtutum. Amen.“

Pod titulem „De custodia cordis“ je tu uveden traktát pravidelně zvaný ve známých rukopisech „De praeparatione cordis“, který se shoduje s nimi incipitem („Preparate“ atd.).

(f) 157a—183b: [Gualteri Burlaei] „De vita et moribus philosophorum veterum tractaturus, multa, que ab antiquis in diversis libris de ipsorum gestis sparsim scripta reperi × quod gloriam studiorum in philosophia et in artibus liberalibus. Et sic est finis de vita philosophorum nunc[!] nec sequenti de gestis eorundem, que fecerunt.“

Srv. vyd: Gualteri Burlaei Liber de vita et moribus philosophorum (ed. Hermann Kunst, Stuttgart 1886).

(g) 183b—203b: [Johannis Guallensis Breuiloquium de virtutibus antiquorum principum et philosophorum.] „[Q]uoniam, ut dicit Salomon prov. XX° [28], misericordia et veritas custodiunt regem × ad quam nos perducatur, qui est principium virtutum amen.“

O autoru (Joh. Guallensis seu Vallensis, dictus Arbor vitae) srv. Buchberger, Lex. f. Theol. u. Kirche V. (1933) 502, kde též odkaz na prvotisk (Venetiis 1498).

Za explicitem následuje několik českých a latinských písánských přípisků, které částečně byly napsány na místo vyškrabaného textu, na př.: „Finis adest operis mercedem posco laboris“, „Pomni to dobře, milý ševče“.

(h) 204a—213a: [Fragmenta.] „Et primo talem hanc vitam et communicationem. Nam primo ieiunat III vel IIIIor dies in ebdomadam × hactenus ergo nos inimicos veritatis disputasse sufficiat amen.“

V textu více prázdných míst, snad pro červený text, který však stejně jako iniciálky nebyl napsán.

(i) 213a—215b: „Nota. Disputare contra iudeos, notate triplicem cautelam × [konec zničen, poslední čitelná slova:] manus meas et pedes meas.“

Srv. Podlaha I. č. 688.

Pap., XV., ff. 262, 22×15 cm, v dřev. deskách potažených kdysi bělavou koží, nyní sedřenou, dřívě s kováním, hřbet chybí, na vazech staré vazby novější štítek: „Novum Testamentum“.

(a) Na předním přidešti zkoušky pera a různé poznámky, v tom: „Bernhard von Gotis gnaden herrzug von Slesien, herre zu Strelitz.“ — „Služba má napřed tvé milosti.“

lab: [pergamenová předsádka s latinským zlomkem filosofického traktátu.]

2a: [Versus memoriales. — Auctoritates. — Conspectus de poenitentia et de eucharistia.]

2b: prázdná.

(b) 3a—252a: [Novum Testamentum cum prologis Hieronymi.] „Incipit prologus super Mattheum × etiam venio cito. Veni Domine Ihesu. Gracia Domini nostri Ihesu Christi cum omnibus nobis. A.M.E.N. Anno Domini millesimo[!] exaratum est opus etc. Comparatum per Johannem de Crewczburg.“

Rukopis je psán jedinou rukou a v jednotné úpravě s červenými iniciálkami a na počátku všech čtyř evangelií jsou iniciálky barevně kreslené se symbolem evangelistovým. Za fol. 24b byl vyříznut list.

Pořad a počátky jednotlivých částí: fol. 3a: Evangelium sec. Matth. — 29b: sec. Marcum. — 49b: sec. Lucam. — 83a: sec. Johannem. — 108b: Ad Rom. — 121b: Ad Cor. I et II. (mezi 141b až 142a byl vytržen jeden list, takže chybí konec II. epístoly ke Korint. a počátek epístoly ke Galatským až do l. 10.) — 142a: Ad Galatas (od l. 10. od slov: „[sua]deo an Deo? An quero hominibus placere“). — 146a: Ad Ephes. — 150b: Ad Philipp. — 154a: Ad Colossenses. — 157ab: „Epistola ad La[odicenses] × et facito Colocensium epistolam vobis legi.“ (Srv. o tomto apokryfním listu sv. Pavla k Laodicenským Buchberger, Lexikon für Theol. u. Kirche VI. 1934. 387.) — 157b: Ad Thessalonicenses I et II. — 161a: Ad Timotheum I et II. — 168a: Ad Titum. — 169a: Ad Philemonem (inc: „[Ph]ilomeni familias“). — 170b: Ad Hebraeos (za explicitem na fol. 180b český příspěvek: „Pane Bože, buď milostiv mně.“). 181a: Actus Apostolorum. — 218a: Epist. Iacobi. — 222a: Epist. Petri I et II. — 228a: Epist. Ioannis. — 232b: Epist. Iudae. 233b: Apocalypsis Ioannis.

Datování v explicitu je neúplné. Údaj „Johannes Crewczburg“ (bez „de“!) je kusý, takže nelze stanovit, o koho jde. Přesto není vyloučeno, že tu jde o některého držitele Kružberku (ve Slezsku), který vedle jména Kreuzberg se někdy také jmenuje Kreuzburg (srv. k tomu Lad. Hosák, Historický místopis země moravsko-slezské [do 1938] 746, Jan Kapras, Pozůstatky knih zemského práva knížetství Opavského I. 1906, 19). Přijme-li se tento výklad, mohl by podepřít domněnku o českém původu tohoto rukopisu, které nasvědčují české přípisky na předním i zadním přidešti a na fol. 180b.

252b: prázdná.

253a—259b: „Incipit registrum Novi Testamenti de tempore et de sanctis per cursum anni.“

260a—261a: prázdná.

(c) 261b: „Ave sanctissima regina“ atd.

Jen nadpis a vedle něho různé poznámky, v tom zvláště české, na př. „Službu svú vzkazují, slovutní“ atd. i jiné podobné zkoušky písma.

262ab: (vložený menší lístek oboustranně popsáný:) „*Memo-
ria vivorum.*“ „*Memoria mortuorum fidelium.*“

Krátké modlitby.

(d) Na zadním přideštití: „*Zdravas, králevna milosti, očišćenie naše
zlosti, césařovno nebeská, milostivá řeč anjelská tebe posdravila[!],
zdráva plná milosti, pověděl jest s radostí archanjel ten Gabriel i ten
král Emanuel všecky viny shadil[!], počala si Pána Buoha, spasitele
všeho světa, pannú si zsóstala[!],*“ a jiné české krátké modlitby.

K mariánské modlitbě srv. Zdeněk Nejedlý, Počátky husitského zpěvu (1907) 262, 263 a tamtéž na str. 481 text obdobné modlitby (písňě) „Zdravas královno slavnosti“.

18

RB — 5

(Gymn. mus. knih. Ant. 56)

Pap., XV., ff. 423, 21,5×14 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží se stopami kovových ozdob a spon, listy na dolních okrajích těžce poškozeny vlhkem, na hřbetě novodobý štítek: „Officium S. Missae“, dřív. majitel na předním přideštití: „Liber domini Andreas Hartwinkel III“.

1a—6b: [Tabula contentorum in ff. 11a—233b.]

(a) 7a—10b: [Sermo de dedicatione ecclesiae.] „Egressus Jesus perambulabat Jericho, legitur libro Mathei. Salomon edificavit templum Domini × quartum gaudium est celeste et est“

Konec tohoto kázání dále na f. 422a—423a.

(b) 11a—233b: [Nicolai Stoer] Super officium misse, pronunciatum per magistrum Parisiensem nomine Artwinum. „Pro meliori dicendorum intelligencia presentis operis × ut in eternum laudemus eum, qui vivit et regnat in secula seculorum amen. Explicit super officium misse, pronunciatum per magistratum[!] Parisiensem nomine Artwinum, scriptum sive reportatum per Gregorium de Samarzowicz. Finitum feria sexta sub anno Domini M^oCCCC^oXXII^o. Amen.“

O výkladu mešního officia Mikuláše Stoera a o jeho pozdějších vydáních a zpracováních srv. Adolph Franz, Die Messe im deutschen Mittelalter, Freiburg i. Br. 1902, str. 527 d. Podle srovnání s prvotiskem (Hain č. 6808 fol. 2a—180a) chybí v zapsaném znění jen předmluva, takže Stoerův výklad je tu zachován ve stejné úpravě jako v kodexu univerzitní knihovny v Bratislavě I—Q—168 ff. 1—122, v jehož ex-

plicitu se podle údajů Franzových str. 536 text a p. 2 čte: „Et sic est finis huius officii misse anno Domini 1421 fer. V. ante Gregorii in Letare. Et est pronunciatum per rev. magistrum Hertwinum Parisiensem in Lubano“ (cisterc. klášter Lubjaz, Lubiąż, Leubus). Tato obsahová, časová i místní shoda obou rukopisů a konečně i souhlasné označení „magister Parisiensis“ u jmen Hertwinus a Artwinus nasvědčují, že jde o touž osobu. Jméno „magister Artwinus“ se vedle toho objevuje v záznamu rukopisu univ. knihovny krakovské BB—XXV—21 (Wl. Wislocki, Catalogus cc. mss. bibl. univ. Jagell. Cracoviensis č. 1934) str. 453: „Explicit Exercicium Donati et est inceptum per rev. magistrum Artwinum... a. D. 1420 etc.“

(c) 234a—249b: [Johannis Hus Expositio Decalogi.] „Locutus est Dominus cunctos sermones hos etc. Exodus 20. Exponendo decalogum populo simplici × ut auferamini de terra. Expliciunt decem precepta.“

Viz F. M. Bartoš, Lit. činnost M. J. Husi, Praha 1948, str. 71 č. 57; opavský rukopis dosud neznám.

(d) 250a: [De peccatis alienis.] „Novem sunt aliena peccata, in quibus homo peccat × non obstans, non manifestans.“

(e) 250b: [De sacramentis.] „Septem sunt sacramenta Nove legis × pena minor.“

251a—b: [Excerpta theologica: s. Augustinus, s. Bernhardus.]

(f) 252a—254b: [Tractatus Pseudo-Bernhardi de formula honestae vitae.] „Petis a me, mi frater carissime, quod nunquam et nusquam a suo provitore aliquem petisse audivi × et in eo, quod facit, nunquam impedit boni operis dietam.“

Viz rukopis RB 1 ff. 162b—165b, č. 14 (1) Soupisu.

(g) 255a—257b: [Sermo in die dedicationis ecclesiae.] „Sapientia edificavit sibi domum. Prov. 2°[!]. Karissimi, in hoc loco et in hac domo celebratur hodie salubre festum, videlicet dies dedicacionis × iusti in fide roborantur, defuncti a purgatorio liberantur, sancti in celo honorantur.“

(h) 258a—b: „De circumcissione Domini. Et vocatum est nomen eius Ihesus, quod vocatum est ab angelo etc. Ihesus, id est quasi salvator, qui solus salvare potest × quia multi peccatores per eam“///

Konec zničen vlhkem.

(i) 259a—262b: „De circumcissione Domini. Infans octo dierum circumcidatur in vobis, omne masculinum in generacionibus vestris. Gen. XVII. In hac auctoritate fit questio de carnali circumcissione × ut bene purgetur sanies vulneris nostri.“

(k) 262b—269a: „Sermo in Ephiphania Domini. Leva in circuitu oculos tuos et vide, omnes isti congregati sunt, venerunt tibi. Ecce hec

Ysaie sunt de populi congregacione prophecie X ad hoc convivium nos perducere dignetur celestis hospita amen."

269b: prázdná.

(l) 270a—275b: [Expositio orationis dominicae.] „Pater noster, qui es in celis etc. Mt. VI et Luc. VI. Per totum anni cursum nobis predicatur verbum X presenti, preterito et futuro."

(m) 275b—279b: [Expositio salutationis b. Virg. Mariae.] „Ave, Maria, gracia plena exponatur X ut hoc fructu fruamur in secula seculorum amen."

(n) 279b: „Vestigia illius secutus est pes meus, viam illius custodi et non declinavi ab ea. Job XXIII°. Dominus vocans Petrum et Andream dixit: venite post me X duxit vulpes foveas hunc" ///.

Konec chybí: zlomek kázání „de s. Andrea". Několik dalších listů vytrženo.

280a: „De s. Felice et Adaucto sermo."

Jen nadpis, vlastní text kázání chybí, zapsána jen zkomolená věta: „Sequitur [F]elix presbiter et feritur eius filium Felix et presbiter".

280b: prázdné.

(o) 281a—402b: [Sermones de sanctis per circulum anni.] „Sermo de sancto Andrea. Ambulans Ihesus iuxta mare Galilee. Mt. IIII° notatur pro themate. Stabat Johannes et ex eius discipulis duo X in fine vite tue intrabis in regnum celorum, quod et fecit s. Katherina, quod patet supra in passione. Rogemus."

Obsahuje m. j. kázání o sv. Vojtěchu a Václavu. F. 310a—312b: „De sancto Adalberto. Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum celorum Mt. XIX. Tulerunt itaque Philistini archam Domini X quas desiderans b. Adalbertus multa passus fuit. Rogemus." — F. 375b—376b: „Vita sancti Wenceslai. Wenceslaus martyr gloriosus in terra Bohemie natus X remouetur surditas prestante Domino Jesu Christo, qui vivit in secula seculorum." — Poslední oddílky f. 398b „Vita sancte Katherine" a f. 400a „Passio eiusdem".

403a—408b: „Beatus Stanislaus oriundus X post mortem facie ad faciem contemplantur, quod ipse prestare dignetur qui vivit et regnat in secula seculorum amen."

Čtyři kázání o svatých, doplňující předešlou sbírku.

409a—b: prázdná.

Z prázdného listu odstříhován papír. Několik dalších listů vytrženo.

(p) 410a—412a: [De assumptione b. Virg. Mariae.] „Assumpcio beate Marie Virginis, qualiter facta sit, ex quodam libello apocriфо, qui Iohanni evangeliste adscribitur, edocetur X comitante secum multitudine angelorum."

412b—421b: prázdná.

422a—423a: „Visio Dei et sanctorum X rogemus ergo Deum.“

Podle poznámky na f. 422a: „Hoc pertinet ad dedicacionem Domini in primo libro“ patří tento dodatek ke kázání „Sermo de dedicacione ecclesie“ v odd. (a).

(q) Zadní předeštl: Německý překlad „Salve regina“: „gegruset seis, tu konigine ...“

19

RB — 6

(Gymn. mus. knih. Ant. 40)

Pap., XV., ff. 72, 22×15,5 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou kůží, na hřb. novější štítek: „Soliloquia Ms. 19“; listy nahoře značně poškozeny hnilobou.

(a) 1a—26b: [Isidorus de Sevilla.] „Incipit liber ///. In sequenti [hoc libro, qui] nuncupa[tur]. [Sy]nonima, in multa verba in unam significacionem coeuncia sancte recordacionis Isidorus, archiepiscopus ex Hispania, introducit personam presentis seculi defluentis pene usque ad desperacionis defluxum ... Evenit [recte: venit] nuper ad manus meas quedam cedula, quam synonymam dicunt X tu michi super vitam meam places, ad secula seculorum amen.“

Vyd. Migne PL 81, 464 ns.

(b) 26b—50b: „Incipit tractatus Thome de Aquino [recte Matthaei de Cracovia] [de] modo confitendi et sequitur etc. Quoniam fundamentum et ianua virtutum omnisque gracie ac spiritualis consolacionis principium est consciencie puritas X et saciabor, cum apparuerit gloria tua, etc. Explicit tractatus bonus de modo confitendi Thome de Aquino etc.“

Vydáno v prvotisku: Thomas de Aquino, Opuscula (Venetiis, Germani Lichtenstein Coloniensis, 1497), opusculum 64, Hain č. 1342 a ještě S. Thomae Aquinatis Opera (Parmae 1864) XVII. opusc. 57, pag. 308—321. K autorství Matouše z Krakova viz poznámku u rukopisu RB—1, fol. 65a—84a, č. 14(b) Soupisu, kdež tentýž traktát uveden pod titulem „Speculum puritatis et munditiæ“.

(c) 50b: „Oracio debet fieri intellectualiter X iudicari mereantur.“

(d) 51a—53b: „In virtute divinitatis consistit remedium sanitatis X frica dentes circum circa, ut lemositates deponantur.“

(e) 53b—54b: „De plantatione arborum. Locus plantationis arborum X et bene cooperiantur ante in foliis eiusdem.“

V tom verše o pěstování stromů na př.: „Crescente luna, memento carpere poma.“ Srv. obdobně rukopisy na př. Podlaha č. 530 atp.

(f) 55a—57a: „In ephiphania Domini benediccio auri, thuri et mirre. Primo missa post oblacionem X Rex eterne glorie, qui in Tri-

nitare perfecta vivis et regnas, Deus, per omnia secula seculorum. Amen."

(g) 57a: „**Benedicció super lapides preciosos.** Deus omnipotens pater X per omnia secula seculorum, amen. Postea aspergantur aqua benedicta et thurificentur.“

(h) 57a (připisek XVI. stol.): „**Benedicció cerei in die sancti Urbani**“ etc.

(i) 57b—60a: „**Ordo, qualiter circa infirmum sit agendum** X Dominum vobiscum, oremus.“

(k) 60b: „**In die assumptionis Marie benedicció herbarum** X in semet ipso habere.“

(l) 61a—72b: „**Ordo ad invisitandum infirmum.** In primis dicit: Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea. X Per Christum Dominum nostrum. Amen. Posehnaný [!] chčemu kolivěk chčeš etc.“

V tom f. 61b—63a latinské litanie, v nichž též k sv. Václavu, Vojtěchu, Hedvice, Anežce, Ludmile atd. Konec rukopisu chybí.

Na zad. přidešti pozdější různé, zvláště náboženské latinské přípisky.

20

RB — 7

(Gymn. muš. knih. Ant. 45)

Pap., XV., ff. 409, 22×15 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží se zbytky kovových ozdob a stopami spon, na hřbetě novější štítek: „**Breviarium**“, hořejší okraje listů silně poškozeny vlhkem.

V přidešti listy breviáře z XV. stol.

[**Breviarium.**]

1a-b: (předsádka z přestřiženého listu s theologickým textem.)

(a) 1a—2b: [Additamenta ad subsequens Breviarium. Breves orationes.]

(b) 3a—8b: [**Calendarium.**]

Se svátky českých a moravských patronů: Translacio Wenceslai (4. 3), Cirili et Metodi apost. (9. 3), Georgii et Alberti (24. 4), Ludmille (16. 9), Wenceslai (28. 9), Translacio s. Ludmille (10. 11).

(c) 9a—13a: „**Commemoracio.**“

13b: prázdné.

(d) 14a—76b: [**Psalterium.**]

Začátek chybí, před fol. 14 patrně ztracena celá složka.

(e) 77a—91a: [**Hymnarius.**]

(f) 91b—265b: [**Proprium de tempore a dominica prima in Adventu Domini usque ad dominicam ultimam post Pentecosten.**]

Ve dvou oddílech, druhý se začíná na fol. 217a druhou nedělí „post octavas Pentecoste“.

(g) 266a—379a: [**Proprium de sanctis.**]

(h) 379a—391a: [**Commune sanctorum.**]

(i) 391a—401a: [**Historiae et lectiones de patronis Bohemiae et Moraviae.**]

Obsahuje několik oddílů. Fol. 391a—393a: „Sequitur historia Cyrilli et Methodii“. Ve skutečnosti jde o oficium na svátek těchto světců, začínající antifonou „Adest dies gloriosa“. Podobné oficium otiskl Ant. Kubíček, Dva staré breviáře Olomucké (Sborník Hist. kroužku III, 1902), str. 19 d. z opavského rukopisu nynější sign. RA 3, č. 3 Soupisu, ale text rukopisu RB 7 se s vydaným zněním shoduje jen v začáteční antifoně „Adest dies gloriosa . . . Grece genitorum“ a pak v závěru od I. responsoria až do konce (Kubíček na uv. m. str. 19 a 21). Z ostatního textu otisklého Kubíčkem jsou v breviáři RB 7 vynechány druhá až pátá antifona na počátku a pak postupně Lecciones I—VI, které jsou nahrazeny šesti úryvky cyrilské legendy s incipitem „Quemadmodum ex historiis plurimorum“ z doby Karla IV. Všechn ostatní obsah obou oficií se sice shoduje v jednotlivých antifonách, kapitolách a responsoriích, ale je v nokturnech seskupen zcela jiným pořadem. Cyrilometodějské oficium breviáře RB 7 je ve stejné úpravě obsaženo i v breviářích RB 8 a RB 15, č. 21(i) a 28(f) Soupisu. — Fol. 393b—394b: „Historia de s. Longino“. — Fol. 394b—396b: „Sequitur historia de lancea Domini“. — Fol. 396b—397b: „In natiuitate s. Adalberti et s. Georgii“ (stručné oficium). — Fol. 397b—399b: „Historia de passione s. Ludmille“. Tento oddíl obsahuje nejprve antifony o sv. Ludmile, v nichž po strofě „Ecce iubar matutinum × iubilet ecclesia“ (vyd. odjinud V. Chaloupecký, Prameny X. století. Svatováclavský sborník II, 2; str. 559 č. 1) následující verše: „Ludmilla, Christi famula, que vixit absque macula, familiaris Christi sedula, gaudens regnat per secula. Nobili stirpe genita, sed virtutibus premita, mundi contemptans gloriam Christi meretur gratiam. Igne flagrabat fidel, amore succensa Dei, pro Christo mortem sustinet et regnum celi obtinet. Hac de valle miserie cum tropheo victorie ad regnum omnis glorie leta perueniet hodie.“ Druhá část tohoto oddílu následuje po vložené modlitbě a reprodukuje necelou legendu-homilii „Factum est“ (vyd. odjinud J. Emler, Prameny dějin českých 1, 193 d. jako kap. 6. legendy „Diffundente sole“ a samostatně V. Chaloupecký na uv. m. str. 542 d.). — Fol. 399b—400a: „In translacione s. Ludmille oratio et historia“. Po úvodní modlitbě „Sancte Ludmille martiris tue quesumus, Domine . . .“ je tu pojata do officia historie přenesení sv. Ludmily začínající „Recordatus b. Wenceslaus avie sue“ podle kap. 5. legendy Kristiánovy až ke slovům „quarto decimo Kalendas eiusdem mensis leticia cum ingenti gratulantibus cunctis et Deum laudantibus, cui est honor et gloria in secula seculorum amen“. (Srv. vyd. Prameny dějin českých 1, 211—212). — Konečný oddíl fol. 400a—401a: „Historia quinque fratrum sequitur“.

401b—407b: prázdné.

(k) 408a—409b: [**Additamenta ad breviarium saec. XVI.**]

Pap., XV., ff. 390, 21×15 cm, desky chybí, vázáno na 5 řemínků, spodní okraje listů a konečná folia silně poškozena vlhkem.

[Breviarium.]

(a) 1a—5b: [Calendarium.]

Kalendář neúplný, list s měsíci lednem a únorem chybí. Svátky českých a moravských patronů: Translacio s. Wenceslai (4. 3), Cirili et Metudi (9. 3), Georgii et Adalberti (23. 4), Ludmille (16. 9), s. Wenceslai (28. 9), Translacio s. Ludmille (10. 11).

6a: „Tabula signorum zodiaci. — Aureus numerus.“

6b—7b: [Breves orationes.]

(b) 8a—63b: [Psalterium dispositum per hebdomadam cum letaniis.]

Na fol. 11b meziřádkové české glossy. Fol. 12a-b po straně české překlady úryvků žalmů.

(c) 63b—75b: [Hymnarius.]

(d) 76a—189b: [Proprium de tempore a dominica prima in Adventu Domini usque ad dominicam infra octavas Corporis.]

190a—191a: prázdná.

191b: „Hanc oracionem dic, antequam incipis studere, legere vel predicare: ...“

Obsahuje tři drobné přípisky.

(e) 192a—246b: [Proprium de tempore a dominica secunda post octavas Pentecoste usque ad dominicam XXV post Pentecosten.]

247a—251a: prázdná.

(f) 251b: [Breves annotationes saec. XVI.]

Obsahuje tři krátké přípisky, mezi nimi jeden český: „Item bona nature hec sunt: duše, tělo, zdařilost, krása, síla, zdravie, myšlenie, vtipnost, pamět, rozum, múdrost, opatrnost, výmluvnost, viděnie, slyšenie, povoněnie, dotýkánie, kochánie, vošlivost [!], hněvivost, bděnie, spanie, picie, jenie, choděnie, leženie, mluvenie, smánie, plakánie i všecky údy tělestnie.“

(g) 252a—360a: [Proprium de sanctis.]

V tom na fol. 335b, 337a-b officium „In nativitate s. Wenceslai ducis et martiris“ a jako fol. 336 vlepěný list s přípiskem XVI. stol.: „Collecta de translacione s. Wenceslai.“

(h) 360a—375a: [Commune sanctorum.]

375a—b: [Supplementa proprii de sanctis saec. XV.—XVI.]

376a—380b: prázdná.

(i) 381a—384b: [Officium in festo ss. Cyrilli et Methudi.] „Cyrilli et Methudi ad vespera. Adest dies gloriosa...”

Listy silně poškozeny a otrhány. Připojena „Historia de s. Longino.“ Obě officia ve stejné podobě a úpravě jako v breviáři RB 7 fol. 391a—394b; viz pozn. u č. 20(i) Soupisu.

385a—390a: prázdná.

390b: [Alia supplementa breviarii recentiore manu.]

22

RB — 9

(Gymn. mus. knih. Ant. 59)

Pap., XV., ff. 282, 22×10 cm, v dřev. deskách, z nichž přední chybí, potažené kdysi bělavou kůží, na hřbetě novod. štítek: „Homiliae MS 17“.

1a—b: (volné pergam. přidešti se zbytky theolog. textu.)

2a—b: (jen dolní levý roh listu se zkomolenými řádky různých přípisků.)

(a) 3a—223a: **Jacobi de Voragine Quadragesimale.** „Filia populi mei... Quamvis solempnitas quadragesimalis × beneficia valeant obtinere. Explicit quadragesimale Iacobini per manus Philippi de Praga etc.“ — „O Maria poli, me miserum linquere noli, sed respice curare, fac me tecum semper regnare. Finito libro, sit laus et gloria Christo.“

Viz. vyd. Jac. de Voragine, Sermones aurei, Antverpiae 1712, tom. III.

223a: „Venit Maria Magdalena et alia Maria videre sepulchra. Math. ultimo.“

Počátek kázání, které dále nepokračuje. Viz dále ff. 224a a 227a.

224a: „Venit Maria Magdalena...“

Zlomek 11 řádků kázání započatého na f. 223a: viz dále f. 227a.

224b—226b: prázdná.

227a—232b: [**Sermo de resurrectione Domini.**] „Venit Maria Magdalene et alia Maria videre sepulchra. Math. ultimo. Magna est dignitas septimi diei × et assueti sunt consorcium angelorum.“

232b—238b: [Registrum.] „Absencia × Violacio patrimonii require in sermone... Explicit presens opus per manus cuiusdam pauperis.“

Rejstřík k předchozímu oddílu (a).

239a—249b: prázdná.

(b) 250a—256a: [**Sermones.**] „Dominica Letare pro themate.“

Deus, in nomine tuo salvum me fac. Ps. LIII. Tradunt Hebrei, quod David fugiens × reddit nobis Dominus Deus noster.“

Náčrty kázání na themata žalmů a jiných starozákonních míst. Na konec připojeny stručné poznámky naznačující heslovitě další obsah předlohy, z níž opisováno: „Sequitur Deus qui pro nobis. Sequitur Nos autem . . .“ Patrně zlomek Nicolai de Dinkelspühl, Dicta super psalmos horarum. Srv. Pfeiffer-Černík, Catal. cod. ms. in bibliotheca Claustro-neoburgi II č. 430(2).

(c) 256b—262b: **Compendium Anticlaudiani Alani [ab Insulis]**. „Magister Alanus, peritus quidam in multis scienciis × et in regnum suum captivos duxit captivitate. Cuius regni non erit finis in secula seculorum amen. — Explicit compendium Anticlaudiani editum a magistro Alano, tractatus de humana natura etc. Finitum in die sancti Kiliani.“

Na fol. 256b přípisek pozdější rukou: „Optimus tractatus de formatione humane nature compendiosus. In die Annunciacionis potest predicari.“ — Carolus de Visch v předmluvě vydání Alanova Anticlaudianiana Antverpiae MDCLIV, str. 316, uvádí, že autorem Compendia Anticlaudiani je Adamus de Basseya (kolem r. 1400). Srv. však Denis, Codices mss. theolog. Bibl. palat. Vindobon. I, 2732-3.

(d) 262b—282b: **[Sermones]** „Sancta salubris etc. Mach. II°. In verbis istis describuntur duo effectus oracionis × quinto ut det secundum facultatem suam. Thob. 4. Si multum tibi.“

Sbírka latinských kázání stejného obsahu jako v oddílu (b). Prvé kázání z tohoto oddílu (sermo de animabus) ve zlomku též v rukopise RB 11 f. 169b—170a, č. 24(p) Soupisu.

23

RB — 10

(Gymn. mus. knih. Ant. 65)

Pap., XV., ff. 385, 22×15,5 cm, v dřev. deskách potažených hnědou koží, silně poškozených, na hřbetě štítek: „Sermones.“

1a—b: (perg. předsádka s lat. textem theologického obsahu ze XIV. stol.)

(a) 2a—19a: „Ego baptiso vos in aqua × fiat mihi secundum verbum tuum. Sec. Lucam.“

Úryvky evangelii. Poslední úryvek připsán jinou rukou.

(b) 19a—21a: **[Sermones]** „de s. Michaele et ceteris angelis. Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in celis est. Mt. XVIII°. In verbis istis duplex vis angelorum describitur × fiat mihi secundum verbum tuum.“

Náčrty tří kázání.

(c) 22a—24b: [Sermo de s. Wenceslao.] „Si quis vult venire post me, abneget semetipsum... Mt. XVI. Adam et Eva... sic idem beatus dux Wenceslaus..., de cuius persona legitur...: Wenceslaus dux et martyr Christi gloriosus, in terra Bohemie natus patre Wratislao duce christianissimo × plus hortabat et /// multum exhibuerunt ///.“

V explicitu porušeno červotočem.

(d) 25a—26b: [Sermo.] „Accesserunt ad Ihesum discipuli eius. Mt. XVII. Sicut testatur historia × anima eius miserabilis exivit.“

(e) 27a—371a: [Mag. Joannis Štěkná Sermones dominicales per circulum anni.] „Dominica prima in Adventu Domini. — Cum appropinquasset Jerosolymis et venisset Betphae Mat. XXI. Avicenna dicit, quod lapis cadens in aquam × alii inferiores credere tenebantur. Sed honora tuum patrem et matrem ///“

Konec posledního kázání (na neděli 24. po sv. Duchu) chybí. Poškozena i jiná folia: z fol. 74 zachován jen nepatrný útržek, u ff. 260—268 odtržen horní okraj listů i s částmi textu. — O Dr Janu Štěknovi a jeho nedělní postile srv. naposled F. M. Bartoš, Husův učitel Dr Jan Štěkná a kaple Betlémská, Věstník ČAK roč. LVIII, 1949, str. 5 a d., a Postylla Dra Jana Štěkny, Sobótka r. VI, 1951, kde uvedena i starší literatura. Srv. nyní též F. M. Bartoš, Dvě studie o husitských postilách. Rozpravy Čs. akademie věd roč. 65, řada SV, seš. 4, 1955, str. 9. — Polský překlad modlitby „Zdráv buď, králi andělský“, o níž psal Zd. Nejedlý, Počátky hus. zpěvu, Praha 1907, str. 121 a Dějiny předhusit. zpěvu, Praha 1904, str. 276, na fol. 48b v kázání „Sermo de nativitate Domini in galli cantu“. Znění zde zapsané („Sdrow bandz, krolu angelski, k nam na wiedz w ciele przissil“ atd.) vykazuje některé odchylky od textu publikovaného z jiných rukopisů Al. Brücknerem, Rozprawy akad. umiej. Kraków, wyd. filolog., ser. II, 10 (1897), str. 225. — Souvislý polský text vsunut též na fol. 126b v kázání na dominica Oculi: „prosta pokorna spowiedz ma bicz czista i wierna, cząsta, roztropna i dobrowolna, odkrita, zkomucsliva, czala, thagemna a na ssią zaluiącza, placzliwa, richla, czycha, moczna a barso posluszna“. Vedle toho roztroušené polské glossy (překlady jednotlivých slov) na různých místech.

(f) 372a—385b: [Sermones de b. Virgine Maria.] „Sermo de nativitate beate Virginis Marie. Plantaverat autem Dominus × pro qua victoria dabitur nobis palma glorie in regno beato, ad quos nos perducatur Pater et Filius et Spiritus sanctus amen.“

Krátká sbírka mariánských kázání s vloženým „Sermo de s. Matheo“.

24

RB — 11

(Gymn. mus. knih. MS 16; Ant. 66)

Pap., XIV., ff. 203, 22×14,5 cm, v dřev. deskách potaž. žlutavou kůží, na hřbetě novější štítek „Sancti Patres“; spodní okraje listů poškozeny vlhkem, v dolním pravém rohu z velké části zničeny; na přideštích zkoušky písma.

(a) 1a—61a: [Pseudo-Bonaventurae] „Stimulus amoris. Liber

iste, qui stimulus amoris in dulcissimum et pium Dominum Jesum X laudabo Deum meum in vita mea et mecum laudet eum omnis creatura. Amen." — „Laus tibi, Christe, quoniam liber explicit iste."

V přípisu na počátku textu fol. 1a: „Stimulus amoris Beatus Bernhardus." Běžně ve starých tiscích bývá tento traktát připisován sv. Bonaventurovi, ale i to neprávem: srv. o autorství poznámku v GW 4 str. 390. Tamtéž č. 4820-26 edice prvotisků. Viz též dále č. 52(d), rukopis RC 17, f. 53a—100b.

61b—62a: prázdná.

(b) 62b: [Varia notata homiletica.]

(c) 63a—116b: **Dicta per Thomam de Aquino.** „Egressus Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat ortus. Jo. XVIII. Ad intelligenda ea, que evangeliste videntur X vere meritoque contemptur amen. Et sic est finis. Expliciunt dicta per Thomam de Aquino edita per manus Jacobi ///"

Konečný řádek písařského explicitu smýt k nečitelnosti.

(d) 116b—120b: [Hugonis de S. Victore] „**Soliloquium de arra anime.** Ut discamus, quo nos oporteat verum amorem querere X hoc opto, hoc desidero, hoc totis precordiis concupisco. — Et est finis huius negocii. Explicit textulus beati Augustini de arra anime."

Údaj v explicitu nesprávný: viz vyd. Migne PL 176, 951—970 a nověji Karl Müller, *Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen*, hgg. von Hans Lietzmann, Bd. 123, Bonn 1913, str. 1—25.

(e) 121a—125b: [Registrum psalmorum.]

Seznam žalmů se stručným udáním obsahu.

(f) 126a: „**Quoniam dictum est, ut me ipsum cognoscam . . .**"

Zlomek díla obsaženého dále v oddílu (i).

126b: prázdné.

(g) 127a—131a: „**Incipit tractatus beati Bernardi de quatuor gradibus spiritualis exercitii.** Cum die quadam corporali manuum labore occupatus X tanto tamen est Deo vicinior, quanto a primo gradu remocior. — Et sic est finis. Deo gracias."

Pseudo-Bernhardi [recte: Guignonis Carthusiensis] „**Scala claustralium sive tractatus de modo orandi**": viz vyd. Migne PL 184, 475—483 C; závěry kap. XIV. a kap. XV. (Migne 483 C — 484) v rukopise vypuštěny.

(h) 131a—132b: [Notata theologica.]

133a—134b: prázdná.

(i) 135a—153a: **Summula de spiritu et anima.** „**Quoniam dictum est, ut me ipsum cognoscam X et visione Dei, quem cernere est finis**

sine fine amen. — Explicit textus et sumula de spiritu et anima, bonus et correctus, bene valens volenti ducere vitam sanctam.“

Výtah z Pseudo-Augustina „Liber de spiritu et anima“; plné znění Migne PL 40, 779 d.

(k) 153a—155a: [Sermo de b. Maria Virgine.] „Sanctificavit Dominus thabernaculum suum altissimus. Ps. 46. David in verbis propositis × ad dexteram filii in regno celorum collocari, quo nos... in secula seculorum amen.“

(l) 155b—161b: [Sermo in die dedicationis ecclesiae.] „Hodie huic domui salus adeo facta est. Lucas XIX. Perfectam salutem × videtur fuisse Judeus ante vocationem suam. — Et sic est finis huius sermonis, de quo laus et gloria sit omnipotenti Deo eternaliter amen.“

— „Huius scriptoris animam regat amor honoris, Virgo flos floris et sit medicina doloris et ergo orate Deum pro scriptore isto.“

(m) 161b—164a: [B. Augustini De vita christiana.] „Ego Augustinus primus peccator × qui fideles sunt nec metuunt nec verentur, sed vere //“

Nedokončeno: viz vyd. Migne PL 40, 1031 d.

(n) 164b—167a: „Vzkříšení našeho spasitele Jesu Krista stalo se třetí den po jeho svatém umučení, při jehožto svatém z mrtvých vstání jsú některéj znamenitéj věci, ježto slušie každému křesťanu věděti × tak, abychom s ním v nebeském království na věky věkoma kralovali, amen.“

(o) 167b—169a: „Vita sancte Elizabeth. Elizabeth, filia regis Ungarie × ubi non fetore funeris, qui aderant, sed quasi aromatico replerentur.“

Upraveno podle Jac. de Voragine, Legenda aurea, viz vyd. Graese, Vratislaviae 1890, cap. CLXVIII (163), č. 1, str. 753—765.

(p) 169b—170a: [Sermo de animabus.] „Sancta et salubris est cogitacio pro defunctis exorare. (2) Machabeorum XII. In verbis istis...“

Nedokončený zlomek kázání, zachovaného též v rukopise RB 9 f. 262b, č. 22 (d) Soupisu.

(q) 170b—171a: [Excerpta varia.]

Výpisky z bible, ze sv. Otců a j.

(r) 171b—174b: [Sermo] „de assumptione Virginis gloriose. Surrexit rex in occursum matris sue et adoravit eam... 3 Reg. 2. Quia, karissimi, hodie beate Virginis Marie gloriosam assumptionem cele-

bramus X ad dexteram eius vivens et regnans cum Filio vivente et regnante in eternum in secula seculorum amen."

(s) 174b—175a: „De petitione. Esto me memor, o domina X miserum reconcilias."

Mariánská modlitba.

(t) 175b: „Item alius [sermo] de assumptione Virginis gloriose. Ecce quasi aquila evolabit et ascendet et expandet alas suas super Bozra. Isaie [!] XLVIII, 40."

Text vlastního kázání nenapsán. Za uvedeným citátem následuje bezprostředně jako uvedení dalšího oddílu: „Sequitur bonum."

(u) 175b—177a: [Meditatio de passione Domini.] „In illo tempore dixit Jesus discipulis suis: Scitis, quod post biduum Pascha fiet... et dari pauperibus. Totum circumventum meditatatur usque ibi X et libenter omnes plagas tuas suscipere[m] super me."

Patrně úryvek z větší meditace „per septem diei horas", ježto jeden z posledních odstavců na fol. 177a nese rubriku „Hora matutina".

177b—180b: prázdná.

(v) 181a—182a: „Adsit principio, sancta Maria, meo." — „Cuncta virtutis tue opera, o Dei ingenite, dum attentam mentem considero stupens X et regnum solidum permanens in secula seculorum amen."

Opakováno dále na ff. 190b—192a.

(x) 182a—183a: [S. Isaaci Syri] „Informacio et regimen noviciorum. Hic est ordo sobrius et ideo [recte: Deo] amabilis. Non respice oculis hinc inde X videbit anima tua in semet ipsa lumen Christi et in seculorum secula non obtenebrescet, ipsi gloria in secula seculorum amen."

Viz vyd. Migne PG 86, 883—886.

(y) 183a: „Meditacio bona post communionem. Benedicat anima mea te, Domine X et tenebras meas penetrare."

(z) 183b—190b: Sermo synodalis [Mag. Matthaei de Cracovia]. „Quid est, quod dilectus meus in domo mea facit scelera multa. Iheremie XI° ca^o. Venerabilis Hugo sermo de archa Noe X domum non manu factam in celis ingredi mereamur, ad quam nos perducatur, qui sine fine vivit et regnat Dominus Jesus Christus amen. Explicit sermo synodalis."

Z jiných rukopisů ve výtahu vydal C. Höfler, Concilia Pragensia 1353 usq. 1414, str. LII. Viz tamtéž str. XIX. pozn. Celkový, ale neúplný přehled rukopisů na-

posled v disertaci Franz Franke, Mathäus von Krakau, Greifswald 1910, str. 115 d; srv. tamtéž str. 29 d.

(aa) 190b—192a: „Cuncta virtutis tue opera, o Dei unigenite, dum attenta mente considero stupens X regnum solidum permanens in secula seculorum amen.“

Totéž výše v oddíle (v), ff. 181a—182a. — Na fol. 192a bezprostředně za koncem oddílu (aa): „Expliciunt dicta sermonum scripta per manus Johannis Ulmani.“ Další písářovy přípisky zničeny.

192b: prázdné.

(bb) 193a—198b: „Assit principio, sancta Maria, meo.“ — Incipit tractatus devotus sancti Hugonis de consciencia. Domus, in qua habitamus X et cohibens si transgrediatur terminos suos. — Explicit liber Hugonis de consciencia anno Domini M^oCCCLXXXV in vigilia sancti Bartholomei. Deo gratias“ [23. 8. 1385].

Proemium až cap. XIII. vydání Migne PL 184, 507—519 A: „Pseudo-Bernhardi Tractatus de interiori domo seu de consciencia aedificanda“. Srv. k t. Migne PL 177, 165.

(cc) 198b—199b: [Oratio.] „Audi, queso, Domine mi, servum tuum coram te provolutum et da locum ad habitandum X habitacula cum sanctis tuis preparata, ubi regnas per omnia secula seculorum amen.“

200a—202a: prázdná.

(dd) 202b: „Erudicio Augustini. Si vis perfectus esse, hec regulariter teneas X et omnia tibi venient habundancia.“

(ee) 203a: [Sermo.] „Adhuc loquente Jesu ad turbas. In nocte sancta X ad tue visionis celsitudinem pervenire mereamur, qui vivis.“

Ničrt kázání v heslech.

(ff) 203b: [Duo breves orationes.]

25

RB — 12

(Gymn. mus. knih. Ant. 70)

Pap., XV., (1418), ff. 229, 22,5×14,5 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží se stopami ozdob a spon, na hřbetě novější štítek: „Hymni“, spodní okraje listů poškozeny vlhkem.

Dřív. popisy a literatura: J. Zukal, Aus der Tropp. Mus. Bibliothek (Jahr. Bericht d. Staats Ober-Realschule in Troppau, 26. Jhg., 1881) str. 4—5. — Vinc. Prasek, K dějinám školství ve Slezsku (Program čes. gymnasia v Opavě 1894) str. 17. — Václav Hauer, Český překlad hymnů církevních v knihovně musea opavského (Věstník Matice opavské 5, 1895) str. 36. — Václav Hauer, České glossy k latinským hymnům napsaný 1. 1418 (Listy filologické 22, 1895) str. 140 d. — Dobroslav Orel, Hudební prvky svatováclavské (Svatováclavský sborník II, 3) zvl. str. 132, 137 d., 177 d., 228, 550 a 553 d.

[Sekvenciář opavský.]

Na před. přidešti: [Registrum sequentiarum.]

1a—229a: Liber sequentiarum in laudem Dei a beato Gregorio et a quibusdam doctoribus partim et partim compilatus.

Latinský název v předmluvě fol. 2b: „Titulus huius libri est: Incipit liber sequentiarum . . . compilatus“. Označení „Sekvenciář opavský“ uvedl do lit. D. Orel.

1a—3a: [Prologus.] „Sancti Spiritus assit nobis gracia. Aspiens a longe video pacienciam [recte: potentiam] Dei venientis. Hec scribit Gregorius in Adventu Domini. O sancte Gregori, nunc cognoscimus, dum oculis mentis prospicimus, quam longe vidisti × introducitur enim per hoc ad stomachum, quod comeditur.“

Prvé dvě věty úvodu jako poznámka na horním okraji listu; na poč. textu vynechány pro ně dva řádky. — Úryvky z úvodu otiskl D. Orel str. 132 p. 1. a str. 550.

3a—229a: [Textus cum commentario ac versione bohemica sequentiarum interlineari.] „Grates nunc omnes reddamus Domino Deo, qui sua nativitate nos liberavit de diabolica potestate. — Iste liber quantum ad primam distinctionem dividitur in tot partes, quot sunt cantica in honore[!] Dei et diversorum sanctorum × glorie, celestis beatitudinis etc. — Et sic est finis. Sit laus et gloria Christo et eius piissime Virgini Marie. Sub Anno Domini M^oCCCCXVIII^o in die Sixti.“ [6. srpna 1418.]

Text komentáře navazuje na úryvky sekvencí, jež jsou seřazeny podle pořadí v církevním roce. Přehled sekvencí pojatých do komentáře u Orla, str. 138—167. Text sekvencí je doprovázen českým překladem, který se počíná na fol. 3a: „Dieky — chvály nyní všichni vzdajmy“ a je celý otištěn V. Hauerem v Listech filologických roč. 22 a 23 pod názvem „České glossy k latinským hymnům napsaným l. 1418“. Text, překlad a výklad sekvence svatováclavské „Criste, tui preclari militis“ z fol. 142b—144a otiskuje D. Orel, str. 177—184. Jiné sekvence o domácích patronech na fol. 62a (sv. Vojtěch), 70a (sv. Stanislav: „Hec est prosa de s. Stanislao, Polonorum nec non et Boemorum patrono“), 91a (sv. Vít), 101b (sv. Prokop) a 136b (sv. Ludmila).

229b: prázdné.

26

RB — 13

(Gymn. mus. knih. F. S. 17; Ant. 94)

Perg. (předsádky papírové), XVII., ff. 24, 20,5×16 cm, v. kož. černavá, zlatě tlač., vpředu i vzadu na deskách zlatě tlač. cisař. znak, na přední desce na novějším štítku: „Instruction“.

1a—15b: „Leopold, von Gottes gnaden erwählter Römischer kaiser, auch zu Hungarn und Böhmen könig. Instruction vor [!] unser

kaiser- und königliches oberamt in herzogthumb Schlesien, wie nicht weniger unser demselben zugegebene rathe, sambt denen darbei dienenden secretarien und kancellieii verwandten X (14a:) ... 38. Schlüsslichen seind wir allergnädigst gewilliget, das an stat der bisherigen cancelliejungen, ... (15b:) ... einen unsterblichen nahmben zumachen, beruhent sein, sie vollbringen ... Geben zu Laxenburg den acht und zwanzigsten monatstag aprilis im sechzehnhundert drei und sechzigsten [28. dubna 1663] ... Leopold [L. S. a podpisy]. Praes. 11. mai anno 1663."

16a—24b: „Leopold von Gottes gnaden... Hochgebohrner ohaimb und fürst, auch wohl gebohrner hoch- und wohlgebohrner und gestreng, liebe getreue. Demnach bei unsern königl. oberamts collegio im land Schlesien X (24a:) ... Und demnach der mangel und die ursach der bishero bei unserm königl. oberamts collegio enstandenen unordnungen... (24b:) ... an dieselbe und euch gestellt. Und wir verbleiben... Geben zu Laxenburg den 28-ten monatstag aprilis im sechzehnhundert drei und sechzigsten... Leopold [podpisy]. Dem hochgebohrnen unserm ohaimb fürsten und lieben getreuen Geörgen in Schlesien, hertzen zu Lignitz und Brig, unserm geheimben rathscammerern und kön. verwaltern der oberhauptmanschaft, wie auch den wohlgebohrnen, hoch- und wohlgebohrnem und gestrengen unserm lieben getreuen r.-cancle- und rathen bei unserm königl. oberamt in Ober- und Nieder-Schlesien. Praes. 11. mai anno 1663."

27

RB — 14

(Knih. Něm. ryt. v Opavě. B-II-46)

Pap., XV., ff. 558, 22×15 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou koží s kováním, kdysi na spony.

Na obou přideštích papír. listy s výkladem na Pater noster.

[*Vocabularius per ordinem alphabeti cum verbis germanicis.*]

1a—556a: „*Ex quo vocabularii autentici, videlicet Hugwicio, Katholico[n], Brevilogus, Papias et alii codices in comparacione sunt preciosi X Zoniculum, -li [!] cziche. Explicit vocabularius per manus Petri de Gelnicz, probi socii. Si primo THO ponatur et MAS associatur et SCHLOSSER iungatur, qui scripsit, ita vocatur. Dum transisset.*“

Fol. 1a značně setřeno, na něm byla kdysi barevně kreslená iniciálka písmene A. Protože tyto slovníky se v rukopisech i starých tiscích (srv. Hain-Copinger, Suppl. II/II. č. 6317, 6318) liší, několik významnějších příkladů hesel ke srovnání: (začátek 1a:) „Aleph igitur prima littera Hebreorum.“ — (2b:) „Ablactare dicitur a lacte remove, abgewenen.“ — (3a:) „Abstractum abgezogen.“ — „Acta sunt

scripta negotiorum." — (10a:) „Adulatio falschlop ader bozerede.“ — (10b:) „Advocatus, -i iudex, ein richter ader ein foit.“ — (29b:) „Archangelus dicitur angelorum princeps.“ — (59a:) „Bubulus est pastor boum.“ — (115a:) „Craçovia est civitas quedam.“ — (410a:) „Pergamenista est aliquis faciens pergamenum.“ — (428b:) „Praga est nomen civitatis in Bohemia.“ — (465a:) „Revmaticus, -cj est, qui patit revma.“ — Německé výrazy jsou připojovány pouze někdy, patrně podle předlohy, nejvíce jich je v prvních písmenech, pak jsou méně časté. Obdobně je tomu i s připojováním koncovek genitivu. Obdobný rukopis srv. Podlaha č. 1478 (z r. 1449).

556b—558b: prázdná.

28

RB — 15

(Knih. Něm. ryt. v Opavě B-II-185)

Pap., XV., ff. 392, 22×15,5 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží se zbytky kování a s 2 řemínky k uvázání.

Na obou předešlých různé poznámky, zkoušky pera a stručné modlitby a přípisky k breviáři.

[Breviarium sine calendario.]

(a) 1a—54a: [Psalterium.]

Na počátku rukopisu chybí jedna nebo více složek.

(b) 54a—55b: [Letaniae sanctorum.]

(c) 55b—67a: [Hymnarius.]

(d) 67a—209a: [Proprium de tempore.]

(e) 209a—218a: „Incipiunt omelie dominicales.“

(f) 218a—384a: [Proprium sanctorum.]

Zvláštní oficia na dny domácích patronů. Fol. 252a—253b: „In nativitate s. Adalberti et s. Georgii“; fol. 279a—280b: „In vigilia Procopii“ (v. tom čtení „Beatus igitur Procopius nacione Bohemigena × pugnare cepit,“ vzaté z počátku „Vita s. Procopii maior“, srv. vyd. Chaloupecký-Ryba, Středověké legendy prokopské, Praha 1953, str. 247—250, oddíly 1 A₁, 1 A₂, 1 B); fol. 325a—327b: „Historia Wenceslai“; fol. 341a—343a: „In translacione Ludmille“, kde je zařazena translační legenda „Recordatus ave sue b. Wenceslaus × remuneratus a principe propria pe-tivit“ (viz. kap. 5. legendy Kristiánovy, vyd. Prameny dějin českých 1, 211—213); konečně fol. 373b—376b: „Historia Cyrilli et Methodii“ ve znění jako v breviáři RB 7 fol. 391a—393a, č. 20(i) Soupisu.

(g) 384a—392a: [Alia additamenta ad breviarium.]

Psáno různými písaři. V tom lecke o sv. Václavu, Stanislavu, sv. Hedvíce a j. 392b: prázdné.

29

RB — 16

(Knih. Něm. ryt. B-III-212)

Pap., XV., ff. 161, 21,5×16 cm, vytrženo z desek, z nichž zůstaly jen zbytky červené kůže.

Na před. přidešti ústřížek latinské listiny na pergameni, v jejímž textu jmenován „dominus Albertus, episcopus Ratisponensis“ (biskupem 1409—1421).

(a) 1a—152a: [Socci Sermones de sanctis.] „/// placentes, sed Deo, qui probat corda. Nullum enim bonum opus × constituet te Dominus Deus tuus in caput et non in caudam et eris super et non subter per infinita secula seculorum amen. — Explicit scriptum in Ratisponensi civitate.“

Na počátku chybí list s vlastním začátkem — a snad i nadpisem — sbírky. Srovnání s jinými rukopisy ukazuje, že dnešní fol. 1a se začíná asi uprostřed prvního kázání „De s. Andrea“ sbírky známé pod názvem „Socci Sermones de sanctis“ (k otázce autorství srv. u Podlahy č. 825), kde se čte věta: „Ibidem non ad oculum quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda. Nullum enim...“; srv. rukopisy PUK III-D-22 fol. 4b; PUK VI-C-8 fol. 2a; PUK X-A-6 fol. 3a. — Kázání podle svátků v tomto rukopise označována jen do fol. 50a (prvý zachovaný nadpis fol. 1b: „De s. Nicolao“, poslední fol. 50a: „De s. Marco“) a pak znovu teprve poslední kázání fol. 150a: „Sermo dedicacionis“ s incipitem „Domum tuam, Domine, decet sanctitudo. Ps. Sanctus propheta“. Z tohoto kázání i výše uvedený explicit, odpovídající všem cit. rukopisům, podle nichž lze sbírku identifikovati.

(b) 152b—153a: [Alcuini De psalorum usu liber. Pars prima, praefacio.] „Prophecie spiritus non semper prophetarum mentibus presto est × si intenta mente perscruteris et ad medulam intimi intellectus per Dei gratiam perveneris.“

V rukopise při počátku textu: „Beatus Augustinus dicit.“ Viz však vyd. Migne PL 101, 465—468.

(c) 153b—154b: „Octo species turpitudinis. Nota, quod octo sunt species turpitudinis, quas quandoque coniugales solent inter se exercere × omnis absque dubio damnabitur.“

Srv. totéž v rukopise RC 13 fol. 199b—200a, č. 48(i) Soupisu.

160a—161b: (Perg. listy zadního přidešti: Liturgický text XII. stol. — breviář? — s nadepsanými neumami.)

30

RB — 17

Pap., XVIII., ff. 62, 22,5×17,5 cm, v. papír., plisní značně poškozená.

1ab: prázdné.

2a—60b: „Hortus philosophiae poeticus studio consitus, conscriptione ex libris variorum authorum diversa carminum schemata in exertitiá poetica redacta, aliqua ordine et sine illo reliqua continens. Et quidem: I. Laudes clarissimorum virorum, II. Descriptiones, defini-

tiones proprietatesque rerum diversarum, in usum Josephi Pans, physici honestae recreationis amantis, collectae, hinc Carpe DantVr fLores et frVCtVs optIMI [1767] × DIscE pVer restat, jaM pars eXaCta LaborIs" [1767].

Poetika ve verších.

61ab: [List s různými přípisky konceptů veršů.]

62ab: prázdné.

31

RB — 18

Pap., XVIII., ff. 33, 22,5×18 cm, v. kož. černá.

Na před. přidešti zkoušky písma.

1a: [Zkoušky písma.]

1b: [Krátké latinské modlitby.]

2ab: „Preces dicendae in novena antecedente festum immaculatae Conceptionis b. V. Mariae cum indulgentiis plenariis a papa Clemente XIII concessis anno 1764 17. aprilis“ atd.

3a—33: „Ad maiorem sanctissimae et individuae Trinitatis ... oMnIpotens DeVs sVb patroCInIo beatae VirgInIs natae sVsCIpe a nobIs ple petentIbVs oratIones et Vota [1741] atque hunc libellum pro ecclesia Carnoviae conscriptum ad usum fratrum Minorum s. Francisci conventualium MDCCXLI [1741] × Divinum auxilium.“

Latinské a německé modlitby, ale neúplné, protože na konci rukopisu chybí nejméně 1 složka.

32

RB — 19

(Slezské museum. Rkp. 30)

Pap., XVIII., 423 strany (str. 124 dvakrát) 21,5×17 cm, v. hnědá kůže, na hřbetě: „SUMMA PHILOSOPHI. TRADITA.“ Dřív. majitel na tit. listě: „Joseph comte de Würben.“

Str. 1 (tit. list): „Summula philosophica et scientia logica tradita ab admodum reverendo religioso ac doctissimo patre Gregorio Guldenfass, sacri ordinis cisterciensis, regii monasterii beatae Mariae Virginis Plassi professo.“ [Připsáno: „Ao 1704.“] „Conscripta a Francisco Antonio Herzan comite de Harras.“

Str. 2—416: „Proemium. Progredimur ad prima philosophiae fundamenta simul sit scientia et opinio.“

Gregorius (Stanislaus) Guldenfass z Olomouce (1682—1744), profesor filosofie v Plasech, byl od r. 1714 prefektem Frant. Antonína Herzana z Harrasu;

srv. o tom Benedicti Sthepp| De abbatibus mon. Plassensis et de monasterii Plassensis professis, vyd. A. Podlaha, Sbíрка pramenů cír. dějin čes. XVI.—XVIII. stol. č. 4, 1904, str. 160 č. 136. Z této doby pochází i tento záznam jeho přednášek, jehož vznik proto správněji než připsané datum na tit. listě datují dva chronogramy: první na tit. listě „aDsIs nVnc CoeptIs VlrGo Marla bonIs“ [1715] a druhý na str. 399 „LaVs et honor est seMper Deo patrI fiLlo et spIrItVI sanCto“ [1716]. O Guldenflassovi viz M. Boháček — F. Čáda, „Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě“ v chystaném II. svazku Sborníku SLUKO (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.).

Str. 417—423: prázdné.

33

RB — 20

(Slezské museum. Rkp. 22)

Pap., XVII., stran 340, 20,5×16 cm, v šedých lepenkových deskách, dřív. majitelé: na před. předsádce „Karl Max Mutwill“, pak gymn. mus. knih. bez sign.

[Abraham Hosemann.] „Geschriebene Chronica der Stadt Troppau.“

1—340: „Der löblichen, uhralten, vornehmen und berühmten Statt Troppau × damit sie nit ferner in Ihre Mayst. Ungnadt kämen.“

Neúplný opis opavské kroniky „Troppauische Chronica“, dochované též v rukopise RC 43, č. 78 Soupisu. Rukopis RB 20 doveden jen ke dni 20. 8. 1607, což odpovídá str. 1—84 rukopisu RC 43. Jiný rukopis v Zemském archivu v Opavě, Sbíрка rukopisů č. 52.

O autorovi kroniky a jeho falsech srv. Faustin Ens, Das Oppaland . . . Bd. II. Geschichte der Stadt Troppau, 1835, str. 1. p. 2. Gottl. Biermann, Geschichte der Herzogthümer Troppau und Jägerndorf, 1874, str. 87 text a pozn. 3 a vedle lit. tam cit. ještě C. Grünhagen, Abraham Hosemann, der schlesische Lügenschmidt, Zeitschr. d. Vereins f. Gesch. und Altertum Schlesiens XVIII, 1884, str. 229—242.

34

RB — 21

(Gymn. mus. knih. Ant. 58, Slezské museum, Rkp. 21)

Pap., XVIII., ff. 231, 23×17,5 cm, v. pap. hnědá kroupená, poškozovaná.

1a—2b: prázdná.

3a—228b: „De casibus virorum illustrium auctore Antonio Maria Gratiano a Burgo sancti Sepulchri opera ac studio D. Flecheri, abbatis s. Severini. Lutetiae Parisiorum apud Antonium Cellier, via Citharaea M. DC LXXX cum privilegio regis.“ [na dolním okraji:] „1709. 28. martii.“

Opis tisku. Srv. k tomu J. G. Th. Graese, Trésor de livres rares III. (1862) 139. O Gratianovi, italském biskupu, nuntiovi a spisovateli (1537—1611) viz Jöcher, Alg. Gelehr. Lex. II. (1750) 1138—1140 a o Flecherovi (též Esprit Flechier), francouzském prelátu a spisovateli, (1632—1710) tamtéž 634—635

229a—231b: prázdná.

Pap., XVIII., ff. 154, 27×19 cm, brožov.; dřív. majitel: (2a:) „Joseph cömte de Würben“.

lab: prázdné.

2a—152a: „**Notata ad Institutiones juris publici dictante celeberrimo necnon doctissimo domino Joanne Jacobo Vitriario, academiae Lugdunensis professore juris publici et civilis ordinario**... (3a:) Liber primus, titulus I. De jurisprudentia publica in genere et in specie. **Habitus practicus. Omnis enim jurisprudentia × quae habet Arumaeus pag. 537 et sqq. Finis.**“

Přednášky Jana Jakuba Vitriaria (1679 Ženeva — 1745 Leyden; srv. Jöcher, *Allg. Gelehrt. Lexicon* IV, 1751, str. 1654) ke spisu „*Institutiones iuris publici*“, jehož autorem byl otec J. J. Vitriaria Philipp Reinhard Vitriarius (srv. Landsberg, *Gesch. d. deutsch. Rechtswissenschaft* 3, I, *Noten*, 1898, str. 24).

153a—154b: prázdná.

Pap., XV., ff. 461, 32,5×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou kůží slépě tlač. s kováním, kdysi na 2 řemínky k uvázání, na hřb. novější štítek: „*Missale*“.

Dřívější popis: J. Zukal, *Aus der Troppauer Mus. Bibliothek* (*Jahres-Bericht d. St.-Ober-Real-Schule in Troppau*, 25. Jhg. str. 4). Tamtéž Zukal vyslovil názor, že se rukopis dostal do Opavy (Brzeg, Brieg), až když tamní farní kostel johanitů byl zabrán protestanty (po r. 1525).

(a) lab: (Různé historické a jiné zápisky.)

Z nich většinu reprodukuje na uv. m. Zukal, významnější z nich jest však čísti takto: „*Anno Domini M^oCCCC^oLXXXIII^o ego frater Andreas in vigilia s. Andree [29. list. 1483] feci professionem in civitate Cozel. Post hoc ad futurum annum, videlicet anno M^oCCCC^oLXXXIII^o inter media [22.—27. břez. 1484], accepi sacros ordines meos a gracioso ac venerabili domino Johanne, diocesis Vratislaviensis“ atd. Další zápisy zní: „*Anno M^oCCCC^o 9° 4° dominica Jubilate post Pasche [20. dub. 1494] feria IIa [21. dub. 1494] quasi vicesima [hora?] combusta est 3^a pars civitatis Bregensis, ecclesia s. Anthonii et domus preceptoris, nec non monasterium et ecclesia s. Petri.“ (Datum vzniku prvního požáru není spolehlivě uvedeno.) „*Item eodem anno iterum Nativitatis Marie [8. září 1494] ad noctem hora II combusta est maxima pars eiusdem civitatis.*“ „*Anno Domini millesimo quingentesimo septimo feria quinta post Assumptionis Marie [19. srpna 1507] ad noctem sequentem hora prima combusta est civitas Bregensis domorum LXXIII.*“ „*Et ego Andreas Dressler, ordinis b. Johannis, interfui in his maximis ignibus videndo et habendo maximam turbulacionem.*“ Přípisek „*Carpentarius hoc fecit*“ atd. je psán jinou rukou.**

(b) 2a—7b: [*Calendarium.*]

V něm svátky domácích patronů, zvl. Přenesení sv. Václava (4. břez.), svátky Cyrila a Metoděje (9. břez.), Vojtěcha (23. dub.), dále Přenesení sv. Vojtěcha (25. srpna) a svátek sv. Václava (28. září). Později byly připsány svátky Sedmi bratří a Přenesení sv. Benedikta.

(c) 8a: „Item nota de imponendis historiis.“

8b: prázdné.

(d) 9a—252a: [**Proprium de tempore.**] „/// Domine magne, exaudies vocem meam × (251a:) Finis huius libri per me Andream, fratrem de Olssna Magna, ordinis s. Iohannis Baptiste Ierosolimitani“ atd.

252b: prázdné.

Počátek chybi.

(e) 253a—421a: [**Proprium de sanctis.**] „Incipit de sanctis per annum et primo de vigilia s. Andree × cuius passione letamur, etc.“

V tom též domácí svátky, jak jsou uvedeny v kalendáři v odd. (b).

(f) 421a—439a: „Incipit **Commune sanctorum**, et primo in vigilia unius apostoli ad matutinum × et fluent aromata illius.“

(g) 439b—453a: „**Lecciones de sancto Petro, novo martyre**. Petrus, novus martyr de ordine predicatorum“ atd.

Připisek XVI. stol. „Novus martyr“ vlast. jménem Petr Martyr Anglerius (Pietro Martyre d'Anghiera 1455—1526). Též o sv. Zikmundovi, Florianovi, „a tempore paschali de pluribus martiribus“, „Historia Marie Nivis“ a j.

(h) 453b: (pozdější připisek:) „**Cyrilli et Metudii collectio**“ atd.

Stručně zněň lekce o sv. Cyrilu a Metodějovi, jak se čte též v rukopisu RB-7, fol. 391a—393a, č. 20 Soupisu.

454a: prázdné.

(i) 454b—456a: „Sequuntur indulgencie ordinis sancti Iohannis Hierosolimitani“ atd.

(k) 456ab: „Sequuntur indulgencie, communiones etc. Johannes papa XXII-us“ atd.

(l) 457a—459a: (Různé pozdější přípisky.)

459b—460a: prázdná.

(m) 460b—461a: „**Lecciones de sancto Venceslao per octavam**. Flagrabant namque in beati viri corde × prestitit sancto viro Wenceslao.“

(n) 461b: (Pozdější přípisky stručných modliteb.)

Na zad. přideštit: „Frater Andreas, ordinis sancti Iohannis Hierosolimitani.“

Pap., XV., (1455), ff. 384, 31×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží s kovovými ozdobami a zbytky kožených spon; těžce poškozeno vodou, která asi od fol. 370 zničila s horní strany většinu listů.

[Johannis Herolt] Sermones discipuli de tempore per circulum anni.

1a—358b: „Dominica prima in Adventu Domini. Sermo primus. — Ecce rex tuus venit tibi mansuetus. Zach. IX. Mt. XXI°. Gregorius [recte: Egregius] doctor noster Thomas de Aquino dicit, quod nulla actio sit perfecta X et sic post modum in bono vitam finivit.“ — „Sit laus Deo et beate Virgini Marie amen. Expliciunt sermones collecti ex diversis sanctorum dictis et ex pluribus libris, qui intitulantur Sermones discipuli... Et iste liber est comparatus per dominum Nicolaum Komon///, plebanum in Nova ///, nec non perpetuum altaristam in Luebschicz, sub anno nativitatis Domini millesimo CCCC^o quinquagesimo quinto, et est finitus per me Albertum Nowyna, nacione de Magna Szkrzath///, in vigilia sancti Thome apostoli ante Nativitatem Domini etc. [20. prosince 1455.] Maria Virgo, sis mihi indigno peccatori propicia. Et sic est finis istorum sermonum.“ Jinou rukou: „Et pro precio [nádepsáno: ~videlicet VII flor.] sufficienti prefato N. persoluto denominatus est ad veram et legitimam possessionem Johannis Ch. anno Domini M^o etc. LVIII.“

Stejně jako ve starých tiscích [srv. vyd. „Sermones, qui vulgo Discipuli inscribuntur, magistri Johannis Herolt, ord. Pred., de tempore et sanctis; Hagenaw 1517“] obsahuje sbírka „de tempore per circulum anni“ tři části. Prvá, vlastní „de tempore“, sahá až na fol. 298b (expl.: „quem vivum querebant, mortuum inveniebant.“), kde je připojeno nezřetelné datum „anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto sabbato ante s. Martini [t. j. 8. listopadu 1455]. Druhá je bez zvláštního nadpisu na ff. 299a—321a: „Sermo communis et perutilis tractans de cogitatione... Cogitacio eorum apud altissimum. Sciendum, quod tria X et quomodo debent vivere qui sunt in matrimonio, quere sermone vicesimo quinto.“ V uved. tisku je tato část nazvána „Sermones communes discipuli omni tempore ad vulgum predicabiles“. Třetí část, sahající až do konce, počíná se na fol. 321a: „Sequitur de communi, et primo de apostolis... Ego vos elegi de mundo. Joh. XV... Nescit homo.“ — O autorovi srv. Buchberger, Lexicon f. Theol. u. Kirche 4, 1932, 1000.

359a—382b: „Sequitur registrum super predictum librum X recomendavit eam demonibus etc. Laus sit Deo per omnia secula seculorum amen.“ — „Opus peregi, festa sepissime fregi X amen dicant omnia. Albertus Nowyna etc.“

382b—384a: Duo fragmenta homiletica.

Dva přípisky homiletického obsahu, silně porušené vlhkem.

384b: prázdné.

38

RC — 3

(Gymn. mus. knih. Ant. 9)

Pap., XV., ff. 367, 33×21 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou koží slepě tlač., kdysi s kováním a s 2 sponami, na hřb. novější štítek: „Liber B. Thomae de Aquino“; listy částečně poškozeny vlhkem.

Na před. přidešti: „Liber Johannis C. H. ///“

(a) 1a—345a: [B. Thomae de Aquino Summae theologiae II. pars secunda.]/// „Ad 3-cium dicendum, quod hoc ad fidem credentis pertinebat post Christi nativitatem, quod crederet eum quandoque nasci, sed illa determinatio temporis, in qua decipiebatur, non erat ex fide, sed ex coniectura humana × quod quidem suave est iugum super se tollentibus, refeccionem divine fruicionis repromittit et sempiternam requiem animarum, ad quam nos perducatur ipse, qui promisit, Ihesus Christus, dominus noster, qui est super omnia, Deus benedictus in secula amen. Et sic est finis huius libri 2-a 2-e beati Thomae de Aquino. Liber iste est Johannis Chyb“[?].

Na začátku chybí asi jeden list, protože slova „Ad 3-cium“ atd. jsou z konce první kvestie (qu. 1). Na několika místech (na př. 105b) je v textu vynechána část, která nebyla vůbec opsána a snad již chyběla v předloze, protože podobně chybí text na fol. 139b—140a a na fol. 129b se čte: „Et ideo multum deficit hic“. Podobně je také vynechána část na fol. 317b. Srv. vyd. Migne PL 217c, 14—1402.

(b) 345b—367a: [Registra manu saec. XVI.]

Iniciálky v rukopise jsou psány červeně a modře.

367b: prázdné.

39

RC — 4

(Gymn. mus. knih. Ant. 11)

Pap., XV., ff. 118, 30×20,5 cm, v dřev. deskách kdysi potaž. bělavou koží se sponou, nyní utrženou; na hřb. novější štítek: „Cantus choralis“; vazba i listy značně poškozeny.

(a) 1a—83a: „Passio domini nostri Ihesu Christi secundum Matheum“ atd.

Notace chorální (rhomba) na čtyřech linkách, iniciálky až na (1a:) červenou chybí a jsou pro ně vynechána místa. Začátky dalších pašijí (12a:) Passio... sec. Marcum. — (21a:) Passio... sec. Lucam. — (31a:) [Passio sec. Joh.] Egressus Ihesus cum discipulis. — (39a:) In die Palmarum passio, Passio sec. Matheum. — (53a:) Feria tertia. Passio... sec. Marcum. — (64b:) Feria quarta. Passio... sec. Lucam.

— (75a:) FERIA sexta. Passio Domini. — Od fol. 82b rozepisovány hlasy: Discantus, tenor, basus.

83b: prázdné.

(b) 84a—94b: „Prima lamentacio magna quinta feria.“

Notace táz.

(c) 95a—109b: [Psalterium.] „Et factum est, postquam in captivitate ductus est Israel“ atd.

Notace gotisovaného mezisystému rhombicko-virgálního. Text vedle latinského též německý, zvl. fol. 105b, 109b. Na fol. 109b asi z 1. pol. XV. stol. český přípisek nejprve textu profánní písničky: „Vsedl dábel babě na pleco, chtělf ju sobě jmieti, ona jemu odpověděla, milý synu, již jsem stará, di vedlé krčmářce, ta nedává pravé miery, ta jest hotova jíti s tebu na ty hody.“ Pak na fol. 109b—110a táz písnička s notami se změněným počátkem: „Vzel dábel“ atd.

(d) 110a—118b: [Hymni.] „Gloria laus et honor“ atd.

Hymny a chorály v tom zvl. (100b:) „Ihesus Cristus nostra salus“. — (113a:) „Angelorum imperator“. — (117b:) „Tenebrarum illustrator“. — Též částečné texty německé.

40

RC — 5

(Gymn. mus. knih. Ant. 21)

Perg. a od fol. 24 včetně pap., XV.—XVIII., ff. 85, 33×22,5 cm, v dřev. deskách pozdější (asi z XVI. stol.) vazby slepě tlač., na hřb. novější štítek: „Liber Choralis.“

Notace chorální (kvadrata) na systému čtyř i pětjlinkovém. Rukopis vznikl svázáním různých složek vesměs provenience cizí, patrně polské a také různého stáří (od poč. až do pol. XV. stol.). Složky však většinou nejsou zachovány úplně a také konec chybí.

(a) 1a: (pozdější přípisky:) „Laus sanctae Klare“ atd. a „Ó, Maria, matko milá, rač nám býti milostivá.“

(b) 1b—4b: Quadam die Olibrius molestus... X et veritas domini manet in eternum. Tractus in sabbato magno. Frater Johannes de Kyr ///.

(c) 5a—10b: [Fragmentum breviarii.] „In Annuneiacione gloriose Virginis Marie. Ad vespervas sequencia de apostolis...“

Zlomek breviáře, který byl do rukopisu vevázán při pozdější převazbě.

(d) 11a—23b: „///flentem sociavi, quam ad domum reportavi X Sequencia de apostolis. Qui sunt isti, qui ut nubes volant per aera.///“

Zlomek notovaných sekvencí.

(e) 24a: (přípisek XVIII. stol.) „In festo ss. Trinitatis“ atd.

24b: prázdné.

25a—85b: „Kyrie, fons bonitatis, pater ingenite“ atd.

Mešní zpěvy připsané na papírové složky (viz výše) v XVIII. stol. patrně podle některého starého kodexu, protože byla zachována čtyřlínková notace. V podloženém latinském textu je mnoho polských rubrik, na př. (41b:) „Kyrie, wielkonocne[!] zakone. Kyrie, wielkonocne szwieckie.“ — (74b:) „Agnus trzecie iako pierwsze. Drugi solenne Sanctus.“ — Na fol. 59b barevně a zlatem iniciálka písmene I. — Jak ukazuje přípisek na fol. 1a a officium ke sv. Kláře na fol. 59b, lze soudit nejspíše na provenienci z některého polského františkánského kláštera sv. Kláry.

41

RC — 6

(Gymn. mus. knih. Ant. 23)

Pap., XV., ff. 107, 30,5×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží, ve hřbetě roztrženo, všechny listy volné.

Dřív. popis: J. Zukal, Aus der Tropp. Museums Bibliothek (Jahrb. Bericht d. Staats Ober-Realschule in Troppau, 26. Jhg., 1881) str. 6. Tamtéž str. 6—9 přepis listin z předního přičeští, jež dnes v rukopisu chybí.

(a) 1a—91b: [Nicolai de Blonie] Liber sacramentalis. „Medice, cura te ipsum. Luc. IIII. Sicut ait Gregorius in prima parte sui pastoralis capitulo II° × toto robore mentis. Amen.“ — „Explicit liber sacramentalis per manus cuiusdam Stanislai a s. Martino, pronunciatius per Symonem alias Bederman, rectorem ad s. Mariam Magdalenam. Et est finitus infra octavas Agnetis virginis die quinta sub anno Domini M^oCCCC^oXLI^o.“ [25. ledna 1441.]

Letopočet v explicitu se původně končil „XLVI“, ale římská pětka byla vyškrabána. — O autorovi a díle srv. Schulte, Gesch. d. Quellen u. Lit. d. kan. Rechts 2,443-4 a Bol. Ulanowski, Nikolaž z Błonia, kanonista polski z pierwszej połowy XV. w. (Rozpr. wydz. hist.-fil. akad. umiejtn. XXIII, Kraków 1888) str. 1—60. Tisky — část. anonymní, část. pod jmény Nic. de Blony, Plone, Plove a j. — uvádí Hain č. 3250-9 a Estreicher, Bibliografia polska 13, sl. 171-5. — Vinc. Prasek, K dějinám školství ve Slezsku (Program českého gymn. v Opavě, 1894) str. 19 soudí, že rukopis byl „jistotně“ opsán ve Vratislavi.

(b) 91b—96b: [De s. Katherina.] „Gloriosus Deus in sanctis suis, quia sanctos et electos tam graciose et gloriose remunerat × ex cuius tumulo oleum manat cunctorumque languencium corpora sanat.“

Incipit první kapitoly: „Erat quidam rex magnus.“ Viz „Historia conversionis s. Katharinae“ s incip. „Gloriosus Deus sanctos suos et electos“ v rukopise C LX metropol. Kapit. pražské, Podlaha č. 489, ff. 274a—277b.

(c) 97a—97b: „De consecracione ecclesie sermo. Nunc videndum est de consecracione ecclesie, et primo quare consecratur × devote in hac ecclesia.“

Část tohoto kázání na fol. 96b.

(d) 98a—99b: „Sermo de s. Katherina. Simile est regnum celi

thesauro abscondito in agro. Math. XIII. Divina filia × et cunctos christianos tam dire mortis exemplum terreret."

Kázání neúplné, několik listů z původního kodexu ztraceno.

(e) 100a—107b: „**In cena Domini sermo**, ut sequitur. Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus etc. Joan. XIII. Consuetudo in mundo...

Prvé zpracování thematu na ff. 100a—103a, další neúplné, konečné listy ztraceny.

42

RC — 7

(Gymn. mus. knih. Ant. 24)

Pap., XV., (1431), ff. 240, 30,5×21,5, v dřev. deskách se zbytky kůže a kovových ozdob, přední deska a hřbet chybí, zadní předsádka a příděščí z pap. listu s theologickým textem, na němž jsou zkoušky písmá.

1a—240b: **Evangelica dicta**. „Erunt signa in sole et luna etc. Ex sacra Scriptura colligitur, quod fuerunt tres cause, que Christum in hunc mundum venire coegerunt × victimet filium in conspectu patris.“ — „Expliciunt Evangelica dicta per manus Nicolai de /// de /// dicti Habd///cz. Et sunt finita sabatho die /// s. Hedwigis in ca/// anno Domini M^oCCCC^oXXX primo etc.“ [asi 13. října 1431.]

240b: [Orationes latinae.]

Kodex má původní číslování sexternů. Poslední dva jsou nečíslovány, první označen jako „duodecimus“, poslední číslováný nese číslo XXX. Podle toho ztracené listy na počátku kodexu jsou téměř třetinou jeho původního rozsahu.

43

RC — 8

(Gymn. mus. knih. MS 8; Ant. 26)

Pap., XV., ff. 200, 30×21,5 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou kůží, spodní okraje listů a desek silně poškozeny vlhkem.

Dřív. popis: J. Zukal, Aus der Tropp. Mus. Bibliothek (Jahr.-Bericht d. Staats Ober-Realschule in Troppau, 26. Jhg., 1881) str. 5.

(a) 1a: „**Matheus ex Judea** × non tenere.“

• Přepis prvního (Jeronymova) prologu k Matoušově evangeliu: viz dále fol. 24a.

(b) 1b: „**Speculum humane salutis et salvacionis, in quo patet casus hominis**...“

Úryvek, jehož konec je vlivem vlhka nečitelný. Na horním okraji listu nadpis: „De diabolum eiectione“.

(c) 2a—7b: [Registrum epistolarum et evangeliorum per circulum anni.]

Rejstřík nedělních a svátečních epištol a evangelíí podle jejich začátečních a konečných slov.

8a—10b: prázdná.

(d) 11a: [Varia excerpta.]

Výpisky ze sv. Otců a jiných autorit.

11b: prázdné.

(e) 12a—20a: [Versus memoriales de Biblia.]

Verše, naznačující obsah jednotlivých knih Starého i Nového Zákona. Až do knihy Job doprovázeny rozvádějící meziřádkovou glossou.

20b—23b: prázdná.

(f) 24a—196a: [Novum Testamentum cum prologis Hieronimi.]

„Matheus ex Judea sicut primus in ordine ponitur X eciam venio cito. Veni, Domine Jesu. Gracia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis amen.“ — „Explicit liber Apocalipsis Johannis apostoli. Deo gracias. Amen.“

Actus apostolorum zařazeny po epištolách sv. Pavla. — Na konci přeškrtnuté verše udávající jméno písařovo: „Nomen scriptoris, si tu cognoscere queris, MAR tibi sit primum, TI médium NUS que supremum.“ Srv. o tom Vinc. Prasek. K dějinám školství ve Slezsku (Program čes. gymnasia v Opavě, 1894) str. 17. — Následují dva záznamy (formou kryptogramu) se jménem vlastníka: „Iste liber est mei Petri predicatoris.“ „Hoc opusculum est mei Petri.“

(g) 196a: „Nota, quinque sunt partes anime X sine omni imaginatione.“

Pozdější připsěk.

196b—200a: prázdná.

200b: „Hoc volumen reposuit: Jacobus Schoppenwein anno Domini 1428. Orate pro eo.“

Starý záznam vlastnický též na předním přidešti: „Hic liber est mei Petri de Lemberg, altaris ecclesie Olomucensis.“ Srv. přepis kryptogramů na fol. 196a a článek M. Boháček — F. Čáda, „Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě“ v chystaném II. svazku Sborníku SLEZKO (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.).

44

RC — 9

(Gymn. mus. knih. Ant. 27)

Pap., XV. a XVI., ff. 114, 30×20 cm, v dřev. deskách potaž. žlutavou koží, na přední desce nápis: „Tabula super Decretales“, na hřbetě novodobý štítek: „Libri Decretalium“.

1a—b: perg. předsádka z ústřížku listiny.

2a—b: prázdná.

(a) 3a—4b: [Tituli decretalium.]

(b) 5a—73a: *Nicolai de Anesiaco Tabula Decretalium*. „Abbatēs tenentur respondere pro conventibus suis × qui fructus futuro rectori reservet vel in utilitatem ecclesie convertantur: I^o libro, titulo de officio ordinarii, capitulo Cum vos plerumque.“ — „Explicit tabula super Decretales a fratre Nicolao de Anesiaco ordinis fratrum Predicatorum collecta etc.“

Bez předmlůvy. — O autorovi a díle Schulte, *Gesch. d. Quellen u. Lit. d. kan. Rechts* 2, 231-2.

(c) 73b—78b, 109a—113b: [Interpretatio orationis dominicae.] „Magna est virtus oracionis, que effusa est in terris . . . Sequitur textus oracionis dominice: Pater noster × consequitur a Domino Jesu Christo, qui est benedictus in secula seculorum amen.“

Latinský výklad Otčenáše se stějným počátkem v rukopise pražské kapituly E LVIII ff. 193a—202a pod názvem „Glossa super Pater noster“: Podlaha č. 818.

(d) 79a—108b: [Regulae cancellariae apostolicae.]

79a—82b: „Regule date in vicecancellaria per dominum Johannem papam XXII. Infrascripte sunt regule restrictive tradite de mandato sacratissimi in Christo patris et domini, domini Johannis, divina providencia pape vicesimi secundi × et valorem beneficiorum, que obtinent.“

Pravidla papežské kanceláře papeže Jana XXII. ve znění upraveném Řehořem XI. Srv. vyd. E. von Ottenthal, *Regulae cancellariae apostolicae*, Innsbruck 1888, str. 1—8, str. 26.

82b—84a: „Benedicti XII. Regule servande in cancellaria, date per dominum Benedictum papam duodecimum. In primis ordinavit idem dominus Benedictus × sed in casu converso placet domino Gregorio XI., quod fiat idem.“

Pravidla vydaná Benediktem XII. v úpravě jako předchozí. Srv. Ottenthal, *uv. m. str. 9—11 a 26—27.*

84a—84b: „Regule date per dominum Clementem sextum etc. Ordinavit idem dominus Clemens, quod in aliquibus literis × Idem placet domino Gregorio, nisi constaret de prioritare temporis. Expli-
ciunt domini Clementis.“

Pravidla vydaná Klementem VI. v úpravě jako předchozí. Srv. Ottenthal, *uv. m. str. 12 a 27.*

84b—85a: „Regule date per dominum Innocencium papam,

sextum etc. Ordinavit idem dominus Innocencius, quod quando mandabat recipi aliquem X et suo voluit tempore observari."

Pravidla vydaná Innocencem VI. v úpravě jako předchozí. Srv. Ottenthal, uv. m. str. 13 a 27.

85a—92a: „Regule date per dominum Urbanum quintum etc. Ordinavit idem dominus noster Urbanus papa quintus VI° Idus Novembris X et illa generalis reservacio fuerit specificata. VI. [?] Id. Septembris anno primo fuit facta ista addicio."

Pravidla Urbana V. v úpravě jako předchozí. Srv. Ottenthal, uv. m. str. 14—25 a str. 27—30.

92a—100b: „Regule domini Gregorii pape XI. Gregorius papa XI. VI° Id. Januarii pont. sui anno primo reservavit X malitiose non prosequi, ulterius nullatenus audiatur."

Vlastní pravidla Řehoře XI. bez doplňků k předchozím řádům. Srv. Ottenthal, uv. m. str. 30—45 (od č. 36 do konce).

100b—104a: „Regule domini Urbani pape sexti. Idem dominus noster ordinavit, videlicet XIII. Kal. Maii post coronacionem X extendit contra occupatores et invasores regni Sicilie et terre etc."

Pravidla Urbana VI. bez dodatků k řádům předchůdců. Srv. Ottenthal, uv. m. str. 46—54 (od č. 6 do konce).

104b—109a: „Regule domini Bonifacii pape noni. Et primo idem dominus noster pridie Nonas Novembris X ipsarum gratiarum. Ad declaracionem predictae regule predictus dominus noster VI. Kal. ///."

Konec chybí. — Neúplná pravidla Bonifáce IX. (ve znění některého z nástupců?). Srv. Ottenthal, uv. m. str. 55d.

109a—113b: viz u fol. 73b.

114: přidešť z ústřížku listu na pergameni.

45

RC — 10

(Gymn. mus. knih. MS 3; Ant. 49)

Pap., XV., ff. 202, 30×21 cm, v dřev. deskách potaž. šedivou koží, listy po dolním okraji, dolní pravý roh vazby a hřbet zničeny vlhkem, v přidešťích perg. listy s výkladem titulů „de renunciacione“ a „de procuratoribus“ z Řehořových dekretálů.

(a) 1a—3a: [Sermo.] „Misit rex Herodes manus, scribitur Marci 6. Pro themate capiatur dictum, quod scribitur Ecclesiastici 49° X et in eterna gloria cum Christo letatur, pro quo rogemus Dominum et cetera."

Náčrt kázání, připsek.

3b—12b: prázdná.

(b) 13a—25a: [Quatuor sermones de adventu Domini.] „Dominica hodierna est prima dominicarum tocius anni et vocatur dominica prima in Adventu Domini X convenit solum religiosis et perfectis etc.“

(c) 25a—202a: [Sermones de tempore et de sanctis.] „Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum. Mathei IV°. De istis piscatoribus X ut quid terram occupat, a quo nos defendat, qui vivit et regnat Deus in secula seculorum amen.“

Stejná sbírka kázání v rukopise PUK X E 5, Truhlář. Cat. č. 1906 a dále v rukopise kláštera ve Vorau (Štýrsko), kde podle soupisu „Catalogus Voraviensis... rec. Pius Fank, Graecii 1936“, č. 306, f. 1—159v nese označení: „Joannes episcopus, Postilla de tempore et de sanctis [usque ad quadragesimam]“. Z pražského rukopisu je převzat i název pro tento oddíl, ačkoliv nevystihuje přesně jeho obsah. Skutečná kázání jsou totiž jen na počátku sbírky (počáteční themata: „Venite post me“, „Tunc virtutes celorum“, „Lucerne ardentes in manibus vestris“, „Candor es lucis eterne“, „Tu es, qui venturus es“), a to vždy ve dvou zpracováních. Na to pokračuje rozvádějící výklad k poslednímu kázání na f. 49a: „Primo quia quid divites erubescunt venire ad predicacionem...“, po němž se na témže foliu počíná jiný způsob výkladu, v němž na místo uzavřených kázání jsou za sebou řazeny — někdy jen zcela krátké — výklady k jednotlivým větám perikop, na př. hned fol. 49a: „Et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. Scandalum dicitur a scandalon grece, quod est offendiculum...“ Poslední jsou tak vykládána slova „reddo quadruplum“ ze čtení na den posvěcení chrámu. Na fol. 70—74 stejným způsobem připojen výklad vyznání víry. — F. M. Bartoš v článku „Hus a první biskup litomyšlský Jan Vlk,“ Jihoč. sborník hist. 19, 1950, str. 9—11 dochází rozbořem rukopisu PUK k závěru, že Joannes episcopus, označený v rukopise vorauském za autora této postily, je řečený biskup Jan Vlk, a pokládá ji proto za nejstarší postilu vzešlou z české půdy. Srv. nyní též F. M. Bartoš, Dvě studie o husitských postilách. Rozpravy Čs. akademie věd roč. 65, řada SV, seš. 4, 1955, str. 5, pozn. 15.

202b: prázdné.

46

RC — 11

(Gymn. mus. knih. Ant. 51)

Pap., XV., ff. 174, 30×20,5 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou koží, kdysi s kováním a s 2 řemínky na uvázání, na hřb. novější štítek: „Homiliae beati Gregorii“; vazba i listy zejména v horní části velmi poškozeny hnilobou a červotočem.

(a) 1a: „Sermones s. Vincentii, fratris ordinis Predicatorum, de tempore, pars aestivalis.“

Titulní list, který však nepatří k tomuto rukopisu. Nad uvedeným nadpisem naznačen dřívější vlastník rukopisu, k němuž patřil tento titulní list: „Annumeror libris magistri Marci Hailandt, presbyteri.“

1b—2b: prázdné.

(b) 3a—97a: **Liber expositionis b. Gregorii pape super Ezechielem prophetam, omeliae numero XXII:** „Domino Martiniano [recte: Mariano] episcopo Gregorius episcopus, servus servorum Dei. Omelias, que in beato Ezechiele propheta ita, ut coram populo loquebar, excepte sunt, multis curis irruentibus in abolicione reliqueram. Sed post annos octo petentibus fratribus notariorum schedas requirere studui × Et aliquando nos pane nutrit, aliquando flagellis corrigit, quia per dolores et munera ad hereditatem perpetuam erudit. Sit itaque gloria omnipotenti Domino nostro Ihesu Christo, qui vivit et regnat cum Patre in unitate Spiritus sancti Deus per omnia secula seculorum amen. Explicit liber exposicionis beati Gregorii pape super Ezechielem prophetam, omeliae numero XXII.“

Srv. vyd. Migne PL 76, 785—1072 (počet homilií a jejich pořad se shoduje).
97b: prázdné.

(c) 98a—140b: **Liber pastoralis regule b. Gregorii pape.** [Tabula:] „Ne venire imperiti ad magisterium audeant I“ atd. [Textus:] „Incipit liber pastoralis regule beati Gregorii primi pape, quem scripsit ad Johannem episcopum. Pastoralis cure me pondera fugere × Sed in huius queso vite naufragio oracionis tue tabula sustine, ut quia pondus proprium me deprimit, tui meriti manus [me] levet amen. Explicit liber pastoralis regule beati Gregorii pape per manus Nicolai de Cozussay feria tertia.“

Srv. vyd. Migne PL 77, 13—128. Na explicit navazuje připsenek touž rukou: „Fratres, cum homo dignissima similitudo sit, nihil a bestiis differens“ atd. (16 řádků).

141a—143b: prázdné.

(d) 144a—162b: [Fragmentum homiliarum.] „L/// sicut dicit beatus Gregorius /// Ezechielem, si predicator noster implere quoque docet × In vigilia Pasche sermo etc. Requievit Deus die septima ab universo opere, quod patrarat. Gen. XIII. [!] ...quoque modicum laborari et inveniri in multam requiem. Quamquam enim contemp-lavi ///.“

Počátek zničen v horních částech listů a na konci chybí patrně několik listů. Homilie nejdou až do konce roku, ač na začátku následují za sebou v časovém pořádku.

163ab: prázdné.

(e) 164a—174a: **Anselmi Cantuariensis Scriptum super psalmum Miserere mei Deus.** „F/// et miser peccator in conspectu /// Recognosco, quia peccavi × Et in hoc sensu in fine predictae oracionis mee vota et desideria continentis dico amen. Hoc est, ita fiat, ut videlicet tibi Patri et Filio et Spiritui sancto, trino et uni Deo, sit gloria in secula seculo-

rum amen. Explicit scriptum super psalmum Miserere mei Deus, quod Anshelmus Cantuariensis archiepiscopus devotissime compilavit et cetera. Orate pro scriptore exili.“

Začátek textu je zničen, takže zbyla z něho jen iniciálka písmene F. Taktéž ostatní listy v horní části jsou zničeny. Srv. vyd. Migne PL 158, 821–854.

47

RC – 12

(Gymn. mus. knih. Ant. 53)

Pap., XIV., (1400), ff. 175, 30×20,5 cm, v dřev. deskách se zbytky koženého potahu a kovových ozdob, na hřbetě štítek: „Studia[!] Epistolarum dominicalium“, na horním okraji silně poškozeno vlhkem, které místy proniklo po celé výšce listů.

Mag. Matthiae de Legnicz Postilla epistolarum dominicalium.

1a: [Excerpta theologica.]

1b: prázdné.

2a–174b: „Videte, quoniam non mihi soli laboravi, sed. Hanc propositionem scribit sapiens Jesus, filius Sirach, Eccl. XXIII°. Quamquam, dilectissimi, duplex sit labor X et graciaram actio, quia affuit principio, misericorditer medio et fini liberaliter in secula seculorum amen.“ — „Explicit secunda pars epistolarum dominicalium estivalium, declare [!] per reverendum et pie memorie Magistrum Mathiam de Legnicz, divine pagine professorem, anno ab incarnatione Domini M^o quadringen^o et hoc feria sexta proxima post festum decem [!] milia virginum.“ [22. října 1400.]

Konec první části vyznačen po výkladu čtení na Bílou sobotu fol. 71b: „Explicit parva pustilla epistolarum dominicalium.“ — Seznamenaní některých jiných rukopisů této postily u Gustava Sommerfelda, Zu Matthäus de Cracovias kanzelrednerischen Schriften v Zeitschr. f. Kirchengeschichte XXII, 1901, str. 466-8 a XXIII, 1902, str. 597d.

175a–b: prázdná.

48

RC – 13

(Gymn. mus. knih. Ant. 54)

Pap., XIV.–XV., ff. 200, 22×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží slepě tlač., na hřb. novější štítek: „Flores sanctorum“; text dole vel. i porušen hnilobou a část jeho zničena.

Na před. přidešti pozděj. připsek: „De nativitate beate Virginis“.

(a) 1a–127b: [Antonii de Parma Postilla super evangelia dominicalia per circulum anni cum quadragesimali.] „Quum appropin-

quasset Ihesus Iherosolimis et venisset Bethphage ad montem Oliveti et cetera. Mat. Tempus, quod hodie incipit et durat usque ad nativitatem Domini × una est redemcio et redemptor utriusque, qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus. Amen dicant omnia etc.“

Název podle prvotisku z r. 1482. Viz Hain-Copinger č. 1280 a GW II. č. 2248.

128a—129b: prázdná.

(b) 130a—139a: [Sermones de dedicatione ecclesiae et de ascensione Domini.] „Introibo, Domine, in domum tuam. Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Universorum dominus et creator“ atd.

Šest kratších kázání.

(c) 139a—140a: Incipiuntur quote per circulum anni super epistolas“ atd.

140b—141b: prázdná.

(d) 142a—191b: Flores sanctorum. „Simili pena servus cum Domino est afflictus. Sap. XVIII. Filius dei condolens × Qui deducit eam ad gaudia celi. Require de istis in passione sua etc. Amen dicant omnia. Explicit liber, qui nuncupatur Flores sanctorum, per manus Mathie presbyteri sub anno M^oCCC^o nonagesimo IX° et finitus est in vigilia Philippi et Jacobi, apostolorum etc.“ [30. dubna 1399.]

Viz rukopis PUK X-G-24, Truhlář Cat. 1978, f. 110a—177b, kde tato sbírka označena jako „Piper de sanctis“.

(e) 191b—192b: „Hec tabula demonstrat nobis tempus carnis.“

*Stanovení postních dní v letech 1364 až 1439 a návod: „Festa, que solemniter debent celebrari“ a „Festa sub duplici officio. Nota, isti articuli debent pronunciari talibus diebus ante communionem. Nunc videndum est de dominicis inponendis post festum s. Trinitatis, que habentur usque ad Adventum Domini.“

(f) 192b—193a: [Brevis expositio orationis dominicae.] „Pater noster. Sciendum, quod hec oratio dicitur dominica × a peccato diurno nos liberet et nocturno nos protegat.“

(g) 193a: [Brevis expositio orationis] „Ave Maria“ atd.

Nedokončeno.

(h) 193b—199a: [Sermones duo.] „Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos. Hunc sermonem, dilectissimi, quidam sapiens conscripsit × que possent esse occasio peccandi caveas. Rogemus, ergo etc.“

Neúplně.

(i) 199b—200a: „Nota. Octo sunt turpitudines, quas quique coniugales solent inter se exercere X sed omnis absque dubio eternaliter dampnatus.“

Srv. též v rukopise RB-16, fol. 153b—154b, č. 29(c) Soupisu.

(k) 200b: [Tři přípisky různého obsahu: lékařský, casus episcopales, chronologický.]

Na zad. přidešti citáty ze sv. Augustina a z Bedy.

49

RC — 14

(Gymn. mus. knih. Ant. 55)

Pap., XV., ff. 212, 31×21 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou kůží se štítkem: „Sermones dominicales“, na přední desce svrchu starý nápis: „Jacobinus De tempore Pauli de Fulnek“; horní okraje listů a horní strana zadní desky poškozeny vlhkem.

Na přední desce uvnitř záznam: „Istum librum legavit Paulus presbiter ad ecclesiam parochialem in Opavia. Exoretis pro anima ipsius et pro animabus subscriptis: pro anima Gregorii patris ipsius, pro anima Mathie fratris ipsius, pro anima Henrici avunculi ipsius, pro anima Anne sororis ipsius et pro ceteris animabus ipsorum. Obiit autem idem presbiter Paulus anno etc. XXX sabbato in vigilia Elizabet [18. listopadu 1430] et est sepultus in ecclesia ante altare apostolorum.“

[Jacobi de Voragine Sermones de tempore.]

1a—211b: „Humane labilis vite decursus salubri erudicione nos amonet rebus non incumbere perituris X et ideo erit perpetua, quia de costis eorum nunquam exire poterit ///“.

Konec chybí, další list byl vytržen a na zbylém útržku se čte počátek slova „poterit“. Incipit posledního kázání na fol. 211a: „Ut autem impleti sunt etc. Per istam autem Christi refecctionem“ [t. j. sermo tercius in dominica XXV post Pentecosten]. — Táž sbírka kázání Jakuba de Voragine v rukopise RC 27, č. 62 Soupisu. — Viz vyd. Jacobi de Voragine Sermones aurei, Antverpiae 1712, tom. I.

212a: prázdné.

212b: [Notae theologicae] „de sensu s. Scripture“.

Dvě stručné poznámky o způsobu a smyslu výkladu Písma.

50

RC — 15

(Gymn. mus. knih. Ant. 64)

Perg. a pap. střídavě, XV., ff. 249, 31×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou kůží slepě tlač. s kováním, kdysi na spony, na hřb. novější štítek: „Missale“; některé listy již ve starší době vytrženy a poškozeny.

- Na před. i zad. přidešti zlomky pergam. misálu asi ze 14. stol.
- (a) 1a—b: [Fragmentum missalis.] „Credo in unum Deum“ etc. Zlomek, který nepatří k následujícímu rukopisu.
- (b) 2a—121b: [Proprium de tempore.] /// „versumque ad Patrem × (118a:) Dominica XXIII... (121b:)... tue pietatis accomodes“.

Začíná se XLIV. aperturou, takže text je zřejmě kusý. Část úvodního textu přeplepena. Ve ztracené části (apertury I—XLIII, ne-li víc) vzhledem k značnému rozsahu snad bylo i kalendarium, protože chybí asi 44 listů. Přesto i tato foliace je novější, když už chybělo asi 5 listů mezi fol. 3—4.

- (c) 122a—130b: „Prefacio cottidiana. Per omnia secula“ atd.

Celá složka pergamenová. Krásně zdobená iníciálka na 125a, snad českého původu.

131a—b: prázdné.

- (d) 132a—249b: [Proprium de sanctis.] „In vigilia s. Andree“ atd. Závěrem „Missae speciales“ (t. j. pro aliquibus locis atd.). Časté pozdější přípisky jinou rukou. Samostatné označení apertur.

51

RC — 16

(Gymn. mus. knih. Ant. 67)

Pap., XV., ff. 382, 31×21 cm, v dřev. deskách potaž. bílou koží se zbytky kovových ozdob a spon, na hřbetě štítek „Epistolae s. Pauli“.

Na před. přidešti: „Iste liber est domini Nicolai /// predictor /// in Opavia /// monasterio Fulnecensi anno Domini M^oCCCC^o XI° in octava Epiphanie.“ [13. ledna 1411.] — Registrum epistolarum s. Pauli per cursum anni.

1a—362b: [Petri de Tarantasia Postilla super epistolas s. Pauli.] „Dedi te in lucem gencium, ut sis salus mea usque ad extremum terre. Isaie XLIX°. Legimus Gen. primo, quod fecit Deus duo luminaria magna × gratiam et gloriam dabit Dominus etc.“ — „Finis adest operis, mercedem postulo laboris.“

363a—366a: [Registrum.]

366b—382b: prázdná.

K určení rukopisu, zde anonymního, srv. Pfeiffer-Černík, Catal. cod. ms. in bibliotheca Claustroneoburgi I, č. 186 a lit. tam uvedenou. Tisky z let 1478 až 1692 — srv. i Hain č. 7815 — pod jménem Nicolaus Gorranus: o tom a o autorství Petra de Tarantasia (Pierre de Tarentaise, pozd. papež Innocenc V.) srv. Dictionnaire de théologie catholique s. v. Innocent V., sv. VII, 2 sl. 1997.

Pap., XV., ff. 324, 31×21,5 cm, v dřev. deskách v hnědé kůži se zbytky kovových spon, na přední desce: „Sermones Augustini ad heremitas“, na hřbetě štítek: „Sermones s. Augustini et Bernhardi“, spodní okraj listů a zadní deska poškozeny vlhkem.

Na před. přidešti: „Iste liber est Johannis Cleynhanzel, alias Thym.“ — „Capitula sermonum ad heremitas“ [rejstřík k fol. 21b-45a].

(a) 1a—21a: „Incipiunt testamenta duodecim patriarcharum translata de greco in latinum per dominum [Robertum] Lymonensem [!] episcopum. Testamentum primum Ruben... Transcriptum Ruben quecumque mandat filiis suis × usque ad diem exitus eorum de terra Egipti.“ [Sequitur tabula:] „Testamentum Ruben × Testamentum Benjamin...“

V názvu „Lymonensem“ písařskou chybou místo „Linconiensem“; autorem překladu je Robertus Grosseteste, „Lincolniensis“, někdy též „Linconiensis episcopus“. Srv. M. R. James, Cambridge Modern History I, 1902, 586 a k t. na př. čtení incipitu v rukopisu knih. metrop. kap. pražské O XIX, Podlaha č. 1603, fol. 109a.

(b) 21b—45a: „Tractatus s. Augustini ad heremitas. Fratres mei et leticia cordis mei × videre facie ad faciem sicuti est, quod nobis concedat ille, qui est sanctorum omnium virtus et salus. Amen.“

Počet kázání značně menší než ve vyd. Migne PL 40 (B. Augustini Opera VI), 1235 dd. K otázce autorství sv. Augustina srv. Migne sl. 1233.

(c) 45b—53a: „Tractatus meditationum s. Bernhardi. Multi multa sciunt × in quo sponsus cum sponsa glorifices unum et eundem glorie, qui vivit et regnat Deus in secula seculorum amen.“

Viz vyd. Migne PL 184 (B. Bernhardi Opera III) 485—508; k otázce autorství ibid. 485.

(d) 53a—100b: „Incipit stimulus amoris b. Bernhardi. Liber iste, qui stimulus amoris in dulcissimum et pium Dominum Jesum Christum × o clemens es subiectis, pia in correctis, dulcis pro electis amen.“

Pseudo-Bonaventurae Stimulus amoris bez závěrečné kapitoly. Viz též rukopis RB 11 ff. 1a—61a, č. 24(a) Soupisu, a pozn. tamtéž.

(e) 100b—170b: „Themata super evangelia per circulum anni. Lapis intra aquam veniens quatuor in ea efficit × et salutem mundus accepit. Evangelium 'Interrogatus Jesus' quere superius.“

Themata této sbírky jsou vesměs čerpána z pozorování přírodních jevů a četná z nich — i pořadem — odpovídají námětům příkladů v postile Jana Štětky v rukopise RB 10, ff. 27a—371b, č. 23(e) Soupisu.

(f) 170b—278b: „Secuntur alia naturalia per modum alphabeti cum moralitatibus. Ane naturam [!] est animalis, ut dicit Aristoteles × per abilem suam pacienciam ei cedens etc.“ — „Et sic est finis per Martinum Bistro de Ostrow ante Poznam etc.“ [Připsáno:] „Anno Domini 1451.“

V oddíle (e) a (f) kresby zvířat jako výzdoba iniciálek. — K prvému slovu incipitu oddílu (f) srv. Alberti Magni De animalibus, lib. XXII, 15 (vyd. Hermann Stadler, Beitr. zur Gesch. d. Philosophie d. Mittelalters, XVI, 1921, str. 1356 až 1357): „Ana autem animal dicunt esse Orientis...“, a Klaretův Glossář v. 454: „ana — oskolec“ (vyd. Flajšhans, Klaret a jeho družina I, 122; II, 208 a 373).

(g) 279a—321a: [Sermones super 'Pater peccavi'.] „Pater, peccavi in celum, et ideo non sum dignus vocari filius tuus. Verba proposita Luc. 15 originaliter sunt scripta × et doleo et nolo amplius facere.“ — „Et sic est finis.“

321b—323b: [Registrum.]

Na konci kodexu řada listů vystřižena. — Na zad. přideštit seznam některých hesel k oddílu (f).

324: prázdné.

53

RC — 18

(Gymn. mus. knih. Ant. 80)

Pap., XIV.—XV., ff. 222, 29×20,5 cm, v dřev. deskách potaž. bělavou kůží s kováním, kdysi na spony, na hřb. novější štítek: „Homiliae“; vazba i listy značně poškozeny v horní části hnilobou a červotočem.

Na před. i zad. přideštit zlomky kalendáře z misálu asi ze XIV. stol.

(a) 1a—83a: **Quaestiones [Petri Lombardi] quarti libri sententiarum.** „/// nentis /// acionem /// [pres]enti videamus. /// mentum primo diffinitur sic: Sacramentum est sa[cre] rei signum × et sic directe non possunt recipere indulgenciam, sicut visum est, et sic patet questio declarata etc. Expliciant questiones quarti sententiarum per manus Rugeris de Amberga [?], rescripte anno Domini M^oCCC^oLXXXVIII^o, finite feria secunda post Conversionem s. Pauli apostoli“ [27. ledna 1388].

Ze srovnání s textem sentencí (vyd. Migne PL 192, 839 ns.) vyplývá, že na počátku chybí jen malá část, protože quaestio v incipitu se týká lib. IV. dist. I. (De sacramentis et signis sacramentalibus).

83b: prázdné.

(b) 84a—115a: [Concordantia evangelistarum super passionem

Christi.] „Scitis, quia post bīdium Pascha liet. Mattheus vicesimo sexto. An intelligenciam sequencium notatur, quod passio Christi scribitur Mattheo ca[pitu]lo predicto × ut in eternam vitām ad eundem trinum perduceret, qui [!] nobis concedat, qui sine fine vivit et regnat amen etc.“

Pro název srv. Hübl, Cat. ad Scotos 311 (13).

115b—117b: prázdna.

(c) 118a—131b: [Sermonis fragmentum.] /// „honor sanctorum, salus vivorum, requies defunctorum. Premittitur autem quasi prologus, oracio et invocacio Trinitatis, in quo prelibatur et ostenditur, que sit causa misse × quia in via nos reficiens usque in patriam deducit amen. Explicit“ ///.

Na fol. 121a rubrika: „Legenda de corpore Christi.“

132a: prázdne.

(d) 132b—194b: [Honorii Augustodunensis Expositio Cantici canticorum.] „Incipit [expositio] Cantici /// Salomone /// pacifico postulata consequi. Quia predecessori tuo beate memorie venerando abbati Cononi, librum David utcunque explanavi, poscis a me, imo jubendo exigis successor eius, librum Salamonis tibi explanari... In principio librorum tria requiruntur × compositor et expositori utriusque operis gracias agamus amen. Expliciunt Cantica canticorum per manus cuiusdam.“

Za explicitem přípisek z konce XV. až z poč. XVI. stol.: „Expositio Orosii [!], ut clariter ex principio prohemia et ex fine conclusionis, quia et idem psalterium glossavit.“ Písař tohoto přípisku zřejmě zaměnil Honoría za Orosia. K textu Honoriovu srv. vyd. Migné PL 172: 347—496

(e) 194b—214b: [Mag. Henrici de Hassia Sermo de Assumptione b. V. Mariae.] „Quasi cedrus exaltata sum in Libano, scribitur Ecc[lesiast]i[ci] 24 et legitur in ecclesia communiter × sed glorie magnitudo demonstratur.“

Srv. Pfeiffer—Černík, Cat. cod. ms. in bibl. Claustro-neoburgi II. č. 388 (3) a 439 (2).

(f) 214b—217a: „Sequitur de cena Domini. [C]etera cum venero, disponam. I-a Cor. XII-o [!]. Postquam apostolus ordinavit Chorintios × Ecc[lesiastic]i II-a Sapientes oculi in capite.“

Nedokončeno.

(g) 217a—219b: (přípisek XV. stol.:) /// „liberam et apertam confessionem × corpus discipulis, matrem Johanni, latroni paradisum, Patri spiritum, amen.“

Všechny listy v horní části zničeny.

200a—222a: prázdná.

(h) 222b: [Rubricae casuum poenitentialium.] /// „Item incendiarii. Item offensoreſ sacerdotum verbo vel facto × Item omnes scientes se esse in mortalibus peccatis.“

54-

RC — 19

(Gymn. mus. knih. Ant. 81)

Perg., XIV., ff. 138, 31×23 cm, kdysi v dřev. deskách s kováním a se sponami, nyní chybí hřbet a přední deska.

(a) 1a—b: „/// fac, ut anime donetur paradisi gloria“ atd.

Zlomek chorálů s notami na čtyřlínkovém systému.

(b) 2a—7b: [Calendarium cum cisiojano latino.]

V kalendáři jsou uvedeny svátky domácích světců, zvl. Přenesení sv. Václava (4. břez.), [příps. černě:] svátek sv. Cyrila a Metoděje (9. břez.), Jiřího a Vojtěcha (23. dub.), Prokopa (4. července), dále Přenesení sv. Vojtěcha (28. srp.), svátky sv. Václava (28. září), Ludmily vdovy (16. září), Hedviky (15. říj.) a Přenesení sv. Ludmily (10. list.). V kalendáři jsou vepsány pozdější záznamy, zvl.: „VI. Idus Decembris obiit inclitus dominus Nicolaus, Oppavie et Ratiborie dux anno Domini M^oCCCLXV“ [8. prosince 1365]. Cisioján, který je průběžně připsán pod kalendářem, se neshoduje se zněním uvedeným na př. u H. Grotefenda, Handbuch der hist. Chronologie (1872) 41, 42 nebo téhož Zeitrechnung d. deut. Mittelalters u. Neuzeit (1892) I. 24, pouze některé slabiky se shodují se způsobem užívaným ve vratislavské diecési (srv. na př. „Marcius Adria Per decoratur Gregorio Cir. Ger Alexdri Bene iuncta Maria genitrice“). Kalendář otiskl Ant. Kubiček, Opavský žaltář (Čas. Mat. Mor. XXIII. 1899. 311—319) s poznámkami.

(c) 8a—138b: [Psalterium cum hymnario et cum letaniis.] „Primo dierum omnium, quo mundus exstat × Vexilla regis prodeunt, fulget crucis ///“

Konec textu chybí. Rozbor žaltáře a popis rukopisu podal na uv. m. Kubiček 304 ns., který soudil podle častých zmínek o sv. Janu Křtiteli, uctívaném zvláště v diecési vratislavské, na provenienci vratislavskou (srv. též výše o cisiojánu). Žaltář má zpěvy pro jednotlivé dny týdenní, litanie o Všech svatých, hodinky za mrtvé, suffragia sanct., hymny. Iniciálky jsou barevně kresleny (8b, 26a, 36a, 45a, 55a, 74a, 86a). Vložené zpěvy jsou doprovázeny notami.

Na zadním předeštlí přípisek písně „Ergo tue nobis“.

55

RC — 20

(Gymn. mus. knih. Ant. 85)

Pap., XVIII., str. 279 (původní stránkování zachováno, ale je vadné!), 32×20 cm, v. pap., s bělavým perg. hřbetem, poškozená.

Str. 1—229: „Josephs Peinl. Halsgerichtsordnung.“

Str. 230—279: „Index aller Articlen“ atd.

Opis tisku hrdelního řádu Josefa I. z r. 1708, od něhož se však liší titulem; který v tisku zní: „Des Röm. Kaiser auch zu Hungarn und Böhaiimb etc. kgl. Mt. Josephi des Ersten... Neue peinliche Halsgerichtsordnung vor das Königreich Böhaiimb, Marggrafhumb Mähren und Herzoghumb Schlesien anno MDCCVIII.“ Také index má v tisku jiný nadpis („Registrum über die Neue peinliche Halsgerichtsordnung“).

56

RC — 21

(Gymn. mus. knih. Ant. 37)

Pap., XV., ff. 209, 31,5×20,5 cm, v dřev. deskách potaž. červeně zbarvenou koží, na hřbetě štítek: „Sermones dominicales.“

[Thomae Ebdorfer de Haselbach Sermones dominicales a Pentecoste usque Adventum.]

1a—207b: „Si quis diligit me, mandata mea servabit. Joh. 14. Non solum scripture Veteris et Novi Testamenti amonent nos ad diligendum Dominum Deum X et sibi et aliis sine profectu eciam tempus perdidderunt. Deo gracias.“

Prvá dvě kázání (na Boží hod svatodušní) neoznačena, na to fol. 9a: „Sequitur sermo primus in die sancte Trinitatis super evangelium 'Erat homo ex Pharisais Nicodemus nomine'“, fol. 12a: „Sermo de s. Trinitate, scilicet 'Faciamus'“, fol. 16a: „Dominica prima post f. s. Trinitatis“ atd. až na fol. 150b: „Sequitur secundus sermo eiusdem dominice decime octave“. Odtud přestává číslování nedělí a začíná opět na fol. 185a: „Sequitur sermo dominice vigesime quarte post octavas Trinitatis“, fol. 195a: „Dominica vicesima quinta“, fol. 198a: „Sequitur sermo de dedicacione templi super evangelium 'Ingressus Ihesus perambulabat Jericho'“, a jeho druhým zpracováním se kodex končí.

Srovnáním s rukopisy metrop. kapituly pražské E IX, Podlaha č. 755, fol. 1a—227a a PUK, V-A-13, Truhlář Cat. č. 804, vychází, že jde o nedělní kázání Haselbachova. Totéž viz rukopis RC 31, č. 66 Soupisu.

208a—209b: prázdná.

57

RC — 22

(Gymn. mus. knih. Ant. 88)

Pap., XV., ff. 164, 30×21 cm, v dřev. deskách potaž. žlutavou koží, na hřbetě novější štítek: „Jus canonicum ex Decretalibus.“

(a) 1a—4b: [Iohannis Calderini Tractatus de ecclesiastico interdicto.] „Ad honorem Dei et gloriose Virginis Marie, matris sue. De usu pallii. Ad honorem. — Incipit Summula brevis edicionis de illis, que tempore interdicti prohibentur vel conceduntur. In quantum ista materia tangit subditos X in censuram ecclesiastice potestatis concessa

Christi ecclesie [a Christo], cui est honor et gloria in secula seculorum amen.“ — „Explicit tractatus domini Iohannis Cabian[!] [!], doctoris decretorum eximii, finitus.“

Totéž v rukopise RB 1, ff. 166a—174a, č. 14 (m) Soupisu.

(b) 5a—8a: [Divisio seu conspectus Corporis iuris.] „Corpus iuris dividitur in canonicum ius et ius civile × subiectum iuris civilis est homo politicus legalibus institucionibus dirigibilis similiter in bonum humanum.“

Odfily: 5a: „Ius autem canonicum dividitur...“. 5a—6b: Rubrice Decretalium. 6b—7a: „Decretum vero, quod est compositum...“. 7a: „De Sexto et Septimo Decretalium.“ 7a: „Sciendum est, quod differentia est inter canonem et regulam...“. 7a: „Modus legendi iuris canonici breviaturas“. 7b—8a: „Ius vero civile est...“. 8a: Subjectum iuris.

8b—10b: prázdná.

(c) 11a—117b: [Pseudo-Innocencii IV. Summa de poenitentia.] „Cum miserationes Domini sunt super omnia opera eius × pro peccato manifesto quam pro occulto. Et hec ad presens de penitencia iam dicta sufficient.“ [Pozdější rukou:] „Explicit Summa Innocencii.“

Před později připojeným explicitem škrtnuta věta: „Explicit Thomas de Aquino, qui dicitur Quarta Sentenciarum.“ — K otázce domnělého autorství Innocence IV. viz Schulte, Gesch. d. Quellen u. Lit. d. kan. Rechts 2, 93—4 a 528.

(d) 118a—164a: **Summa confessionum.** „Fidelis sermo omni acceptione dignus, quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere. In verbis propositis × ille suum prebet nobis auxilium, qui vivit... amen. — Explicit Summa confessionum.“

Totéž v rukopise PUK XII-A-23, Truhlář Cat. č. 2100, fol. 20a—75a.

164b: prázdné.

Na zadním předeštlí: „Iste liber Iohannis.“

58

RC — 23

(Gymn. mus. knih. Ant. 89)

Pap., XV., ff. 389, 30×20 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou koží se zbytky kovových ozdob a spon s nápisem na hřbetě: „Postilla“. Horní strany listů a přední desky silně poškozeny vlhkem.

V předsádce (f. 1) zbytky notovaného pergamenu.

2a—16a: [Registrum.]

Na fol. 16a: „Explicit registrum in hunc librum. Amen. Ave Maria gracia plena, Dominus tecum.“

16b—17b: prázdná.

18a—389b: „Incipit Postilla super librum sapiencie edita a solempni sacre pagine doctore fratre Roberto Holgoth de Anglia, ordinis Predicatorum.“ — „Holgoth“ — „Dominus petra mea et robur meum. 2 Reg. XXII. Artes et sciencie humanis studiis X nec temporale lucrum pro perpetuo. Dan. 12. Qui autem ad iusticiam.“

Zde rukopis přestává v kap. XIX., jejíž konec chybí. Prvotisky viz Hain č. 8755—8762.

59

RC — 24

(Knih. minoritů v Opavě Z — 3)

Pap., XVIII., ff. 292, 32×21 cm, v dřev. deskách potaž. papírem s kož. hnědým hřbetem, na němž štítek: „C. STADTRECHT DES KÖNIGREICHS BÖHMEN.“

- (a) 1a: „Stadtrecht des Königreich Böhmeim.“
(b) 1b—4a: „Ordnung der Titel des Stadtrechts“ atd.
4b: prázdné.
(c) 5a—279a: [Text:] „Von der Gerechtigkeit und dem Rechte § A I. X (278b:) § T XIII... (279a:) ... auf diese Rechte Urthel-sprüche zu machen schuldig sein.“

Opis tisku z r. 1607 (Lipsko, Hennig Grossen). H. Jireček, Práv. život (1903) 387, 388, č. 277 přičítal tento německý překlad Koldínovy Summy Městských práv Petru Štěrbovi ze Štěrbic, ale Jos. Dobiáš (Dějiny král. města Pelhřimova, III. 2. 1954, str. 456 a zvl. 457, pozn. 519) po rozboru jednotlivých rukopisů odmítl názor Jirečkův a přiznal Štěrbovi jen autorství nezkráceného původního textu Koldínových práv, nikoliv Summy. Srv. tamtéž Dobiášovy dodatky str. 852 k str. 457.

279b: prázdné.

- (d) 280a—282b: „Auszug aller Vorfälle und Strafen, so in diesen Stadtrechten begriffen X darwider hilft und redt B 17[!]. Darauf“ [neúplné].

Srv. oddíl Koldínových Městských práv „Pokuty právy městskými obsažené“, vyd. H. Jireček, Cod. jur. Boh. IV./3.396-397 až po odstavec: „Propadá hrdlo, kdož by koli... III. vyzvěda při, potom proti ní radil, a pomáhal B XXVII“, takže údaj B 17 v rukopise je nesprávný.

- (e) 283a—285b: „Bericht über die von mir unter ernanten gebräuchte Methode bei Verteutschung des böhmischen Stadtrecht. Vor allem dienet zu wissen, das ich die Edition in octavo vor das eigentliche böhm. Stadtrecht halte X erwartend fernerer Befelch.“
(f) 286a—292b: „Notabilia. 1-mo: Zu fragen umb Instruction, ob der böhmische dem teutschen Text auf zur Richtschnur sein soll X 73. Ob auch zu transferiren... als legislatorisches ist.“

Pap., XVIII., ff. 461, 35×21,5 cm, v. papírová s koženým hřbetem, rukopis částečně poškozen; dřív. majitel (1a:) „Car. Ferd. v. Schertz“.

1a: „Acta, das Troppau mährisch sei.“

2a: (vložená stvrzenka na lístku:) „Dieser fiscalischer Bericht haben ihr fürst. Durchl. von Lichtenstein durch mir bei der königl. böhm. Hof-Kanzlei eingereicht“ atd.

2b: prázdné.

3a—461a: (konvolut:) „Hoch- und wohlgebohrner Reichsgraf“ atd.

Svazek německých, českých a latinských listin a aktů v originálech a v opisech týkajících se Opavska a zvláště jeho poměru k Moravě z let 1544 až 1699, leckdy s odkazy na starší památky doslovně citované, který podle Ant. Kubíčka „České listiny ve městské knize opavské“ (Sborník Hist. kroužku XVIII. 1917) str. 114, založil r. 1701 Karel Ferdinand v. Schertz, místodržící nejvyš. písařství, pak nejvyš. písař knížetství opavského. Kubíček přináší i vysvětlivky k jednotlivým kusům tohoto rukopisu, a zvláště upozorňuje na spojitost s dílem „Apographa Moraviae“ od Jana Jiřího Ign. Středovského, který dostal od Schertze tento materiál z „Act“ a zužitkoval je v tomto svém rukopisném díle v jeho VII. svazku nazvaném „Liber Opaviensis“ (srv. Kubíček, uv. m. 110).

Důležitější kusy opavského rukopisu: (3a ns:) „Das hochlöbl. Ambt der Landes-hauptmannschaft in Marg. Mähren gehorsamer Bericht ratione jurium fiscalium zu Troppau und Jägerndorf von mir königl. procuratore fisci Friedrich Schierl“ [z 9. června 1683]. — (68a ns:) „List v příčině knížetství opavského“ [12. pros. 1616 s dalšími opisy stran berních věcí]. — (85a ns:) „Extract aus denen von allen 4 Stände über die Landesordnung proponirten dubiis, welche den 12. octob. anno 1638 resolvirt werden. Ferner wird ausser allerunterthänigsten Zweifel gestellt“ atd. [srv. dále od fol. 128a jiné znění]. — (192a ns:) [Obsáhlé podání kn. Jana Adolfa Lichtensteina o postavení Slezska s opisy starých dokladů, na záložce: „Joannes Julius Skutta“.] — (344a ns:) „Extract ihrer kais. Mt. Mathiae Instruction, denen zur Übergab des Fürstenthumbs und Stadt Troppau dem Fürsten Carolo von Lichtenstein deputierten commissariis ertheilet“ [3. led. 1614]. — (362a ns:) „Privilegia knížetství opavského, jakož jiné pilné psaní téhož knížetství se dotýkající, vypsaná léta 1651.“ (396a ns:) „Porovnání mezi markrabstvím moravským a knížetstvím opavským“ [28. říj. 1481]. — (424b:) „O nerovnosti berně.“ — (434a:) „Strany zámku opavského mezi pány a rytířstvem knížetství a Voldřichem Cetrysem“ [z Kynšperku, 1530]. — (446b:) „Revers JMti císař. Maximiliána, že to nemá být na žádnú škodu pánům stavům, že do Vratislavě k holdu přijeli“ [1563]. — (458a:) „Confirmati císař. Ferdinanda Třetího“ [26. břez. 1652]. — O rukopisu a zvl. o K. F. Schertzově srv. M. Boháček — F. Čáda, „Olomucensia v rukopisech Slezské studijní knihovny v Opavě“ v chystaném II. svazku Sborníku SLUKO (Studij. a lidových. ústavu kraje Olomouc.).

461b: prázdné.

(Knih. minoritů v Opavě C-XXI-379)

Pap., XVII.—XVIII., ff. 550, 32×20 cm, v. kož. temně hnědá, na hřb. štítek: „C. REFORMATION DER STADRECHTE [!] IN BÖHEIMB.“

(a) 1a: „**Neue Reformation der Stadtrechte im Königreich Böhmeimb.** Verzeuchnuss, in wieviel absonderlñ Kraiss das Königreich Böhmeimb abgetheilt und unterschiden ist“ atd.

Výčet 14 českých krajů, v. tom prácheňský („Podikratter“) a poslední 14. bechyňský, a 3 zvláštní české kraje. „Ellenbognischer, Tachawerischer, Egrischer“.

(b) 1b—3b: „**Index titulorum juris civilis**“ atd.

(c) 3b—550a: [Text:] „Caput I-um. De justicia et jure A I. Ein jeder so begurig ist, die Rechten zu verstehen × (549b:) T 13... (550a:) ...die sollen also geordnet werden, wie es zuvor für Recht und Gebrauch gehalten worden. Finis.“

O autorství tohoto překladu (Petr Štěrba) viz poznámku u č. 59(c) Soupisu. 550b: prázdné.

(Knih. Něm. ryt. A-II-357)

Pap., XIV., (1393), ff. 190, 30×21 cm, v dřev. deskách potaž. hnědou, slepě tlačenou koží.

Jacobi de Voragine [Sermones de tempore].

1a—189b: „Humane labilis vite decursus salubri erudicione nos amonet rebus non incumbere perituris × recordatus est illius pauperis etc.“ — „Et sic est finis. Sit laus Deo Patri, qui eternaliter regnat sine fine amen. Anno Domini millesimo trecentesimo nonagesimo tercio etc. Explicit Jacobinus de Voragine per manus Johannis de Strallrig[?]. Finito libro sit laus et gloria Christo.“

190a—b: prázdná.

Několik listů vyříznuto. Rukopis se končí druhým kázáním na poslední neděli po sv. Duchu, incip. „Cum sublevasset oculos Jesus etc. Scriptura sacra habet duplicem intellectum“. — Táž sbírka v rukopise RC 14, č. 49 Soupisu.

(Knih. Něm. ryt. A-II-365)

Pap. a perg., XV., ff. 444, 29×20,5 cm, v. slepě tlačená kůže se zbytky kovových ozdob a spon.

1a—b: prázdná.

(a) 2a—93b: „**Notandum de decem preceptis. Edita per venera-**

bilem virum Magistrum Nicolaum de Tynkelspugil, sacre theologie professorem. Scribitur Mathei XXII, quod cum quidam legis doctor interrogasset Dominum dicens \times et digna premio glorie sempiternae, ad quam nos perducere dignetur sancta Trinitas et individua unitas Patris et Filii et Spiritus sancti, cui honor, gloria, virtus et potestas per infinita secula seculorum amen." — „De decem preceptis sub brevi stilo etc. habetur infra ante materiam octo beatitudinum."

Viz edici Nicolai Dünkelspübel Tractatus, Argentorati, 1616, fol. 1 A — 49 L („Tractatus de dilectione Dei et proximi", „Tractatus de preceptis Decalogi").

94a—97b: prázdna.

(b) 98a—142a: **Nicolai de Dinkelspühl „Oracio dominica**. Si quid pecceritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Joh. 16 \times videre Deum deorum in Sion." — „Finis oracionis dominice egregii doctoris Nicolai de Dinkilspul in alma universitate Viennensi laudabiliter et enucleariter edite et glossate. Scripsi anno 1443."

Nic. Dinkelspühl „Tractatus de oracione dominica", cit. vydání fol. 49 M — 68 R.

(c) 142b—145b: „**Simbolum apostolorum**." — „**Simbolum Niconum**." — „**Simbolum Atanasii**." — „**Simbolum Innocencii tercii**."

Texty bez výkladu.

(d) 146a—170b: **Mag. Nicolai de Grecz „Super simbolum apostolorum**. Quicumque homo habens usum rationis \times gaudia, que nullus oculus vidit, nulla auris audivit nec in cor hominis ascendit etc." — „Et sic habetur finis Simboli Magistri Nicolai de Grecz Styrie, doctoris Viennensis."

171a—171b: „**Epilogus simboli de fide**. Fides nostra est necessaria \times apostoli quando volebant se dividere, ut supra habitum est."

(e) 172a—186b: **Nicolai de Dinkelspühl „Septem dona Spiritus sancti**. Egredietur virga de radice Jesse \times sed magis ad pias affectaciones." — „Hec de septem donis almi Spiritus edita et collecta in alma universitate Viennensi per egregium doctorem N. Dyngelspul."

186b: „Item sensus interiores sunt tres..."

Připisek 11 řádků.

(f) 187a—209a: **Nicolai de Dinkelspühl „De quinque sensibus**. Postquam Dei dona taliter qualiter pauca \times artem vero organisandi, gracia cuius ista organa comparata sunt, despiciunt. Hec ille etc. Deo gracias. Amen."

Viz výše cit. vydání fol. 153 A — 163 X.

(g) 209a—211b: **De decem preceptis [Nicolai de Dinkelspühl] sub brevi stilo.** „Sequuntur precepta dominica. Primum preceptum unum idem Deum × ut placeant vivis et appetantur ab eis.“

Výtah z Dinkelspühelova traktátu „De preceptis Decalogi“. Nadpis podle poznámky na konci oddílu (a) tohoto kodexu, fol. 93b.

211b—212a: [Conspectus peccatorum. — Versus memoriales.]

Nauka o hříchu v přehledech a versus memoriales k předchozímu oddílu.

(h) 212b—252a: [Nicolai de Dinkelspühl] „**Octo beatitudines.** In evangelio, quod legitur in festo omnium sanctorum × pervenire ad beatitudinem eternam, quod nobis largiatur omnipotens Deus Jesus Christus amen.“ — „Et sic est finis octo beatitudinum. Tractatus Vienne collectus.“

Viz výše cit. vydání fol. 92Q—109Q.

252b: prázdné.

(i) 253a—292a: „**Haselbach**“ [recte: Nic. de Dinkelspühl] „**De tribus partibus penitencie.** Ecce nunc tempus acceptabile × contra triplex ius [vynecháno: naturale] ecclesiasticum et divinum, a quo nos custodiat, qui sine fine vivit et regnat amen. Haselbach.“

Nicolai de Dinkelspühl „Tractatus de tribus partibus penitentiae“: výše cit. vydání: fol. 68S—92P.

292b—300b: prázdná.

(k) 301a—326b: „**De illusionem demonum. De potestate demonum, arte magica, de supersticionibus et illusionibus eorundem.** Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci. Ad Hebr. ult. Hec doctrina apostolica × et salutis via omnes ambulare possimus ad ipsum, qui veritas est et vita, Jesum Christum, qui super omnia Deus benedictus in secula amen.“ — „Scribi finitum ipsa die dimissionis apostolorum anno etc. LVII.“

(l) 326b—357b: [Honorii Augustodunensis] „**Elucidarius.** Titulus huius operis, si placet, Elucidarius... Sequitur dialogus inter discipulum et magistrum. Glorioso magister, rogo, ut ad inquisita mihi non pigriter respondere × ut te ultima dies in consorcio illorum inveniat amen. Explicit Elucidarius.“

Rukopis vypouští prvou část prologu s incipitem „Sepius rogatus a condiscipulis“: srv. vyd. Migne PL 172, 1109 dd.

358a—360b: prázdná.

(m) 361a—402b: „**De malis seculi per omnes etates.** Organo apostolice vocis suo iudicio × pro me exhibet devotum oratorem, ut in

omnibus trinus et unius laudetur Deus per secula benedictus amen.“ — „Matko po[m]ni a nezapomínaj. Finitus est per me fratrem Mathiam de Prziebyslawicz, nacione de Strakonicz. Pomni, nezapomínaj na syny in Lewenberg.“

(n) 402b—412b: [Mag. Jacobi Carthusiensis de Paradiso tractatus de cruore in Wilsnaco] „Welsnach. In materia hostiarum transformatarum, et ut dicitur olim tinctarum aut[!] putatur cruore in oppido Welsnaconensi Havelbergensis diocesis provincie Magdeburgensis latissime divulgata inter multos concertatione X sed modum studui ponere ad veritatis cognitionem in his non preiudicans sanius sencienti. Amen.“

Ve třech oddílech, z nichž prvý se končí na fol. 409a: „Hec anno concionandi et concionandi[!] lector noverit esse scripta nulli reccius sencienti per hec prescribendo etc.“ — O autorství Jakuba de Paradiso a o rukopisech tohoto traktátu (opavský neuveden) viz: Jan Fijálek, Mistrz Jakób z Paradyża. T. II., str. 289—291; úvod a závěr traktátu otištěn tamtéž str. 291—294.

(o) 413a—444a: „Contra hereticos collecta super cap. Firmiter credimus, De summa Trinitate et fide catholica.“ — „Hec sunt collecta et excerpta ex Summa Benedicti abbatis Massilie super cap. Firmiter credimus, De summa Trinitate et fide catholica, additis paucis aliis contra diversos errores X auxiliante scienciarum omnium artifice Spiritu sancto, Dei et Domini nostri Jesu Christi amen.“

444a—444b: „Registrum super predictum contra hereticos secundum alphabetum.“

Pozdější rukopis téhož v kodexu pražské metrop. kapit. D CXIX (Podlaha č. 689) f. 4a—137a.

64

RC — 29

(Knih. Něm. ryt. A-II-a-367)

Pap., XV., ff. 243, 31,5×21 cm, v dřev. deskách potaž. kdysi červenou koží se zbytky kovových ozdób, přední deska chybí.

Bartholomaei de S. Concordio Summa Pisana.

1a—b: prázdná.

2a—4b: [Registrum:] „Abbas X Zelus.“

5a: [Proemium:] „Quoniam, ut ait Gregorius super Ezechielem X idcirco super quibuslibet obmissis aut eciam non bene dictis pium postulo correctorem.“

5a—242a: [Summa Pisana, textus:] „Abbas. Abbas in suo monasterio X tunc est invidia, ut dictum est supra, Invidia c. 2 etc.“ — „Consumatum fuit hoc opus in civitate Pisana per fratrem Bartho-

lomeum ordinis Predicatorum anno Domini millesimo CCCXXX octavo die mensis decembris tempore sanctissimi patris et domini, domini Benedicti 12. pape. Predictus autem frater Bartholomeus, compositor huius libri, obiit anno Domini 1347 2a die julii. Cuius anima requiescat in pace."

242a—b: „Secuntur exposiciones. — Nota iste sunt exposiciones breviacionis ordinarie secundum alphabetum positum in hac forma: Ac, id est Accursius × sed solum approbacionem ponitur."

Označení „Nota iste sunt . . . in hac forma" se opakuje na fol. 243a.

243a: „Nota breuiatum modum legendi primo in legibus, postea in iure canonico. Primo C significat librum Codicis × Johannes episcopus, servus servorum Dei, etc."

243a—243b: „Nota libros testuales in iure canonico × et causarum sunt 36."

243b: „Nota l. I. q IIII vel l. II q VIII × et ista allegacio est duarum summarum s. Thome ex Aquino, quarum qualibet habet duas partes."

243b: „Nota nomina doctorum in iure canonico × quorum nomina hic non sunt assignata."

Obsahuje jména: Raymundus, Ostiensis, Innocencius, Wilhelmus, Goffredus, Joh. Andreae, Joh. Monachi, Joh. Teutonici, Archidiaconus, Azo, Bernhardus de Lanconia[!], Bartholomaeus de Bulczeno[!].

243b: „Nota eciam nomina doctorum in sacra theologia × hic non ponuntur."

K jiným rukopisům a edicím i lit. o této Summě srv. Rod. Stintzing, Gesch. d. popul. Lit. d. röm.-kat. Rechts, Leipzig 1867, str. 524. Schulte, Gesch. d. Quellen u. Lit. d. kan. Rechts 2, 429. Joh. Dietterle, Die Summae confessorum (Zeitschr. f. Kirchengesch. XXVII, 1906) str. 166—171. Hain č. 2524. GW č. 3450-56.

65

RC — 30

(Knih. Něm. ryt. v Opavě A-II-a-367)

Pap., XV., ff. 231, 31×21 cm, kdysi v dřev. deskách potaž. bílou koží s kovááním na 2 spony, nyní přední deska utržena.

(a) 1a—115b: **Haymonis [de Halberstadt] Expositio super Apokalypsim:** „Confitebor tibi, Domine, pater celi et terre, quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis. Math. XI-a. Quamvis ista verba secundum sensum literalem sunt verba Christi loquentis × (112a:) Capitulum ultimum. Et ostendit michi flumen aque . . . (115b:) . . . a iusticia cadet, qui peccavit mortaliter etc. Explicit

Haymo super Apokalipsim per me Gregorium, filium Nicolai rotificis de Opavia, sub anno Domini M^oCCCC^o LIX° feria V ante festum Trinitatis [17. květ. 1459] etc. Laus Deo sit omnipotenti.“

Srv. vyd. Migne PL 117, 940—1219, s nímž se opavský rukopis shoduje počtem kapitol a jejich zněním v incipitech, ale jinak tu jde o jinou redakci. Text je místy porušen, nebo opisovač nepřečetl snad někde předlohu, jak by ukazovalo na př. (34b:) „Hic nichil deficit, nisi propria voluntas“, za nímž následuje prázdné místo a chybí počátek dalšího textu.

(b) 116a—118b: [Concordantie biblicae fragmentum.] „De anunciacione b. Virginis“ atd.

119ab: prázdné.

(c) 120a—129a: **Registrum Decreti.** „A a a, domine Deus, nescio loqui require VIII questio 1 in scripturis X Explicit registrum istius.“

129ab: [Continuatio registri.] „Infidelitas“ atd.

(d) 130a—132a: [Registrum super Decretales Gregorii IX.] „Liber primus. De summa Trinitate XXIII di.“ atd.

132b—133b: prázdná.

(e) 134a—178b: [Richardi de Lacy Anglici Distinctiones seu Grana Decreti.] „Patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt et omnes [in Moyse] baptisati sunt et submersi in nube et mari... Has igitur dis[tincciones] sociis propino presentibus, in quibus diligens lector colligere potest... Distinctio 1. Jus naturale. Ordo quidam est instinctus X Quem Deus affert hominem et non aufert sine culpa. Evangelium. Spiritus, ubi vult, spirat XXIII questio III De Tiriis. Expliciunt Grana Decreti sub anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo [1457] Cracovie.“

Srv. Stephan Kuttner, Repertorium der Kanonistik I. (1937) 222 až 227, kde na str. 224 jest otištěna část předmluvy shodující se až na nepatrné odchylky (na př. „per ordinem doctorum“ místo „decretorum“) s opavským rukopisem. Viz též rukopis. kn. Nár. mus. v Praze XVII-a-15 (Bartoš č. 3789). — Část (e) opavského rukopisu má staré samostatné foliování „pr. — 44“. Na konci (178b) následují 2 písáské explicity.

178b—180b: „Sequitur registrum“ atd.

Rejstřík k předchozímu oddílu, odkazující na apertury.

181a: prázdná.

(f) 181b: [Schema mariánského oltářního obrazu.]

Do náčrtku archy, který je proveden v horní části olůvkem a v dolní perem, jsou vepsány stručně popisy dílčích obrazů, často s odkazy na bibli. Všechny 10 obrazů rozvržených v pořadí 2—3—4—1 vyúsťuje v oslavu neposkvr. poč. P. Marie.

(g) 182a—230b: [Dicta super Pentateuchum.] „Genesis. In principio creavit Deus celum et terram. Et sequitur: Fiat firmamentum in medio aquarum etc. XXIII X (230a:) Nemo mundus est a peccatis... (230b:) ... iniuriam facit martyri, qui erat pro martyre. De celebracione misarum, Cum creatura etc. [c. 11. X. 3, 41].

231ab: prázdne.

66

RC — 31

(Knih. Něm. ryt. v Opavě A-II-d-367)

Pap., XV., ff. 254, 29,5×21,5 cm, v dřev. deskách potaž. červenou koží, přední deska a hřbet chybí, první listy, zvl. na dolním okraji, zničeny vlhkem.

[Thomae Ebendorfer de Haselbach Sermones dominicales a Pentecoste usque Adventum.]

1a—239a: „Si quis diligit me, mandata mea servabit. Joh. 14. Non solum scriptura Veteris et Novi Testamenti amonet nos ad diligendum dominum Deum X et sibi et aliis sine profectu etiam tempus perdiderunt.“ — „Deo gracias.“

239b—254b: prázdna.

Stejná sbírka v rukopise RC 21, č. 56 Soupisu. Viz poznámku tamtéž ke konci.

67

RC — 32

(Knih. Něm. ryt. v Opavě. B-III-200)

Pap., XV., ff. 242, 30,5×21 cm, vazba na pěti řemíncích stržena, poškozena.

(a) 1a—43a: [Sermones de tempore et de sanctis.] „...ssione scilicet invidia et avaricia. Primum est invidia, que rationem hominis impedit X memor ero, quamdiu vixero, verborum tuorum.“

Dnešní první list se počíná v polovici slova, počátek textu chybí. První zjistitelný počátek kázání na fol. 3a: „Dominica Oculi. Erat Iesus eiciens demonium, et illud erat mutum. Luc. 11. Arenga. Magister habens multos et diversos discipulos inducit eos...“ Až do fol. 4 listy těžce poškozeny, vždy polovička chybí. Fol. 5a: „Feria sexta post Oculi. Qui biberit ex aqua hac, quam ego dabo, non siciet in eternum. Joan. 4°. Scribitur Numer. XX°, quod convenerunt, dum omnis multitudo filiorum Israel ducta erat in desertum...“ 6a: „Dominica Letare. Abiit Iesus trans mare Galilee, quod est Tiberiadis, sequebatur eum multitudo magna. Joh. 6°. Arenga. Dicit Augustinus in Sermone de monte ad fratres...“ — Z dalšího pořadu: po „Dominica Palmarum“ následuje „Sermo de cena Domini“, „Sermo de annunciacione Marie“ (themata „Missus est“ a „Benedicta tu“), „Sermo optimus de passione“, „Sermo primus de resurrectione“ atd., až „Sermo de s. Joanne Baptista“, odkud je výše uvedený explicit.

43b—47b: prázdna.

(b) 48a—61b: [Sermo] „de presentacione beatissime Marie Virginis. Signum magnum apparuit in celo, mulier amicta . . . Ita scribitur Apoc. XII°. Arenga prima. In sacro eloquio veteris testamenti invenimus X in quibus mater deifica omnes sanctos et sanctas excellentissime precellebat.“ — „Et hoc opusculum finitum est anno Domini etc. LXXV° [1475] auxiliante Domino nostro Jesu Christo, cui laus et honor in secula seculorum amen.“

(c) 61a—165a: [Sermones de tempore et de sanctis — pars estivalis?] „De ascensione Domini. Oritur sol et occidit et ad locum suum revertitur. Eccl. 1. Videmus talia in sole materiali X id est unctos sacerdotes, tales enim anathematis sententia sunt rei, ut XVII q 4 Si quis suadente diabolo“ etc.

Zdá se, že nejde o prosté pokračování sbírky sub (a), ježto některá kázání jsou zařazena znovu, tak na př. „De s. Joanne Baptista“. — Na fol. 136a—137a: „De s. Wenceslao. Si quis vult venire post me, abneget semet ipsum . . . Mt. XVI°. Arenga. Eñ sacra scriptura triplex invenitur crux X sed mortem sustinens pro Christi nomine, ut in legenda.“ — Na konci tohoto oddílu themata: „De dedicatione“ (4X), „De animabus“ a „De novo sacerdote“, odkud je shora uvedený explicit.

(d) 165a—166b: „De animabus sermo.“ Sancta et salubris est cogitatio . . . Mt. 12. Comentator super Domini passionem X et ibi cum Domino gaudebunt.“

(e) 166b—167b: [Sermo] „in dedicacione.“ „Zachee festinans descende . . . Luc. XIX. Dedicacionis festum hodie sancta mater recolit X non secundum naturam etc.“

Pozdější přěpisek. Místy latinské poznámky, řídce i německé věty.

(f) 168a—216a: Mag. Scoti De septem donis Spiritus sancti. „Apprehendent septem mulieres virum unum etc. Hec verba de futuris contingentibus predixit Isaias propheta X pro iusticia omnis homo exercere debet, ut mereamur eternum gaudium possidere cum Domino Jesu Christo amen.“ — „Explicit liber Magistri Scoti De septem donis Spiritus sancti interserens De duodecim plateis celestis civitatis. Et est finitum feria tertia in die sancti Michaelis anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo“ [29. září 1472].

Totéž u Hübla, Catalogus manuscriptorum ad Scotos Vindobonae č. 296 (5) s označením na konci „Explicit Rutenus“.

(g) 217a—242b: [Dietae salutis.]

Skládá se z pěti traktátů, spojených v jednotu jen úvodními větami, jak následuje:

217a—224b: [Tractatus de vitiis.] „Hec est via, ambulate in ea, nec ad dextram nec ad sinistram declinate. Is. XXX.º Magnam mi-

sericordiam facit, qui erranti viam ostendit × ab his omnibus viciis supradictis eripiat nos clementer omnipotens et misericors Dominus etc.“

Traktát „De [septem] viciis [capitalibus]“, za jehož autora se považuje Guilelmus de Lancea, bývá sám označován názvem „Dieta salutis“ a připisován různým autorům. Srv. na př. rukopisy metrop. kapituly pražské A CXXXI (Podlaha č. 222) f. 109a–121b, C XLIV (Podlaha č. 471) f. 137a–148, N LVI/1 (Podlaha č. 1580) f. 78a–89b a j. — V tomto kodexu kapitoly „De peccato in generali“, „De viciis in speciali“, „De superbia“, „De invidia“, „De ira“, „De avaricia“, „De accidia“, „De gula“, „De luxuria“.

224b–229b: „De penitencia. Post tractatum de viciis sequitur tractare de penitencia, que est 2a dieta salutis, scilicet a peccato ad penitenciam pervenire. Et ideo nota primo de penitencia tria × quid est miserius misero non misereri sibi ipso.“

229b–233a: „De preceptis. Postquam dictum est de penitencia, dicendum est nunc de preceptis, quia hec est tertia dieta salutis, scilicet a penitencia venire ad precepta. Et ideo nota de preceptis divinis specialiter × qui custodit precepta, non/// quantumque malus.“

233a–237a: „De consiliis. Post tractatum de preceptis dicendum est de consiliis evangeliorum. Hoc est IIIIa dieta salutis, scilicet de preceptis ad consilia evangelica × aliarum virtutum et bonorum operum, ut dicit Gregorius, quando notat opus bonum fieri caritate.“

237a–242b: „De virtutibus. Post tractatum de preceptis et consiliis nunc dicendum est de virtutibus, donis, beatitudinibus et fructibus. Ista quatuor sunt spiritualia intentiva ad operandum × nunc liquida per compassionem, nunc torida per devocionem.“

Nedokončeno; poslední dvě folia potrhána. Oddily (vedle úvodu): „De caritate“, „De fide“, „De spe“, „De prudencia“, „De temperancia“, „De fortitudine“.

68

RC — 33

* Pap., XVIII., ff. 80, 32×20,5 cm, v. papír. s kož. hnědým hřbetem na 2 tkanice k uvázání.

(a) 1a: „Omnia ad majorem Dei gloriam... Ad usum Mathaei Schupp, tunc temporis sacrae eloquentiae operam navantis“ atd.

1b: prázdné.

(b) 2a: „Omnia ad majorem Dei gloriam“... „Rhetorica accurate explicata et ex viginti circiter authoribus combinata a Patre Evaristo Mersch, sacri ordinis Minorum sancti patris Francisci reformatorem, dum gymnasium Leobschicenum“ atd....

2a—50b: „*Tabulae libri I. Rhetoricae Cypriani Soarii e Societate Jesu.* (2b:) *Caput I. Quid sit rhetorica, quod ejus officium et finis* × *quia praeceptoris laus est maxima, ad laudem discipulos promovere, pro quibus haec scripsi et dixi. Anno millesimo septingentesimo quinquagesimo sexto [1756] scripsit hanc explicationem ad honorem Dei, beatissimae Virginis Mariae laudem Franciscus Josephus Pancke Costenthaliensis, oratoriae facultatis auditor.*“

(c) 51a—58a: „*Tractatus de metaphoris elegantibus et figuris patheticis. Nemo eloquentiam a limine salutavit* × *Et ita finit oratio cum figuris patheticis, juxta quas et alia efformare poteris exercitia. Laus Deo sit semper.*“

(d) 58b—59a: „*Incipit tractatus historiae patriae. Caput I. De denominatione Silesiae, hujus finibus et antiquis incolis.* × *In hunc comitatum jure Bohemico possidebant et eundem vendebant, de hinc comitatus ab Hardeck.*“

Pojednání o Slezsku.

59b—61a: prázdné (mnoho listů, ale patrně prázdných za fol. 59 vyříznuto).

(e) 61b—79b: „*In Dei nomine amen. Compendiosa introductio ad summulas seu dialecticas institutiones. Disputatio I. De terminis. Quaestio prima. Quid sit terminus?* × (77a:) *Quaestio IV. De redactione ostensiva syllogismorum, ... (79b:) ... ad laudem divi Francisci, sacri ordinis Minorum, et haec dicta et scripta sufficiant.*“

(f) 80ab: „*Exercitium oratorium chriae mixtae. Lilium inter spinas* × *enim vero quantae dignitatis debuit illa mater ///.*“

Neúplně, na konci mnoho listů vyříznuto.

69

RC — 34

Pap., XVIII., ff. 76, 34×21,5 cm, v. celokož. temně hnědá, na hřb.: „*JOURNAL VON DER OBERSCHLESI. CAMPAGNE. DE ANNO 1745.*“ ●

1a—3b: prázdná.

4a—46a: „*Journal von der Ober-Schlesischen Campagne de anno 1745*“ atd.

Deník válečných operací se strany pruské od 26. června do 17. prosince 1745. K němu se připojují další části speciální:

46b: prázdné.

47a—69a: „*Lit. A. March-Disposition von 26. junii im Laager bei Nahorzan*“ atd.

V tom (47b:) „March-Disposition von 27. junii im Laager bei Gelenau. — (48b:) Lit. D. March-Disposition von 1. julii im Laager bei Glatz. — (67a:) Lit. DD Ordre von 15. octob. bis 19. nov. in Troppau. — Lit. EE. Disposition von 16. novemb. zu Troppau.“

69b—71a: „Capitulation von Kosel“ [5. září 1745].

71b: prázdné.

72a—73a: „Effective Standt-tabella über die allhier in der königl. Vestung Kosel befindl. Garnison“ [8. září 1745].

74: (Velká tištěná mapa 50×57 cm:) „SILESIA DUCATUS TAM SUPERIOR, QUAM INFERIOR JUXTA SUOS XVII MINORES PRINCIPATUS ET VI LIBERA DOMINIA ... sumtibus MATTH. SEUTTERI S. C. M. G. AUGUST.“

V levém dolním rohu plán Vratislavi. Měřitko: Mil. germ. communia. Srv. Fr. Roubík, Soupis map českých zemí, sv. 2. (1955) 264, č. 1973; tamtéž seznam jiných výtisků.

70

RC — 35

Pap., XIX., ff. 21, 36×23 cm, sešit v měkkých papírových mramorovaných deskách.

Na obálce: „Consignatio librorum bibliothecae conventus Carnoviensis anno MDCCCXXVII“ [1827].

Seznam knihovny kláštera minoritů v Krnově podle „Statio“ a v tom „Divisio“ (fol. 1a—12b). Na 12b: „Carnoviae 21. septembris 1827. Dočkal Oswaldus m. p. h. t. quardianus.“ Na 13a: „Pro anno 1828—1830 libri neoparati“, a tužkou tamtéž připsáno: „Anno 1932 circa 2.300 libri [!] habet haec bibliotheca.“ 13b—21b: prázdné.

71

RC — 36

Pap., XIX., ff. 98, 40,5×27 cm, v. papírová modrozeleně mramorová s nepopsaným štítkem na přední desce.

1a—2b: prázdná.

2b—28a: [Neúplný jmenný katalog některé klášterní knihovny slezské.]

Jen písmena A, B, C, D, E až Esprit. Formulář tištěný latinsky s údaji o uložení (scrinium, series), signatury vzoru: P-1-1. V tom (28a:) jeden označený kus jako manuscriptum (Erklärung der sonntägigen evangelien. fol. L. V. I. 13), ale tento kodex dosud se nepodařilo nalézt. Nelze prozatím bezpečně říci, které knihovny se kusý katalog týkal.

28b—98b: prázdná.

(Gymn. mus. knih. FSI 14; Slezské museum. Rkp. 14)

Pap., XVIII., stran 132, 25×17 cm, v. papírová.

[Liber memorabilium coenobii Ordinis Praedicatorum Opaviae ad fundationes spectans.]

Titulní list novodobý: „Chronik des Dominikaner Klosters in Troppau, recte Buch der Stiftungen zum Dominikaner Kloster in Troppau.“

Str. 1—126: „Laudetur Jesus Christus. Oppavia oppidum seu civitas ampla × omnibus suis successoribus absque praejudicio. Scripta et data in Bratin[!] die Veneris in festo s. Venceslai anno 1635.“

Str. 127—132: Celkový seznam a součet nadací.

Rukopis, který je psán latinsky, nemá původní název. Někteří němečtí autoři jej nevhodně nazývali „Dominikaner Chronik“ a J. Zukal uveřejnil z něho některé části v Opavském týdeníku 1877 pod názvem „Zápisky opavských dominikánův“; srv. o tom Ant. Kubiček, České listiny v městské knize opavské (Sborník hist. kroužku XVIII, 1917) str. 119. Přílehavěji označil tento rukopis teprve Dr. Gottlieb Kürschner, když vydal jeho německý překlad pod názvem „Buch der Stiftungen zum ehemaligen Dominikaner Kloster in Troppau“, Mitteil. des städt. Museums in Troppau, Heft 1, Troppau 1903. — Druhý rukopis téže památky ve státním archivu ve Vratislavi. Viz o tom Dr. Hilde Lebeda, Zwei Handschriften des ehemal. Klosters in Troppau, Zeitschr. f. Gesch. u. Kulturgesch. Schlesiens XX, 1930—33, str. 68 d., s porovnáním obou rukopisů.

(Slezské museum. Rkp. 8)

Pap., XIX., ff. 49, 24,5×19 cm, v. z červené kůže, bohatě zlacené, na hřbetě „Corredo della scrittura del nuovo estimo“.

2a: „Corredo ossia formolario della scrittura del nuovo estimo di tutto lo stato di Milano, compilato in occasione della venuta in Italia di Sua Maestà l'Imperatore Giuseppe II. dall'ingegnere Cesare Francesco Carcano... accresciuto in occasione d'essersi presentato a P. R. l'Arciduca Governatore.“

Podle věnování na fol. 1 jde o opis určený „Per sua eccellenza il sig. conte Bellegarde“. — Tamtéž: „Cavalleri scrisse li 8. Febbr. 1815.“ — Připojen též nákrce vzorce mapky.

(Slezské museum. Rkp. 8)

Pap., XVIII., ff. 25, 29,5×20,5 cm, v. papírová květovaná; dřívější majitel (2a): „Joseph comte e Würben.“

1ab: prázdné.

2a—24a: „S. Sigismundus anagramatice musis dignus, martyr et rex Burgundiae, patronus Bohemiae in vita, morte, martyrio et Pragae translatione propositus et descriptus et illustrissimo ac excellentissimo domino, domino Sigismundo Valentino Hrzan, S. R. I. comiti ab Harras, domino in Gessow, Ptenin et Krztin... in die onomastica dedicatus a Joanne Floriano Hammerschmid, ss. theologiae doctore, protonotario apostolico, comite palatino, p. t. regiae Urbis Vetero-Pragensis B. V. M. in caelos assumptae in Teyn curato X Ita de s. Sigismundo, quia anagrammate Sigismundus sonat: musis dignus. Joannes Florianus Hammerschmied, curatus Teynensis, m. p.“

V „Poznamenání spisů J. Fl. Hammerschmieda“, které otiskl Václav Ruffer z archivu vyšehradského v ČCM. VIII. 1834, 206 jest uvedeno toto dílko Hammerschmidovo jako č. 20 bez bližší poznámky. Protože Zikmund Valentin Hrzán, místopředseda a prezident komory, zemřel r. 1726, napsal je Hammerschmid před tímto datem. O Hammerschmidovi srv. životopisné a bibliografické údaje v článku: Jaroslav Kadlec, Jan Florián Hammerschmidt (Čas. Spol. přát. starožitností LXI. 1953, 94 ns.), v němž jsou také opraveny některé údaje na př. v Ottově Slov. nauč. X. 830—1.

24b—25b: prázdné.

75

RC — 40

(Slezské museum. Rkp. 7)

Pap., XVII.—XVIII., stran 430, 30×18 cm, v. z hnědé kůže, přední deska chybí.

[Kniha německých receptů apatykářských.]

Německy, místy francouzsky. Předpisy na barvy, mýdla, voňavky, pastilky, čokoládu, pražení i vaření kávy, limonády, polevy, ocet atd.

76

RC — 41

(Slezské museum. Rkp. 5)

Pap., XVIII., ff. 28, 31,5×21 cm, v. kož. zčernalá, kdysi zlatě tlačená.
1ab: prázdné.

2a: [Tištěný obraz Ukřižování.]

3a—15b: „Processio in festo sanctissimi Corporis Christi.“

16a—23b: „Modus sepeliendi saeculares.“

24a—25b: „Modus sepeliendi parvulos.“

25b—28b: „Modus sepeliendi nostros defunctos confratres.“

Novodobý opis starého textu s notami na čtyřlínkové soustavě.

Pap., XVIII., ff. 63, 34,5×22,5 cm, v. kož. hnědá, na před. desce na červeném štítku titul (shodně jako na 1b); dřívěj. majitel (1b:) „Joseph comte de Würben“.

1a: prázdné.

1b—62a: „**Neu-errichtetes Quartiers-catastrum der königl. Stadt Brünn im Marggrafthum Mähren de anno 1744.**“

Titul shodný s titulem na před. desce. Rukopis obsahuje vyplněný formulář s předtištěnými rubrikami: „Viertel; Nro; Nahmen des Hausbesitzers; Hat Caminen: Hat Gelegenheit im ganzen Haus; Hiervor betraget das Drittel zum Militär-Quartier; Kan in solches Militär-Quartier bequartieret werden.“ — Na fol. 61b závěrečná klausule: „Ex clementissime constituta. commissione regia publico-politica Brunae die 25-ta 9-bris 1744“ a mezi originálními podpisy: „Wentzel Reichgraf zu Würben und Freudenthal“. Originál v archivu města Brna rukopis čís. 140 ve shodné úpravě i ve shodném počtu stran.

63ab: prázdné.

Pap., XVII., strany 193, 34×21 cm, v lepenkových deskách s hnědým koř. hřbetem.

[Abraham Hosemann.] „**Troppauische Chronica.**“

1—193: „Der löblichen, uhralten, vornehmen und berühmten Stadt Troppau × als ist Ihnen nachfolgende Instruction mitgegeben worden. Die Instruction ist im andern Theil fol. 1 zu finden.“

Jiný, neúplný opis téže kroniky v rukopise RB 20, č. 33 Soupisu. Viz pozn. tamtéž.

Pap., XVIII., ff. 60, 35,5×24 cm, v. kožená hnědá, dř. majitel (fol. 1a:) „Joseph Comte de Würben“.

1a: „Joseph comte Würben.“

1b: prázdné.

2a—54a: „**Karl der sechste ... Böheimb König. Verneuerte Instruction für unser königl. Gouverno und Tribunal in unserem Erb-Marggraffthumb Mähren, dessen Jurisdiction und Obliegenheit sowohl in Publicis et Politicis, als in Justizsachen und sonsten betreffend. — Articulus primus. Von unserem königl. Landeshaubtmann. Es solle**

zuvorderist unser Landes Hauptmann × vollbringen sie unseren allergnädigsten Willen und Meinung. Geben zu Lachsenburg den 13. Mo-nathstag Maji 1739... Carl.-Philippus Com. Kinsky R-is Boh. sup. cancellarius. Ad mandatum... Rudolph Graff Koržensky. — German Martin v. Launer.“

23 články úplného německého textu Obnovené instrukce pro král. tribunál moravský z r. 1739. O této instrukci s reprodukcí jejího obsahu d'Elvert, Zur oesterreichischen Verwaltungs-Geschichte mit bes. Rücksicht auf die böhmischen Länder (Schriften d. hist. stat. Sektion XXIV, 1880) 223—227.

54b—60b: prázdná.

80

RC — 45

(Slezské museum. Rkp. 1)

Pap., XVII., ff. 47, 41,5×27, vazba pergamenová, dřív. majitel (f. 2a): „Joseph Comte de Würben“.

[Nákresy koňských strojů — zvl. různých druhů udidel — s italským popisem.]

2a—b, 4a—5b: Textová část.

7a—47b: Nákresy.

Na fol. 1b: „In Vienna 1648“. Folia 1a—b, 3a—b, 6a—b prázdná.

81

RC — 46

(Slezské museum, přír. č. 26423)

Pap., XVIII., ff. 50, 32×21, v hnědé lepenkové vazbě.

[Memorandum o zdanění slezských dolů.]

1a—b: prázdná.

2a—48b: „Aller durchläuchtigst-grossmächtigst und unüberwindlichster Römischer Kayser, auch in Germanien, Hispanien, Hungarn und Böheimb König, — allergnädigster Kayser, König, Landesfürst, Herr, Herr. Euer kays. und königl. Mayst und aller Welt ist bekannt, wie so nothwendig, als nutzbringend die edlen Bergwerke sein × und bethen werden, bies dass wie erstreben.“

Následuje podpisová formule a stručný seznam výnosů cukmantelských a reichensteinských dolů bez vlastních ciferných údajů. Koncept podání císaři, patrně Karlu VI.

49a—50b: prázdná.

REJSTŘÍKY

INDICES

I

POROVNÁNÍ SIGNATUR

Codicum concordantia

Pozn. Tato tabulka má jednak pomoci k vyhledání popisu rukopisu, pokud se ve starší literatuře nebo seznamech uvádí pod dřívější signaturou, jednak má podat přehled provenience rukopisů a jejich starších fondů. Opavské rukopisy jsou však značně poškozeny, a tak leckdy není možno zjistit starší signatury, které bývají většinou na vazbách a se ztrátou vazby vzaly za své. Proto v této tabulce se uvádějí jen signatury dosud dochované. V závorce je uvedeno číslo rukopisu v popisu.

I

GYMNASIJNÍ MUSEJNÍ KNIHOVNA V OPAVĚ

a) sign: Ant.

5	RC — 1 (36)	54	RC — 13 (48)
8	RC — 2 (37)	55	RC — 14 (49)
9	RC — 3 (38)	56	RB — 5 (18)
11	RC — 4 (39)	57	RB — 8 (21)
17	RB — 1 (14)	58	RB — 21 (34)
18	RA — 2 (2)	59	RB — 9 (22)
21	RC — 5 (40)	61	RA — 4 (4)
22	RA — 3 (3)	62	RA — 5 (5)
23	RC — 6 (41)	64	RC — 15 (50)
24	RC — 7 (42)	65	RB — 10 (23)
26	RC — 8 (43)	66	RB — 11 (24)
27	RC — 9 (44)	67	RC — 16 (51)
33	RB — 2 (15)	70	RB — 12 (25)
34	RB — 3 (16)	72	RA — 6 (6)
37	RC — 21 (56)	77	RC — 17 (52)
40	RC — 6 (19)	80	RC — 18 (53)
45	RB — 7 (20)	81	RC — 19 (54)
47	RA — 10 (10)	85	RC — 20 (55)
49	RC — 10 (45)	88	RC — 22 (57)
51	RC — 11 (46)	89	RC — 23 (58)
53	RC — 12 (47)	94	RB — 13 (26)

b) starší sign: M. S.

M. S. — 1 . . . RC — 2 (37)	M. S. — 16 . . . RC — 11 (24)
M. S. — 3 . . . RC — 10 (45)	M. S. — 17 . . . RB — 9 (22)
M. S. — 4 . . . RC — 17 (52)	M. S. — 19 . . . RB — 6 (19)
M. S. — 8 . . . RC — 8 (43)	M. S. — 22 . . . RA — 3 (3)

c) starší sign: F.

F. I. 4 RC — 43 (78)	F. S. I. 14 . . . RC — 37 (72)
F. S. I. 13 . . . RA — 2 (2)	F. S. I. 17 . . . RB — 13 (26)
F. XII. 16 RC — 1 (36)	

d) bez dochov. signatur:

RB — 4 (17)	RB — 20 (33)	RB — 34 (69)
-------------	--------------	--------------

2

KNHOVNA MINORITŮ U SV. DUCHA V OPAVĚ

M-II-320-325 . . RA — 1 (1)	Z-3 RC — 24 (59)
C-XXI-379 . . . RC — 26 (61)	Z-26 RC — 25 (60)

3

KNHOVNA MINORITŮ V KRNOVĚ

(bez dochov. sign:) RC — 35 (70)

4

KNHOVNA KONVENTU NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ V OPAVĚ

A-II-357 RC — 27 (62)	B-II-46 RB — 14 (27)
A-II-a-365 . . . RC — 29 (64)	B-II-185 RB — 15 (28)
A-II-a-367 . . . RC — 30 (65)	B-III-200 RC — 32 (67)
A-II-d-367 . . . RC — 31 (66)	B-III-212 RB — 16 (29)

SLEZSKÉ MUSEUM V OPAVĚ

1	RC — 45 (80)	15	RC — 38 (73)
2	RC — 44 (79)	16	RB — 22 (35)
3	RC — 43 (78)	21	RB — 21 (34)
4	RC — 42 (77)	22	RB — 20 (33)
5	RC — 41 (76)	27	RA — 13 (13)
7	RC — 40 (75)	28	RA — 11 (11)
8	RC — 39 (74)	29	RA — 12 (12)
14	RC — 37 (72)	30	RB — 19 (32)
přír. čís. 26.423		RC — 46 (81)	

II

REJSTRĪK INCIPITŪ

Initiorium index

A

A, a, a, Domine, nescio loqui . . . Licet id verbum propheticum	15
A, a, a, Domine, nescio loqui: require VIII quaestio 1	65(c)
Abbas in suo monasterio	64
Abbates tenentur respondere pro conventibus suis	44(b)
Abiit Iesus trans mare Galileae . . . Dicit Augustinus in sermone de monte ad fratres	67(a)
Accesserunt ad Iesum discipuli eius . . . Sicut testatur historia	23(d)
Adest dies gloriosa	3(i), 20(i), 21(i)
Ad honorem Dei et gloriosae virginis, matris suae, ut Extra, de usu pallii, ad honorem	14(m), 57(a)
Adhuc loquente Iesu ad turbas. In nocte sancta	24(ee)
Ambulans Iesus iuxta mare Galileae . . . Stabat Iohannes et ex eius discipulis duo	18(o)
Amen, dico vobis, quia dives difficile intrabit . . . Tulerunt itaque Philistini archam Domini	18(o)
Anae natura [ms: naturam] est animalis	52(f)
Angeli eorum semper vident faciem patris mei . . . In verbis istis duplex vis angelorum describitur	23(b)
Angelorum imperator	39(e)
Apprehendent septem mulieres virum unum etc. Haec verba de futuris contingentibus	67(f)
Assumptio b. Mariae virginis qualiter facta sit	18(p)
Audi, quaeso, Domine mi, servum tuum	24(cc)
Ave Maria, gratia plena, exponatur	18(m)
Ave, verum corpus	6(s)

B

Beatus igitur Procopius, natione Bohemigena	28(f)
Beatus Stanislaus oriundus	18(o)
Benedicat anima mea te, Domine	24(y)

C

Celestis medicus humanum genus reparans	14(y)
Cetera, cum venero, disponam... Postquam apostolus ordina- navit Chorinthios	53(f)
Christe, mortalium spes	6(ii)
Christe, tui praeclari militis	25
Cibavit eos Dominus	6(oo)
Confitebor tibi, Domine... Quamvis ista verba secundum sensum literalem	65(a)
Convertimini et agite poenitentiam... Quia misericors Deus	14(p)
Corpus iuris dividitur in canonicum ius et ius civile	57(b)
Crescente fide cristiana	3(i)
Crescente luna memento carpere poma	19(e)
Cum appropinquasset Ierosolymis et venisset Betphae... Avicenna dicit, quod lapis cadens in aquam	23(e)
Cum appropinquasset Iesus Ierosolymis... Tempus, quod hodie incipit	48(a)
Cum die quadam corporali manuum labore occupatus	24(g)
Cum miserationes Domini sunt super omnia opera eius	57(c)
Cum rex gloriae Christus	6(h)
Cuncta virtutis tuae opera, o Dei unigenite	24(v), 24 (aa)

D

Daz erste sint die glocken	6(x)
Daz ist ein gueter manung von der gedultichait... Ich all- mechtiger got	6(a)
Dedi te in lucem gentium... Legimus in Gen. primo, quod fecit Deus	51
De modo observandi quodlibet interdictum memoriale quod- dam simplicibus colligendo	14(s)
Der gotes leichnam welle enphahen wirdichleich, der hab di sechs tugent an im	6(c)
Deus, illuminator gentium	6(h)

Deus, in nomine tuo saluum me fac . . . Tradunt Hebraei, quod David fugiens	22(b)
Deus, qui matutinam	6(h)
Deus, qui per unigenitum	6(h)
Deus, qui salutis <u>eternae</u>	6(o)
De vita et moribus philosophorum veterum tractaturus	16(f)
Dicitur hic tractatus prolegomena	11(a)
Dieky, chvaly, nynie všichni vzdajmy	25
Disputare contra <u>Iudeos</u>	16(i)
Dixi custodiam vias meas	6(t)
Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci . . . Haec doctrina apostolica	63(k)
Domine Deus, omnes nos	6(r)
Dominica hodierna est prima dominicarum totius anni	45(b)
Domino Mariano [ms: Martiniano] episcopo Gregorius epis- copus . . . Omelias, quae in beato Ezechiele propheta	46(b)
Dominus petra mea et robur meum . . . Artes et scientiae humanis studiis	58
Domus, in qua habitamus	24(bb)

E

Ecce iubar matutinum	3(i), 20(i)
Ecce nunc tempus acceptabile	63(i)
Ecce rex tuus venit tibi mansuetus . . . Egregius [ms. Grego- rius] doctor noster	37
Ego Augustinus, primus peccator	24(m)
Egredietur virga de radice Jesse	63(e)
Egressus Iesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron . . . Ad intelligenda ea, quae evangelistae videntur	24(c)
Egressus Iesus perambulabat Iericho . . . Salomon aedificavit templum Domini	18(a)
Ein heilig pabst, als ich las	6(k)
Ein jeder so begurig ist die rechten zu verstehen	61
Ein mensche hat ze einem mal unsern heren enphangen	6(hh)
Elizabeth, filia regis Ungariae	24(o)
Erat Iesus eiciens daemonium . . . Magister habens multos et diversos discipulos	67(a)
Erat quidam rex magnus	41(b)
Erunt signa in sole et luna. Ex sacra scriptura colligitur	42

Esto me memor, o domina	24(s)
Et primo talem hanc vitam et communicationem.	16(h)
Et vocatum est nomen eius Iesus . . . Iesus, id est quasi salvator	18(h)
Ex quo vocabularii authenticici	27

F

Factum est	20(i)
Fidelis sermo et omni acceptione dignus . . . In verbis propositis	57(d)
Filia populi mei	22(a)
Filius dei condolens	48(d)
Formulam honestae vitae, frater H. carissime, sicut a me petis	14(l)
Fratres mei et laetitia cordis mei	52(b)
Fuit in provincia Bohemorum	3(i)

G

Gaude, Dei genitrix	6(n)
Gegruset seis, tu konigine	18(q)
Gloriose magister, rogo, ut ad inquisita mihi non pigriteris respondere	63(l)
Gloriosus Deus in sanctis suis	41(b)
Got here, wir dich gezzen	6(ff)
Grates nunc omnes reddamus . . . Iste liber quantum ad primam distinctionem	25

H

Haec est via, ambulate in ea . . . Magnam misericordiam facit	67(g)
Herre, gesegen mich	6(ee)
Herre, ich pit	6(cc)
Hic est ordo sobrius et Deo [ms: ideo] amabilis	24(x)
Hie heft sich die vorred an: Als sich mich versinnen chan	6(k)
Hodie huic domui salus adeo facta est . . . Perfectam salutem	24(l)
Huic divinae orationi beatus Gregorius praemittit prologum	14(c)
Humanae labilis vitae decursus	49, 62

I

Ich pit dich, herre vater	6(z)
Iesus Christus nostra salus	39(e)

In evangelio: Cum appropinquasset Iesus, habetur hossana	16(b)
In evangelio: Exiit edictum	14(k)
In evangelio, quod legitur in festo omnium sanctorum	63(h)
Infans octo dierum circumcidatur in vobis . . . In hac auctoritate fit questio de carnali circumcissione	18(i)
In illo tempore dixit Iesus . . . Totum circumventum meditatatur	24(u)
In libro primo praemisit auctor de praeparatoriis iudiciorum	10
In materia hostiarum transformatarum, et ut dicitur, olim tinctarum	63(n)
In principio creavit Deus coelum et terram	16(a)
In principio creavit Deus <u>coelum</u> et terram. Et sequitur fiat firmamentum	65(g)
In quantum ista materia tangit subditos	14(m), 57(a)
In sequenti hoc libro, qui nuncupatur Synonima	19(a)
Instate prudentes et vigilate in orationibus	16(d)
Introibo, Domine, in domum tuam . . . Universorum Dominus et creator	48(b)
In virtute divinitatis consistit remedium sanitatis	19(d)
Item bona naturae haec sunt: duše, tĕlo, zdařilost	21(f)

K

Kyrie, fons bonitatis	40(x)(e)
-----------------------	----------

L

Lapis intra aquam veniens quatuor in ea efficit	52(e)
Laus sanctae Clarae	40(a)
Leva in circuitu oculos tuos . . . Ecce haec Ysaiae sunt de populi congregatione prophetiae	18(k)
Liber generationis Iesu Christi . . . Divina fultus auctoritate conscripsit Moyses, vir sanctus	14(e)
Liber iste, qui stimulus amoris in dulcissimum et pium Dominum	24(a), 52(d)
Lieber und suszer herre	6(v)
Locus plantationis arborum	19(e)
Locutus est Dominus cunctos sermones hos etc. Exo. 20. Exponendo decalogum populo simplici	18(c)
Ludmilla, Christi famula, que vixit absque macula	20(i)

M

Magister Alanus, peritus quidam in multis scientiis	22(c)
Magna est virtus orationis	44(c)
Maria, hoch gelobtev chuniginne	6(i)
Maria ist ein rainer nam	6(l)
Matthaeus ex Judea sicut primus in ordine ponitur	43(a), (f)
Medice, cura te ipsum . . . Sicut ait Gregorius in prima parte sui pastoralis	41(a)
Misit rex Herodes manus . . . Pro themate capiatur dictum	45(a)
Multi multa sciunt	52(c)
Mutabilis condicionis humanae	14(t)

N

Ne venire imperiti ad magisterium audeant	46(c)
Nota, quod octo sunt species turpitudinis	29(c)
Novem sunt aliena peccata	18(d)
Nunc videndum est de consecratione ecclesiae	41(c)
Nu sieh ich, herre	6(bb)

O

O beata et gloriosa Dei genitrix	6(m)
O bone Iesu, o bone Christe	6(d)
Obriste peste, o vater	6(aa)
Octo sunt turpitudines	48(i)
O genad aller genaden	6(dd)
Ó, Maria, matko milá	40(a)
Omelias, quae in beato Ezechiele	46(b)
Omne sancti Spiritus	6(h)
Omnis sempiterna maiestas	6(p)
Oratio debet fieri intellectualiter	19(c)
Organo apostolicae vocis suo iudicio	63(m)
Oritur sol et occidit . . . Videmus talia in sole materiali	67(c)
O suezzev peicht, du machest got den starchen richter linde	6(f)

P

Pastoralis curae me pondera fugere	46(c)
Pater noster . . . Per totum anni cursum nobis praedicatur verbum	18(l)

Pater, peccavi in coelum... Verba proposita Luc. 15 originaliter sunt scripta	52(g)
Patres nostri omnes sub nube sunt	65(a)
Pax huic domui et omnibus habitantibus	19(l)
Per totum anni cursum nobis praedicatur verbum	18(l)
Petis a me, mi frater carissime, quod nunquam et nusquam	18(f)
Plantaverat autem Dominus	23(f)
Postquam Dei dona taliter qualiter pauca	63(f)
Požehnaný [rkp. posehnaný] chčemu kolivěk chčes	19(l)
Praepara, quaesumus, Domine	6(u)
Praeparate corda vestra Domino... Verba sunt Samuelis	16(e)
Prima virtus est audire missam	14(x)
Primo dicit beatus Bernhardus	14(n)
Primo dierum omnium, quo mundus exstat	54(c)
Primo quomodo panis et vinum transsubstantiantur	14(f)
Primum praeceptum unum idem Deum	63(g)
Pro meliori dicendorum intelligentia	18(b)
Prophetiae spiritus non semper prophetarum mentibus praesto est	29(b)

Q

Quadam die Olibrius molestus	40(b)
Quaeritur, quare pax non datur in missis mortuorum	14(g)
Quasi cedrus exaltata sum in Libano scribitur Ecclesiastici 24 et legitur in ecclesia communiter	53(e)
Quatuor virtutum species multorum sapientium sententiis diffinitae sunt	14(r)
Quia predecessori tuo beate memorie	53(d)
Qui biberit ex aqua hac... Scribitur Num. XX ^c , quod con- venerunt	67(a)
Quicumquè homo habens usum rationis	63(d)
Quid est, quod dilectus meus... Venerabilis Hugo sermo de archa Noe	24(z)
Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet. Consuetudo in mundo	41(e)
Quinque causae inveniuntur, quare Dominus tam brevem orationem docuit	14(d)
Quoniam dictum est, ut me ipsum cognoscam	24(f), (i)
Quoniam fundamentum et ianua virtutum	14(b), 19(b)

Quoniam, ut ait Gregorius super Ezechielem	64
Quoniam, ut ait Salamon... misericordia et veritas custodiunt regem	16(g)

R

Recordatus aviae suae b. Wenceslaus	3(i), 4(e), 20(i), 28(f)
Religio munda et immaculata	14(v)
Rex pacificus	14(u)

S

Sacramentum est sacrae rei signum	53(a)
Sancta et salubris est cogitatio... Comentator super Domini passionem	67(d)
Sancta et salubris est cogitatio... In verbis istis describuntur duo effectus	22(d), 24(p)
Sanctae Ludmilae martiris tuae	20(i)
Sanctificavit Dominus thabernaculum suum altissimus... David in verbis propositis	24(k)
Sancti Spiritus assit nobis gratia. Aspiciens a longe... Haec scribit Gregorius in adventu Domini	25
Sand Anshelm, der pat unser vrawen von himelrich	6(g)
Sand Paulus: es ist unmugleich, daz iemen meg. got gewallen	6(c)
Sand Peter sprach: ich gelaub an got vater	6(nn)
Sapientia aedificavit sibi domum... Karissimi, in hoc loco et in hac domo	18(g)
Sciendum, quod haec oratio dicitur dominica	48(f)
Scitis, quia post biduum Pascha fiet... Ad intelligentiam sequentium notatur	53(b)
Scribitur Matthaei XXII, quod cum quidam legis doctor interrogasset	63(a)
Secundum Aristotilis sententiam in problematibus suis	14(a)
Septem sunt sacramenta: baptismus	14(h)
Septem sunt sacramenta Novae legis	18(e)
Septem sunt sacramenta, quae notantur his versibus	14(i)
Signum magnum apparuit in coelo... In sacro eloquio Veteris Testamenti invenimus	67(b)
Simile est regnum coeli thesauro abscondito... Divina filia...	41(d)
Simili poena servus cum domino est afflicto... Filius dei condolens	48(d)

Si quid petieritis Patrem in nomine meo	63(b)
Si quis diligit me, mandata mea servabit . . . Non solum scriptura Veteris et Novi Testamenti	56, 66
Si quis vult venire post me . . . Adam et Eva	23(c)
Si quis vult venire post me . . . Ex sacra scriptura triplex invenitur crux	67(c)
Si vis perfectus esse, haec regulariter teneas	24(dd)
Speculum humanae salutis et salvationis, in quo patet casus hominis	43(b)
Surrexit rex in occursum matris suae . . . Quia, karissimi, hodie b. virginis Mariae gloriosam assumptionem celebramus	24(r)

T

Tenebrarum illustrator	39(e)
Titulus huius operis, si placet, Elucidarius	63(l)
Transscriptum Ruben, quaecumque mandat filiis suis	52(a)

U

Ut discamus, quo nos oporteat verum amorem quaerere	24(d)
---	-------

V

Venerabilis Bernhardus: prima virtus est audire missam	14(x)
Venite, filii, audite me . . . Hunc sermonem, dilectissimi, quidam sapiens conscripsit	48(h)
Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum. De istis piscatoribus	45(c)
Venit Maria Magdalena et alia Maria videre sepulchra . . . Magna est dignitas septimi diei	22(a)
Venit [ms: evenit] nuper ad manus meas quaedam cedula	19(a)
Vestigia illius secutus est pes meus . . . Dominus vocans Petrum et Andream dixit	18(n)
Videte, quoniam non mihi soli laboravi. Hanc propositionem scribit sapiens Iesus filius Sirach	47
Vil heilig pist	6(kk)
Von der gerechtigkeit und dem rechte	59(c)
Vsedl ďábel babě na pleco	39(c)
Vzkříšení našeho spasitele Jesu Krista stalo se třetí den	24(n)

W

Wand der guet here sant Anshelmus spricht .	6(gg)
Wenceslaus, dux et martyr Christi gloriosus, in terra Bohemiae natus	23(c)
Wenceslaus, martyr gloriosus. in terra Bohemiae natus	18(o)
Wer lesen in den puechen, daz der vron leichnam gotes... sechs namen hat	6(b)
Wi sich ein ider kleger gegen den rechten verhalten soll	1(b)
Wi sich ein ider kleger zur rechten soll geschick machen	1(b)

Z

Zachee, festinans descende... Dedicacionis festum hodie sancta mater recolit	67(e)
Zdrávas, králevna milosti	17(d)

III

REJSTŘÍK JMENNÝ A VĚCNÝ

Nominum et rerum index

A

- Abschätzung der lehensgüter 9 (b)
 Abschätzungsordnung, *odhadní řád* (9a, b)
 Achacius s., Von sand Achacio 6(k)
 Acta, das Troppau mährisch sei 60
 Ad heremitas tractatus *viz:* s. Augustinus
 Alanus ab Insulis, Anticlaudianianum compendium 22(c)
 Albertus, episcopus Ratisponensis 29
 (před. přidešti)
 Albinus Flaccus *viz:* Alcuinus
 Albrecht, *král český, v orig. omylem*
 Albertus, dux Bohemiae 3(b)
 Alcuinus, abbas (Albinus Flaccus), De psalmodum usu liber 29(b)
 Altstadiensis parochus Joannes Wallitzky, ze Starého Města (*bez bližšího určení*) 7
 de Amberga (?) Ruger, písař 53(a)
 Andreae *viz:* Johannes Andreae
 Andreas s. *viz:* sermo de s. Andrea
 — frater de Olssna Magna ord. s. Joh. Bapt. Jeros., písař misálu 36(a, d, n)
 de Anesiaco *viz:* Nicolaus de A.
 s. Anshelm's frage an Maria 6(g)
 Anselmus Cantuariensis, Scriptum super psalmum Miserere mei Deus 46(e)
 Anticlaudianianum Alani ab Insulis Compendium 22(c)
 Antonius — ecclesia s. Anthonii, kostel v Břehu 36(a)
 Antonius — de Parma (de Azaro), Postilla super evangelia 48(a)
 apatykářské recepty *viz:* recepty

- Apokalypsis: Haymo de Halberstadt, Expositio super A. 65(a)
 apoštolové 3(c)
 de Aquino *viz:* Thomas de Aq.
 Aristoteles 11(a, b), 12(a)
 Arnestus archiepiscopus Pragensis
 — Statuta provincialia (1361) 14(t)
 — Statuta synodalia (1349) (14u)
 Artwinus magister Parisiensis 18(b)
 Augustinus sv., 29(b), 48 (zad. přidešti)
 — Ad heremitas 52(b)
 — De vita christiana 24(m)
 — Dictum 29(b)
 — Eruditio Augustini 24(dd)
 — Pseudo-Augustinus (recte Hugo de S. Victore), De arra anime 24(d); Summula de spiritu et anima 24(i)
 Augustodunensis *viz:* Honorius A.
 Augustus, dux Saxonie, Criminalia ex constitutionibus 1(a)
 Auszug aller vorfälle und strafen 59(d)
 Ave Maria, modlitba — brevis expositio 48(g)
 — expositio 18(m)
 Ave verum corpus, modlitba latinská 6(s)
 de Azaro *viz:* Antonius de Parma

B

- Bartholomeus de S. Concordio, Summa Pisana 64
 beatitudines: Nic. de Dinkelspühl, Octo b. 63(h)
 Beda Venerabilis 48 (zad. přidešti); recte Walafridus Strabo, Omelia 14(e)
 Bederman Simon 41(a)

Bellegarde conte 73
Benedictio — auri, thuri et mirre 19(f)
— cerei 19(h)
— herbarum 19(k)
— super lapides pretiosos 19(g)
Benedictus — Přenesení sv. Benedikta, svátek 36(b)
— papa XII., regulae 44(d)
— abbas Massiliae, Collecta ex Summa super c. Firmiter creditus 63(o)

Bericht über die methode bei verteutschung der böhm. stadtrecht 59

Bernhard, herzog von Slesien, herre zu Strelitz 17(a)

Bernhardus s. Claraevallensis — Tractatus meditationum 52(c)
— alias Bonaventura, Stimulus amoris 24(a), 52(d)
— Pseudo-Bernhardus (recte Guigo Carthusiensis), De quatuor gradibus spiritualis exercitii 24(g); De interiori domo seu de conscientia aedificanda 24(bb); Formula (beatae et) honestae vitae 14(l), 18(f)

die bezaigung der heil. messe 6(x)
bible, biblia — concordantia biblica frg. 65(b)

— dicta super Pentateuch 65(g)
— versus memoriales 43(e)

Bistro viz: Martinus B. de Ostrow
de Blonie viz: Nicolaus de B.
bona naturae, duše, tělo, zdařilost atd., český připspek 21(f)

Bonaventura viz: Pseudo-Bonaventura
Bonifatius papa IX., regulae cancellariae 44(d)

Bořutín (v orig. Bratin), Borucin, kdysi na panství Chuchelné, nyní v Pol. Slezsku 72

Braccariensis viz: Martinus Dumiensis seu B.

breviarium, brevif 3, 4, 5, 20, 21, 28, frg. 40(c)

breviaturae iuris — modus legendi 57(b)
— expositiones 64

Breviloquium de virtutibus antiquorum

principum et philosophorum: Johannes Gualensis 16(g)

Brno, Neuerrichtetes quartiers-catastrum (1744) 77

z Bruntálu; Wentzel reichsgraf zu Würben und Freudenthal 77

Břeh, Brieg, Brzeg v Pol. Slezsku 36(a)
Burlaeus Gualterus (Burleigh Walter), De vita et moribus philosophorum 16(f)

C

Calderini viz: Johannes Cal.

calendarium viz: kalendář
cancellaria apostolica, regulae viz: kancelář papežská

Canticum Canticorum, expositio 53(d)
Cantuariensis viz: Anselmus Cant.

Carcano Cesare Francesco, Corredo ossia formolario della scrittura del nuovo estimo di tutto stato di Milano 73.

Carthusiensis viz: Guigo C.

casus — episcopales 48(k)
— poenitentiales 53(h)

Cavalleri, písař rkpů 73
censura, Jo. Calderini tractatus de eccles. cens. 14(m), 57(a)

C. H. Johannes, i Johannes Ch. 37, 38. (před. přidešti), snad totožný: Johannes Chyb (?) 38(n) a též Johannes 57 (zad. přidešti)

cisioján latinský 5(a), 54(b)

Claraevallensis viz: Bernhardus Clar.
Clemens papa VI., regulae cancellariae 44(d)

Cleynhanzel Johannes alias Thym 52 (před. přidešti)

Coelestinus pabst, papež bez bliž. udánf 6(s)

Collecta et excerpta ex Summa Benedicti abbatis Massiliae 63(o)

Commentarius in Aristotelis octo libris physicorum 12(a)

commune sanctorum viz: breviarium
Compendium Anticlaudiani Alani ab Insulis 22(c)

concordantia — biblica frg. 65(b)
— evangelistarum super passionem Christi 53(b)

de Concordio S. Bartholomeus, Summa Pisana 64
 confessio, Summa confessionum 57(d)
 Consignatio librorum bibliothecae conventus Carnoviensis 70
 Consignatio medicamentorum: Fr. Schiller 7
 consilia, tractatus de consiliis 67(g)
 Constitutiones — Augusti ducis Saxoniae, criminalia ex const. 1(a)
 — congregationis Pauperum Matris dei Scholarum piarum 13
 Corpus iuris, divisio 57(b)
 Corredo ossia formulario della scrittura del nuovo estimo di tutto stato di Milano 73
 Costenthaliensis (z Hostětna u Kozlí v Polském Slezsku) viz: Jos. Pancke Cost.

Cozel viz: Kozlí
 de Cozussay viz: Nicolaus de C. de Cracovia viz: Matheus de Cr.
 Crewzburg, Johannes Cr., z Kružberka? 17(b)

criminalia ex constitutionibus Augusti, ducis Saxoniae 1(a, c)

Cukmantl viz: Hory Zlaté

Cyrrill sv., patron moravský, collectio 36(h); officium 3(i), 20(i), 21(i), 28(f); svátek 5(a), 20(b), 21(a), 36(b), 54(b)

Cyrrillus, Pseudo-Cyrrillus, Quadripartitus 14(a)

Č

Čechy sv.: kraje, Stadtrecht im königr. Böhmen

čeština, přípisky v latinském textu 19(l), glossy 21(f), 25

sv. též: bona naturae, slovníky

D

Daemones, de illusione daem. 63(k)

De arra animae solliloquium: Hugo de S. Victore (Pseudo-Augustinus) 24(d)

Decalogus — Nic. Dinkelspühl, De decem praeceptis 63(a)

— Nic. Dinkelspühl, De decem praeceptis sub brevi stilo 63(g)

— Jo. Hus Expositio 18(c)

De casibus virorum illustrium: Ant. M. Gratianus 34

declaratorien, — deklaratorie k Obn. zřízení zem. mor. 9(a, b)

— Extract aus Leop. Wilhelm bischof zu Olmütz wegen abschatzung 9(b)

De conscientia — tractatus devotus Hugonis 24(bb)

— tractatus de interiori domo seu de c. aedificanda Bernhadi Claraevallensis 24(bb)

Decretales — rubricae 44(a), 57(b)

— de Sexto et septimo decret. 57(b)
 — viz též: Gregorius papa IX.

Decretum Gratiani — divisio 57(b)

— Grana Decreti seu Distinctiones Richardi de Lacy 65(e)

— registrum 65(c)

De custodia cordis: Hugo de S. Victore 16(e)

De illusione demonum 63(k)

De imponendis historiis, část misálu 36(c)

De interiori domo seu de conscientia aedificanda viz: Pseudo-Bernhardus

deklaratorie viz: declaratorien

De malis saeculi per omnes aetates 63(m)

De modo confitendi: Thomas de Aquino recte Matheus de Cracovia 19(b)

De modo observandi interdictum: Johannes Andreae 14(s)

De plantatione arborum 19(e)

De praeparatione cordis: Hugo de S. Victore 16(e)

De psalmodum usu liber: Alcuinus 29(b)

De puritate conscientiae: Thomas de Aquino recte Matheus de Cracovia 19(b)

De quatuor gradibus spiritualis exercitii: b. Bernardus recte Guigo Carthusiensis 24(g)

De quatuor virtutibus cardinalibus: Martinus Dumiensis seu Braccariensis 14(r)

De quinque sensibus: Nic. Dinkelspühl 63(f)

De sensu s. Scripturae, přípisek 49

De septem donis Spiritus s.: mag. Scotus 67(f)

De tribus partibus poenitentiae: Nic. de Dinkelspühl 63(i)

De tribus punctis: Thomas de Hibernia 14(v)

De vita christiana: b. Augustinus 24(m)

De vita et moribus philosophorum veterum: Burlaeus Gualterus 16(f)

dialectica, compendiosa introductio ad d. institutiones 68(e)

Dicta — per Thomam de Aquino 24(c)
— sermonum 24(aa)
— super Pentateuchum 65(g)

Dictionarium lat.-germ.: Johannes Reuchlinus 15

Dictum: b. Augustinus 29(b)

diecése olomoucká — instruce 1(g)
— Petrus de Lemberg, altaris eccles. Olom. 43(g)
— vratslavská viz: Vratislav

Dieta salutis: Guilelmus de Lancea 67(g)

de Dinkelspühl (Dinkilspil, Dinkilspul, Tynkelspugil) Nicolaus
— De decem praeceptis 63(a)
— De decem praeceptis sub brevi stilo 63(g)
— De dilectione dei et proximi 63(a)
— De oratione dominica 63(b)
— De quinque sensibus 63(f)
— Octo beatitudines 63(h)
— Septem dona spiritus s. 63(e)
— alias Haselbach De tribus partibus poenitentiae 63(i)

Disputationes philosophicae — in octo libros physicorum: Ath. Vischer (?) 11(b)
— in universam Aristotelis logicam: Ath. Vischer 11(a)

Distinctiones Decreti: Richardus de Lacy 65(e)

Dočkal Osvald O. F. Min. 70
doly slezské, zdanění 81
dominikáni opavští, zápisky 72

Dressler Andreas, O. Joh. Bapt. Jher. 36(a)

dubia k Obn. zřízení zem. viz: Zřízení zem. morav. obnovené

Dumiensis seu Braccariensis viz: Martinus D.

E

Ebendorfer de Haseltach Thomas — Sermones dominicales 56, 66
— recte Nic. Dinkelspühl, De tribus partibus poenitentiae 63(i)

Elizabeth s., vita 24(o)

Elucidarius: Honorius Augustodunensis 63(l)

epistolae 43(c), 48(c)
— dominicales, postilla Matthei de Legnicz 47
— interpretatio rarorum vocabulorum epist. et evangel. 14(k), 16(b)
— S. Pauli, postilla Petri de Tarantasia 51

Ergo tuae nobis, píseň: 54 (zad. přidešti)

Eruditio Augustini 24(dd)

eucharistia, De sacramento euch. 14(f)

evangelia 23(a)
— postilla super ev. Ant. de Parma 48(a)
— registrum 43(c)
— themata super ev. 52(g)
— vocabula rara 14(k), 16(b)

Evangelica dicta 42

evangelistae: Concordantia evangelistarum super passionem Christi 53(b)

excerpta theologica 18(e)

Exercitium oratorium chriae mixtae 68(b)

expositio — brevis decretalium Gregorii IX. 10(b)
— Decalogi Jo. Hus 18(c)
— super Apokalypsim Haymonis de Hälberstadt 65(a)

Expositiones breviationis ordinariae 64

Extract aus Leop. Wilhelmbs, bischof zu Olmütz, resolution und declaratorien 9(b)

Ezechiel propheta: Liber Gregorii super Ez. 46(b)

F

figurae patheticae 68(c)

filosofie *srv. přehled v předmluvě*

Flecher (Flecher) Esprit, franc. spis. 34(a, b)

Flores sanctorum 48(d)

Florián sv. 36(g)
Formula (beatae et) honestae vitae: Pseudo-Bernhardus 14(l), 18(f)
Formularschriften, unterschiedliche, *formulářová sbírka* 1(e)
františkáni, minorité 40(f)
— ecclesia O. F. M. 31
— knihovna v Krnově 70
Fratres quinque — historia 4(e)
Fulnek 49, 51

G

der glaub, als in die zwelf boten gesprochen habent 6(nn)
Gelnica, Petrus de G. 27
gerichtsordnung, rechtshandlung Sachsen g. 1(a)
gerichtsprocess: Jindř. Polán, Ollmützer g. 1(a, b)
glossa, glossy — české 21, 25
— interlineární 43(e)
— polské 23(e)
— super Pater noster 14(c)
Grana seu Distinctiones Decreti Richardi de Lacy 65(e)
Gratiani Decretum — divisio 57(b)
— registrum 65(c)
Gratianus Antonius Maria, De casibus virorum illustrium 34(a, b)
de Grecz viz: Nicolaus de G.
Gregorius — papa I., Liber expositionis super Ezechielem 46(b); Liber pastoralis 46(c)
— papa IX., Decretales: Brevis exp. tit. XX—XXI. 10(b); lectura super Ium librum Decret. Stan. de Kobilino 10(a); registrum 65(d); tabula Nic. de Anesiaco 44(b)
— papa XI., Regulae cancellariae 44(d)
— filius Nicolai rotificis de Opatavia 65(a)
— de Samarzewicz, písař rkpů 18(b)
Grosseteste viz: Robertus Lincolnensis
Guallensis viz: Johannes G.
Guigo Carthusiensis alias Pseudo-Bernhardus, Scala claustralium alias De

quatuor gradibus spiritualis exercitii 24(g)

Guilelmus de Lancea, Dieta salutis seu de septem vitiis capitalibus 67(g)
Guldenfuss Gregorius, Summula philosophica et scientia logica 32

H

Hailandt Marcus, presbyter, magister 46(a)
de Halberstadt viz: Haymo de H. halsgerichtsordnung Joëphs I. 55
Hammerschmid Joannes Florianus, S. Sigmundus 74
z Harasova, de Harras viz: Hrzáň z H. Hartwinkel Andreas 18 (před. předeštl)
de Haselbach viz: Ebendorfer de H.
Haymo de Halberstadt, Expositio super Apokalypsim 65(a)
de Hassia viz: Henricus de H.
Hedvika sv., *patronka slezská* 28(g), 54(b)
von Heilsbronn viz: Mönch v. H.
Henricus de Hassia, sermo de assumptione Mariae 53(e)
heretici 63(o)
Herolt Johannes, O. Prem., Sermones discipuli 37
Hertwinus viz: Artwinus
de Hibernia viz: Thomas de H.
Hieronymius s., prologi 17(b), 43(a, f)
historie sv. *přehled v předmluvě*
historiae patriae tractatus 68(d)
Hlubčice, Luebschitz, Leobschitz, Glubczyce v Pol. Slezsku — gymnasium 68(b)
— Komon /// Nicolaus altarista 37
Holgoth Robertus, Postilla super librum sapientiae 58
homilia, homelia viz: omelia
Honorius Augustodunensis, Elucidarius 63(l)
— Expositio in Cantica cantic. 53(d)
hora matutina 24(u)
hornictví, memorandum o zdanění slezských dolů 81
Hortus philosophiae poeticus 30
Hory Zlaté, *dřívě* Cukmantl ve Slezsku, doly 81

Hosemann Abraham, Chronica der Stadt Troppau 33, 78
 hospodářství, De plantatione arborum 19(e); *srv. též: přehled v předmluvě*
 Hrzáň z Harasova — František Antonín 32
 — Zikmund Valentin 74
 hřtchy *viz:* peccata
 Hugo de S. Victore — De conscientia tractatus devotus 24(bb)
 — De praeparatione seu de custodia cordis 16(e)
 — alias Augustinus De arra animae 24(d)
 Hukvaldy 3(a)
 Hus Johannes, Expositio Decalogi 18(c)
 hymnus, hymnarius 3(f), 20(e), 21(c), 28(c), 39(d), 54(c); *srv. též:* breviarium

CH

chorál 39(d), 54(a)
 — Liber choralis 40
 chrie 68(b)
 Christi passio 24(n), 39(a), 53(b)
 Chronica, geschriebene Ch. der Stadt Troppau (Abraham Hoseman) 33, 78
 chronologie 48(k); *srv. též:* kalendář
 Chyb (?) Johannes 38(a); *srv. též:* Johannes 37, 38, 57

I

illuminace 6; *srv. též:* iniciálky, malba de illusione daemonum 63(k)
 Informatio et regimen novitiorum: Isaacus Syrus 24(x)
 iniciálky zdobené 39(a), 40(e), 50(c), 54(c); *srv. též:* illuminace
 Innocentius — papa V. *viz:* de Tarantasia Petrus
 — papa VI., regulae cancellariae 44(d)
 — *viz též:* Pseudo-Innocentius
 Institutiones juris publici, notata: Jo. Jac. Vitriarius 35
 Instructio brevis (Monitorium) decanis,

ruralibus ac parochis dioec. Olo-muc. 1(g)
 Instruction — Verneuerte für k. governo et tribunal in Mähr. 79
 — vor k. k. oberamt in Schlesien 26 ab Insulis *viz:* Alanus ab I.
 interdictum ecclesiasticum 14(m, s), 57(a)
 interpretatio rarorum vocabulorum epistularum et evangeliorum 14(k)
 Introductio compendiosa ad summulas seu dialecticas institutiones 68(e)
 Isaacus Syrus, Informatio et regimen novitiorum 24(x)
 Isidorus de Sevilla, Synonima 19(a)
 Ius-canonicum, divisio 57(b)
 — civile, divisio 57(b)

J

Jacobus — de Paradiso, De cruore in Wilsnaco 63(n)
 — de Voragine, Quadragesimale 22(a); Sermones de tempore 49, 62; *srv.:* 24(o)
 — pisaf rkpú 24(c)
 Jan — Lucemburský, král 60; *srv. též:* Johannes
 Jelenov, Gelenau, Jeleniów v Kladsku 69
 Jeronym *sv. viz:* Hieronymus
 Jiří — sv., Georgius, lectio 20(b); officium 28(f); svátek 54(b)
 — vévoda lehnický 26
 Johannes — (bez bližšího údaje) 57 (zadní přidešť)
 — papa XXII., regulae cancellariae 36(k), 44(d)
 — IV. Roth, episcopus Vratislaviensis 36(a)
 — Andreae, De modo observandi interdictum 14(s)
 — Calderini, De ecclesiastica censura seu De ecclesiastico interdicto, summula brevis editionis 14(m), 57(a)
 — Crewczburg, z Kružberku? 17(b)
 — Guallensis, Breviloquium de virtutibus antiquorum principium et philosophorum 16(g)
 — de Kyr ///, frater 40(b)

- Reuchlinus, Vocabularius brevis-
loquus 15
— de Strallrig(?) 62
— viz též: C. H. Johannes, Chyb
Josef — I. čís., Pönliche halsgerichtsord-
nung 55
— II. čís. 73
Journal von der Oberschlesischen cam-
pagne (1745) 69

K

- kalendář 3(b), 5(a), 20(b), 21(a), 36(b),
48(k), 53 (přideští), 54(b)
kancelář papežská, pravidla kancelářská
44(d)
Karel — VI., čís., Verneuerte instruction
für k. gouverno und tribunal in
Mähren 79
Karel — II. z Lichtenštejnu, biskup olom.
1(g)
katalog knihovny 70, 71
katastr obyvatel, Neuerrichtetes quar-
tiers-catastrum d. kgl. stad Brunn
1744 77
Katherina s., Kateřina 41(b); sermo de
s. K. 41(d)
kázání viz: sermo; *srv. též*: Flores sanc-
torum, omelia, postilla, notata ho-
miletica, themata sermonum
Kladsko, Glatz, Klódzko v Kladsku 69
Klára sv., Clara s. 40(a); officium 40(e)
knihovna — v Krnově O. F. Min. 70; ne-
zjištěná 71
de Kobilino Stanislaus, Lectura super
Ium librum Decretalium Gregorii
IX. 10(a)
z Koldina Pavel Kristián, — Stadtrecht
des königreich Böhheim 59
— Neue reformation der stad-
rechte im königr. Böhheim 61
Komon /// Nicolaus, plebanus in Nowa
/// et perpetuus altarista in Lueb-
schitz 37
Košátský z Petrsvaldu Jan 3(a)
Kozlí, Cozel, Kózle v Polském Slezsku:
Andreas frater in civitate C. 36(a)
— capitulation von Kozel 69
kraje české 61

- Krakov, Cracovia, Kraków 65(e); *srv.*
též: Mattheus de Cracovia
Kraš Velká u Vidnavy v sever. Slezsku,
snad Magna Szkrzath, Albertus
Nowyna de M. S. 37
Krnov, Carnovia, Krnovsko 60
— ecclesia O. F. M. 31
— knihovna O. F. M. 70
Kružberk, obec ve Slezsku, *snad*: Johan-
nes Crewczburg 17(b)
Küchler (Bartholomeus), concinator (Olo-
mucensis) S. J. 1(g)
von Kulpis Johann Georg, pseudonym
Conradus Sincerus, něm. právník
1(f)
de Kyr /// Johannes frater 40(b)

L

- de Lacy viz: Richardus de L.
de Lañcea viz: Guilelmus de L.
lectiones — de s. Petro, novo martyre
36(g)
— de s. Wenceslao 36(m)
Lectura super Ium librum Decretalium
Gregorii IX.: Stan. de Kobilino
10(a)
Lehnice, Lignitz, Legnicz — Jiří, vévoda
lehnický 26
— Mathias de Legnicz, Postilla epis-
tolarum dominicalium 47
lékařství 7, 48(k); *srv. též*: recepty
a přehled v předmluvě
z Lemberka, Petrus de Lemberg, altarista
eccl. Olomuc. 43(g)
léno viz: právo lenní
Leobschitz viz: Hlubčice
Leopold — I. čís. Instruction vor k. u. k.
oberamtb in Schlesien 26
— Vilém, biskup olomouc., Wegen
abschätzung der lehengüter resolu-
tion und declaratorien 9(b)
letaniae viz: litanie
Lewenberg, příspěsek „Pomni a nezapomí-
nej na syny in L.“ 63(m)
Liber — expositionis super Ezechielem
Gregorii papae 46(b)
— pastoralis b. Gregorii 46(c);
srv. 41(a)

— sacramentalis Nicolai de Blonie 41(a)
 — sacramentorum theologiae veritatis 14(y)
 — sapientiae Pseudo-Cyrilli 14(a)
 — sententiarum, quaestiones IV-i libri sent. Petri Lombardi 53(a)
 z Lichtenštejnu — Jos. Ad. 60
 — Karel 60
 — Karel, biskup olomoucký 1(g)
 Lincolniensis Robertus, Testamenta XII patriarcharum 52(a)
 litanie, letaniae 5(c), 19(1), 28(b), 54(c); *srv. též:* Breviarium
 ein lob von unser frawen nam 6(1)
 logica — Aristotelis: Ath. Vischer, Disputationes philosophicae 11(a)
 — Greg. Guldenfass, Summula philosophica et scientia logica 32
 Lombardus *viz:* Petrus L.
 de s. Longino historia 19(i), 21(i)
 Ludmila sv., patronka česká — antifony 20(i); historia de passione 20(i); officium 28(f); sekvence 25; svátek 4(e), 20(b), 54(b); *viz též:* přenesení sv. Ludmily
 Luebschitz *viz:* Hlubčice
 Lvov?, Lemberg, Petrus de L., altaris ecclesiae Olomuc. 43(g)

M

malba, schema oltářního obrazu 65 (f); ukřižování 76; *srv. též:* illuminace, iniciálky
 Mahnung von der gedultichait 6(a)
 manželství 29(c), 48(i)
 mapa Slezska 69
 Marie, B. V. M., — Ave Maria, brevis expositio 48(g)
 — assumptio 18(p), 53(e)
 — de nativitate 48 (před. přideští)
 — di czwen und sechzig unser frowen nam 6(m)
 — ein lob von unser frawen nam 6(1)
 — oratio 4 (zad. přideští), 6(n), 24(s), 40(a)
 — preces dicendae in novena antefestum imm. conc. 31

— sermo 23(f), 24(k, r, t); 67(b); Henr. de Hassia de assumptione 53(e)
 — schema oltářního obrazu 65(f)
 — Sněžná (Maria Nivis) 36(g)
 a s. Martino Stanislaus, *pisář rukopisu* 41(a)
 Martinus — Bistrow de Ostrow ante Poznam 52(f)
 — Dumiensis seu Braccariensis, De quatuor virtutibus cardinalibus 14(r)
 — pisář rkpu 43(f)
 Mathias — rex Hungariae 3(zad. přideští)
 — de Legnicz, Postilla epistolarum dominicalium 47
 — presbyter, *pisář rkpu* 48(d)
 — de Prziębylawicz natione de Strakonice, *pisář rkpu* 63(m)
 Mattheus — sv., Matouš, sermo de s. M. 23(f)
 — de Cracovia, Sermo synodalis 24(z); Speculum puritatis et munditiae seu tractatus de modo confitendi alias Thomae de Aquino 14(b), 19(b)
 medicamentorum consignatio: Fr. Schiller 7
 meditatio — bona post communionem 24(y)
 — b. Bernardi tractatus meditationum 52(c)
 — de passione domini 24(u)
 memorandum o zdanění slezských dolů 81
 Memoria vivorum et mortuorum fidelium 17(c)
 Mersch Evarist, Rhetorica 68(b)
 Město Staré (*bez bližšího určení*), Altstadtensis parochus Jo. Adalb. Walitzky 7
 metaphorae 68(c)
 metoda překladu Koldínových Městských práv do němčiny 59(e)
 Metoděj sv., Methodius, Methudius, patron moravský, collectio 36(h); officium 3(i), 20(i), 21(i), 28(f); svátek 5(a), 36(b), 54(b), 20(b), 21(a); *srv. též:* Cyrill sv.
 Michael s., sermo de s. M. 23(b)
 Mikuláš, kníže opavský a ratibořský 54(b), 60; *srv. též:* Nicolaus
 Milán, Milano 73

minorité, fratres minores s. Francisci viz: františkáni

Miserere mei Deus, *žalm*: Anselmus Cantuariensis, Scriptum super psalmum M. m. D. 46(e)

missa, mše 53(c)
 — die bezaigunge der heil. messe 6(x)
 — mortuorum 14(g)
 — specialis 50(d)
 — Nic. Stoer, Super officium missae 18(b)
 — virtutes missae 14(n, x)
srv. též: misál, písňě

misál, missale-36(c, d, e) 50, frg. 53 (přídešti)

modlitba viz: oratio

modus — legendi breviauras 57(b)
 — legendi primo in legibus, postea in iure canonico 64
 — sepeliendi saeculares, parvulos et defunctos confratres 76

Mönch von Heilbronn, Sechs namen des frohnleichnamš 6(b)

Monitorium sive instructio brevis decanis ruralibus ac parochis dioecesis Olo-mucensis 1(g)

moralitates 52(f)

Morava — Acta, das Troppau mährisch sei 60
 — instrukce pro král. tribunál 79

mše viz: missa

Muttwill, Karl Max 33

mystika, německé skladby mystické 6

N

Nahořany u Nového Města nad Met. 69

nákresy koňských postrojů 80

nářečí, dialekty 17(a, d), 19(1)

Naturalia per modum alphabeti cum moralitatibus 52(f)

němčina — metoda překladu Koldínových Městských práv 59
 — německé texty nebo slova v latin. textu 15, 18(q), 27, 39(c, d)
srv. též: z Koldína, oratio, písňě a předmluvě

neумы 29 (zad. přídešti)

Nicolaus, Mikuláš
 — (ordinis praedicatorum?) 51
 — de ///, písář rkpů 42
 — de Anesiaco, Tabula decretalium 44(b)
 — de Blonie, Liber sacramentalis 41(a)
 — de Cozussay, písář 46(c)
 — (de) Dinkelspühl viz: Dinkelspühl
 — de Grecz, Super symbolum apostolorum 63(d)
 — dux Oppaviae et Ratiboriae 54(b), 60
 — rotifex de Oppavia, filius eius Gregorius 65(a)

nomina doctorum — in iure canonico et in s. theologia 64

Notata — ad Institutiones juris publici: Jo. Jac. Vitirius 35
 — ad monitorium 1(g)
 — homiletica 24(b)

noty, notae musicae, notace 39(a, b, c, d, e), 40(b, e), 54(a, c), 58 (předsádka)

novitii: Isaaci Syri Informatio et regimen novitiorum 24(x)

Nowyna Albertus de Magna Szkrzath, písář rkpů 37

numerus aureus 21

O

oberamt in herzogthumb Schlesien, vrchní úřad slezský, instrukce 26

octo — beatitudines Nic. Dinkelspühl 63(h)
 — turpitudines, species turpitudinis 29(c), 48(i)

odhady, řády odhadní 9(a, b)

officium de corpore et sanguine Jesu Christi 6(oo); *srv. též*: breviarium, missa

Olešnice, Olssna Magna, *Olešnica v býv. slez. knížetství olešnickém*, Andreas frater de O. M., písář missálu 36(d)

Olomouc — diecése 1(g)
 — Petrus de Lemberg, altaris ta eocl. Olom. 43(g)

— Polan Jindř. starší, proces olomoucký 1(a, b)
 — požáry a jiné městské příhody 3(b, zad. předešlé)

Olsna Magna viz: Olešnice

omelia, homilia 28(e), 37 (frg. duo), frg. 46(b), 53
 — Bedae recte Walafridi Strabonis 14(e)
 — b. Gregorii super Ezechiel. 46 (b)
 — varia, latina notata homiletica 24(b)

Ondřej viz: Andreas

Opava, Opavia, Opavsko — Acta, das Troppau mährisch sei 60
 — dominikáni, zápisky 72
 — Gregorius filius Nicolai de Op. 65(a)
 — Hosemann Abraham, Chronica 33, 78
 — Journal d. Oberschles. Campagne 69
 — Nicolaus dux Op. 54(b), 60
 — Nicolaus praedicator 51
 — Paulus presbyter 49 (před. předešlé)
 — sekvenciář opavský 25
 — Er. Thasner de Op. 14 (před. předešlé)
et passim!

oraciones, modlitby 19(c), 21(a)
 — Audi, quaesó, Domine 24(cc)
 — Ave Maria 48(g)
 — bohemica 17(d)
 — Deus, qui salutis aeternae 6(o)
 — dominica viz: Pater noster
 — Domine deus omnipnes nos 6(r)
 — germanicae 6(i, v, z, aa—gg), 31
 — latinae 4 (zad. předsádka), frg. 5(d, g), 6(d, h, n—s, u, ii, mm), 24(s, ff)
 — o. debet fieri intellectualiter 19(c)
 — polonicae (Sdrów bandz królu angelski) 23(e)
 — preces dicendae in novena antec. festum imm. conc. B. V. M. 31
 — pro ecclesia Carnoviae O. F. M. 31

ordinarium officii viz: breviarium
 Ordo — circa infirmum 19(i)
 — ad visitandum infirmorum 19(1)
 Ostrow ante Poznam(!), Martinus Bistrow de O. a. P. 52(f)
 Otcové sv. viz: Patres Sancti 43(d), 65(g)
 Otte, autor německých veršů 6 (k pozn.)

P

Pancke Franciscus Josephus Costenthaliensis, auditor oratoriae facultatis 68(b)
 Pans Josephus, physicus 30
 papež viz: kancelář papežská; jednotlivé papeže hledej pod příslušnými jmény
 de Paradiso Jacobus, De cruore in Wilsnaco 63(n)
 de Parma, Parmensis viz: Antonius de P. Passio domini, p. Christi 24(u), 39(a), 53(b)
 partes animae 43(g)
 Pater noster, oratio dominica
 — Nic. Dinkelspühl 63(b)
 — conspectus 14(o)
 — expositio 14(d), 18(1), 48(f)
 — glossa 14(c)
 — interpretatio 44(c)
 Patres Sancti, Otcové sv. 43(d), 65 (g) patriarcharum duodecim testamenta 52(a)
 patroni domácí 3(b, k), 4(e), 20(i), 21(g, i), 36(b)
 — historiae patronum 20(i), 21 (g, i)
 — *srv. též:* sv. Cyrill, Hedvika, Jiří, Ludmila, Metoděj, Stanislav, Václav, Vojtěch, Zikmund
 Pauhus s., Petri de Tarantasia Postilla super epistulas s. P. 51
 Paulus de Fulnek 49 (před. deska)
 — presbyter in Opavia 49 (před. předešlé)
 peccata — aliena 18(d)
 — conspectus 63(g)
 — versus memoriales 63(g)
 Pentateuch, Dicta super P. 65(g)
 z Petrsvaldu Jan Košátský 3(a)
 Petrus — de Gelnicz, *pisarř rkpu* 27

- de Lemberg, altarista eccl. Olo-
muc. 43(g)
- de Tarantasia, Postilla super
epistolas s. Pauli 51
- ecclesia Bregensis 36(a)
- Lombardus, Liber sententiarum:
(Anonymi) Quaestiones IV-i
libri sententiarum 53(a)
- Novus Martyr Anglerius, Lec-
tiones de s. P. 36(g)
- predicator 43(f)
- pharmacotheca 7; *srv. též*: recepty
- Philippus de Praga, *písař rkpu* 22(a)
- physica, Aristotelis VIII libri physic.
11(b), 12(a)
- piaristé 13
- Piper de Sanctis 48(d)
- Pisana summa: Bartholomeus de S. Con-
cordio 6
- písaři rukopisů - Andreas (Dressler?)
frater de Olssna Magna 36(a,
d, n)
- Bistrio Martinus de Ostrow ante
Poznam(!) 52(f)
- Cavalleri 73
- Nic. Cozussay 46(a)
- Gregorius de Samarzowicz 18(b)
- Franc. Ant. Herzan a Harras 32
- Jacobus 24(c)
- Johannes de Strallrig(?) 62
- Jo. de Kyr /// 40(b)
- Martinus 43(f)
- Mathias de Przebyslawicz na-
tione de Strakonicz 63(m)
- Mathias presbyter 48(d)
- Nicolaus de /// 42
- Alb. Nowyna de Magna Szkrzath
37
- Jos. Pancke Costenthaliensis
68(b)
- (?) Petrus de Gelnicz 27
- Philippus de Praga 22(a)
- Ruger de Amberga(?) 53(a)
- Thom. Schlosser 27
- (?) Stanislaus a s. Martino 41(a)
- Jo. Ullmann 24(aa)
- Píseň písní *viz*: Canticum canticorum
písně - české 17(d), 23(e), 39(c)
- latinské 54(c)
- německé 39(c, e)
- polské (překlad čes. písně Zdráv
buď, králi anděl.) 23(e); (po-
čátky polských písniček) 12(b)
- *srv. též*: hymnus, hymnarium
- Pís.mo sv., S. Scriptura 49, 65(g)
- Plasy, klášter 32
- poenitentia - De poenitentia 14(p)
- De tribus partibus p.: Haselbach
recte Nic. de Dinkelspühl 63(i)
- Summa de p.: Pseudo-Innocen-
tius IV. 57(c)
- tractatus de p. 67(g)
- *srv. též*: casus poenitentiales,
zповěd
- poetika 30
- pohřeb, modus sepeliendi 76
- pokání *viz*: poenitentia
- pokuty: Auszug aller vorfälle und strafen
in den stadtrechten 59
- Polan Jindřich starší, městský písař olo-
moucký, jeho proces 1(b)
- politika 2
- poština, polský text 12(b), 40(e); *srv.*
orationes polonicae, písně polské
a přehled v předmluvě
- postilla - Antonii de Parma super evan-
gelia dominicalia 48(a)
- Mathiae de Legnicz epistolarum
dominicalium 47
- Petri de Tarantasia super epis-
tolas s. Pauli 51
- Roberti Holgoth super librum
sapientiae 58
- Johannis Štěkna 23(e)
- Johannis Vlk, episcopi litomyšl.
45(c pozn.)
- postroje koňské 80
- posvěcení chrámu *viz*: consecratio eccle-
siae, sermo
- Poznaň, Martinus Bistrio de Ostrow ante
Poznam(!) 52(f)
- praecepta, de decem praeceptis: Nic. de
Dinkelspühl 63(a); idem de eis-
dem sub brevi stilo (63g); *srv. též*
Decalogus

Praha, Philippus de Praga, *písař rkpu*
22(a)

právo (*srv. přehled v předmluvě!*)

— kanonické: divisio iuris 57; doctores 64; modus legendi in iure canon. 64; zkratky 57(b); *srv. též pod jednotlivými jmény autorů*

— lenní 9(b)

— městské: (Koldín), Stadtrecht des kön. Böh. 59; (týž), Neue reformation der stadtrechte i. kön. Böh. 61

— německé: Sincerus Conr., De Germanicarum legum veterum origine 1(f)

— římské: Sincerus Conr.: De Germ. legum ac Romani iuris origine 1(f); divisio iuris 57; modus legendi in legibus 64

— saské: Sacksischer gerichtsdordnung 1(a)

— trestní 1(a, c), 55, 59(d); *srv. též: Criminalia tortura*

— veřejné: J. Jac. Vittrarius, Notata ad institutiones iuris publici 35

preces 4(g), 30, 31; *srv. též: oratio*

proces soudní *viz: řízení soudní*

Processio in festo ss. Corporis Christi 76

Prokop sv., patron český — officium 4(e), 28(f); sekvence 25, svátek 54(b)

prologi Hieronymi 17(b), 43(a, f)

proprium de tempore et de sanctis *viz: breviarium, misál*

prothemata sermonum 41(a, e), 45(a), 52(e)

de Przebyslawicz natione de Strakoniz *viz: Mathias de P.*

přednášky universitní a jiné 10(a), 32, 35

Přenesení, translatio, svátek — sv. Benedikta 36(b)

— sv. Ludmily 4(e), 20(b), 21(a), 54(b); officium 3(i), 4(e), 20(i), 28(f)

— sv. Václava 3(b), 5(a), 20(b), 21(a), 36(b), 54(b)

— sv. Vojtěcha 36(b), 54(b); officium 4(e)

Přibyslavice (*bez bližšího určení*): Mathias de Przebyslawicz natione de Strakoniz 63(m)

přípisky české 21(f)

psalmus *viz: žalm*

psalterium *viz: žaltář*

Pseudo — Augustinus: (recte Hugo de S. Victore) De arra animae 24(d);

Summula de spiritu et anima 24(i)

— Beda Venerabilis recte Walafrius Strabo, Omelia 14(e)

— Bernhardus: (recte Guido Carthusiensis) De quatuor gradibus 24(g); De interiori domo seu de conscientia aedificanda 24(bb); Formula (beatae et) honestae vitae 14(l), 18(f)

— Bonaventura, Stimulus amoris 24(a), 52(d)

— Cyrillus, Quadripartitus apologeticus seu Liber sapientiae 14(a)

— Innocentius IV., Summa de poenitentia 57(e)

publico-politica 79

das puechel von unsers herrn marter 6(g)
püst, tabula temporis carnis 48(e)

Q

quadregesimale — Ant. de Parma, Postilla cum q. 48(a)

— Jac. de Voragine 22(a)

Quadripartitus apologeticus: Pseudo-Cyrillus 14(a)

Quaestiones — bonae et utiles de sacramentis 14(h)

— quarti libri sententiarum P. Lombardi 53(a)

Quartiers-catastrum, Neuerrichtetes q.-c. d. kgl. stadt Brünn 1744 77

Quote per circulum anni super epistolas 48(c)

R

Ragoczy, Der malcontante fürst R. in Ungarn (tisk) 1

- Ratiboř, Ratibořsko, Nicolaus Opaviae et Ratiboriae dux 54(b)
- Ratispona viz: Řezno
recepty — apatykářské 75
— lékařské 7, 8, 19(d)
- Reformation, Neue R. der stadtrechte im königreich Böhmeimb 61
- Registrum — Decreti 65(c)
— Novi Testamenti 17(b)
— psalmodum 24(e)
— *srv. též:* tabula
- Regulae cancellariae apostolicae 44(d)
- Rechtshandlung Sacksischer gerichtshandlungen 1(a)
- Reichenstein ve Slezsku, doly 81
- Remedium sanitatis 19(d)
- Repraesentationes, welche von jetzigen statu Europae dem Appollini vorgestellt werden 2
- resolution, Extract aus Leop. Wilhelmb, bischof von Olmütz, wegen abschätzung der lehengüter ergangene r. 9(b)
- Reuchlinus Johannes, Vocabularius brevisloquus 15
- Rhetorica: Evar. Mersch 68(b)
- Richardus de Lacy Anglicus, Distinctiones seu Grana Decreti 65(e)
- Ritter, czechen tausent r. 6(k)
- Robertus Lincolniensis (Grosseteste), Testamenta XII patriarcharum 52(a)
- Ruger de Amberga (?), *pisar rkp* 53(a)
- Ř**
- řád — hrdeľní Josefa I. 55
— odhadní, abschätzungsordnung 9(a, b)
- řády duchovní viz: dominikáni, františkáni, piaristi; *srv. též:* congregatio, constitutiones, regula
- řečnictví 68(b, c, f)
- řehole viz: regula
- Řehoř, jméno papežů viz: Gregorius I., XI., XV.
- Řezno, Ratispona 29 (před. příděšť, a)
řízení soudní 1(a, b, d); *srv. též:* tortura
- sacramentum, svátost — eucharistiae 14(f)
— Liber sacramentalis Nic. de Bonie 41(a)
— Liber sacramentorum theologicae veritatis 14(y)
— Quaestiones bonae et utiles 14(h)
— Septem sacramenta 18(e)
— Septem sunt sacramenta 14(i)
- Salutatio B. V. Mariae viz: Ave Maria
Salve regina, *německý překlad* 18(q)
de Samarzowicz viz: Gregorius de S.
- Sapientiae liber, postilla Rob. Holgoth 58
- Sasko — Criminalia ex constitutionibus ducis Sax. 1(a)
— Fr. Schiller, physicus ducis Sax. 7
— saské právo viz: právo saské satiry politické 2
- Sawicki Joannes S. J. 12(a)
- Scala claustralium: Pseudo-Bernhardus recte Guigo Carthusiensis 24(g)
- Scotus magister, de Septem donis spiritus sancti 67(f)
- Scriptum super psalmum Miserere mei Deus: Anselmus Cantuariensis 46(e)
- Scriptura S., viz: Písmo svaté
- Sedmi bratří, Septem fratres, svátek 36(b)
- Sechs namen des frohnleichnams: Mönch von Heilsbronn 6(b)
- Sekyenciář opavský 25
- sensus: De quinque sensibus: Nic. Dinkelspühl 63(f)
- sententiae Petri Lombardi: Questiones quarti libri 53(a)
- Septem dona spiritus s.: — Nic. Dinkelspühl 63(e)
— Scotus magister 67(f)
- sequence, sekvenciář 40(c, d); t. zv. Opavský sekvenciář 25
- Sermo, sermones, kázání — Accesserunt ad Ihesum discipuli 23(d)
— Adhuc loquente Jesu ad turbas 24(ee)
— s. Augustini ad fratres in eremo 52(b)

- Bedae Vener. recte Walafridi Strabonis omelia 14(e)
- česká, zlomek o vzkříšení 24(n)
- de s. Adalberto 18(o)
- de s. Andrea 18(n)
- de adventu domini 45(b)
- de animabus 22(d), 24(p), 67(d)
- de ascensione domini 48(b)
- de assumptione B. V. Mariae 24 (r, t); H. de Hassia 53(e)
- de cena domini 53(f)
- de circumcissione domini 18(h, i)
- de consecratione ecclesiae 41(c)
- de dedicatione ecclesiae 18(a), 48(b)
- de s. Katherina 41(d)
- de B. V. Maria 23(f), 24(k)
- de s. Mattheo 23(f)
- de s. Michaele et ceteris angelis 23(b)
- de praesentatione B. V. Mariae 67(b)
- de resurrectione domini 22(a)
- de sanctis 18(o), 29(a), 45(c), 48(b)
- de s. Stanislao 18(o)
- de tempore 45(c), 46(a), 49, 62, 67(c)
- de tempore et de sanctis 45(c), 67(a, c)
- de s. Wenceslao 23(c), 67(c)
- dicta sermonum 24(aa)
- discipuli Jo. Herolt 37
- dominicales Th. Ebendorfer de Haselbach 56, 66; Jo. Štěkna 23(e), 52(e)
- duo 48(h)
- Th. Ebendorfer de Haselbach 56, 66
- H. de Hassia de assumptione *Mariae 53(e)
- Jo. Herolt 37
- In cena domini 41(e)
- In die dedicationis ecclesiae 18(g)
- In die dedicationis eccl. Hodie huic domui salus est 24(l)
- In dedicatione 67(e)
- In dominica letare 22(b), 67(a)
- In dominica Oculi 67(a)
- In epiphania domini 18(k)
- In feria VI post Oculi 67(a)
- Instete prudentes 16(d)
- Matthei de Cracovia (synodalis) 24(z)
- Misit rex Herodes 45(a)
- quatuor de adventu domini 45(b)
- Socci de sanctis 29(a)
- super Pater peccavi 52(g)
- synodalis Matthei de Cracovia 24(z)
- s. Vincentii 46(a)
- Jac. de Voragine 49, 62
- „Vzkříšení“ 24(n)
- srv. též:* postilla, prothemata, themata
- Seutter Matheus, *mapa Slezska* 69
- de Sevilla *viz:* Isidorus de S.
- Schertz Car. Ferd. 1(f), 60
- Schiller Franc., PhC. MDr. physicus, Consignatio medicamentorum 7
- Schlosser Thomas, *pisár rkpů* 27
- Schoppenwein Jacobus 43(g)
- Schupp Mattheus 68(a)
- s. Sigismundus: Jo. Flor. Hammerschmid 74
- Sincerus Conradus (recte Joh. G. v. Kulpis), De germanicarum legum veterum ac Romani iuris origine 1(f)
- Slezsko — Bernhard, herzog von Slesien 17(a)
- doly, memorandum o zdanění 81
- instrukce pro vrchní úřad 26
- Horní: Journal von d. ober-schles. campagne (1745) 69
- mapa 69
- poměr k Moravě 60
- tractatus historiae patriae 68(d)
- *et passim!*
- slovník — latinsko-český frg. 16(c)
- Johannis Reuchlini Vocabularius breviliquus 45
- Vocabularius Ex quo 27
- *srv. též:* vocabula rara
- Soarius Cyprianus S. J. 68(b)
- Soccus, Sermones de sanctis 29(a)

- Soliloquium: Hugo de S. Victorē, De arra animae 24(d)
- soud viz: gerichtordnung, řízení soudní, tořtura, tribunál
- species turpitudinis viz: turpitudines
- Speculum — humanae salutis et salvationis frg. 43(b)
- puritatis et munditiae: Thomas de Aquino recte Mattheus de Cracovia 14(b); *srv. též*: De modo confitendi 19(b)
- Spiritus s. — mag. Scoti De septem donis Sp. scti 67(f)
- Nic. Dinkelspühl Septem dona Sp. scti 63(e)
- Stadtrecht des königreich Böhmeim 59, Neue reformation 61
- Stanislaus, Stanislav — patron slezský
- lekce 28(g), sermo de s. St. 18(o), sekvence 25
- de Kobilino, Lectura super Iium librum Decretalium Gregorii IX. 10(a)
- a s. Martino 41(a)
- statuta Arnesti archiep. Prag. — provincialia 1361 14(t)
- synodalia 1349 14(u)
- Stimulus amoris: Pseudo-Bonaventura 24(a), 52(d)
- Stoer Nicolaus, Super officium missae 18(b)
- Strabo Walafridus viz: Beda Venerabilis
- Strakonice, Mathias de Przebyslawicz, natione de S. 63(m)
- de Strallrig (?) Johannes viz: Johannes de Str.
- Středovský Jaň Jiří Ign. 60
- Střelice, slezské knížetství střelické, Bernhard zu Strelitz 17(a)
- suffragia sanctorum 3(c), 4(b, f), 5(c), 54(c); *srv. breviarium*
- Summa — confessionum 57(d)
- de poenitentia Pseudo-Innocentii IV 57(c)
- Koldínových Městských zpráv, něm. překlad 59
- Pisana Bartholomei de S. Concordio 64
- theologiae Thomae de Aquino 38(a)
- Summula-brevi editionis Jo. Calderini, de illis, quae tempore interdicti prohibentur 14(m), 57(a)
- de spiritu et anima Pseudo-Augustini 24(i)
- philosophiae et logicae a Greg. v. Guldenfuss 32
- Super officium missae: Nic. Stoer 18(b)
- svátost viz: sacramentum
- svědci 1(d), De testibus et attestacionibus 10(b)
- světci čeští viz: patroni domáci
- symbolum, vyznání víry — apostolorum 63(c), Super s. apost. Nic. de Grecz 63(d), de fide 63(d)
- Athanasii 63(c)
- Innocentii III. 63(c)
- Niceanum 63(c)
- Synonima: Isidorus de Sevilla 19(a)
- Syrus viz: Isaacus S.
- Szkrzath Magna, *snad Kraš Velká u Uidnavy v sever. Slezsku*, Albertus Nowyna de M. S. 37

Š

- Štěkna Johannes, Sermones dominicales per cursum anni 23(e); *srv. též*: Themata super evangelia 52(e)
- Štěrbá ze Štěrbic Petr 59, 61

T

- tabula — decretalium 44(a), 57(b)
- decretalium Nic. de Anesiaco 44(b)
- signorum zodiaci 21(a)
- srv. též*: registrum
- de Tarantasia viz: Petrus de T:
- tempus carnis, půst 48(e)
- Testamenta XII patriarcharum 52(e)
- Testamentum Novum et Vetus viz: Zákon Nový a Starý
- Thasner Erasim de Opavia 14 (před. přidešti)
- themata — sermonum 22(b), 41(a, e), 45(a), 52(g)

- super evangelia per circulum anni 52(e)
- theologie (*srv. přehled v předmluvě*)
 - doctores 64
 - excerpta 18(e)
 - Liber sacramentorum theologiae veritatis 14(y)
 - poznámky 17(a)
 - b. Thomae de Aquino Summa theologiae II. 2, 38(a)

theses pro gradu baccalaureatus logicae et physicae 11(b)

- Thomas — de Aquino, Dicta 24(c); Summa theologiae II. 2 38(a); recte Mattheus de Cracovia, Speculum puritatis et munditiae 14(b); *srv. též:* De modo confitendi 19(b)
- Ebendorfer de Haselbach, Sermones dominicales 56, 66
 - de Hibernia, De tribus punctis 14(v)

Thym *viz:* Cleynhanzl Joh.

tituli decretalium 44(a)

tortura 1(a, c); *srv. též:* criminalia, právo trestní

tractatus — s. Augustini Ad heremitas 52(b)

- b. Bernhadi De interiori domo seu de conscientia aedificanda 24(bb); recte Guigonis Carthusiensis De quatuor gradibus 24 (g); meditationum 52(c)
- Jo. Calderini De ecclesiastica censura seu De eccles. interdicto, summula brevis editionis 14(m), 57(a)
- Jo. Andreae De modo observandi interdictum 14(s)
- de metaphoris elegantibus et figuris patheticis 68(c)
- Nic. Dinkelspühl De decem praeceptis 63(a)
- Guilelmi de Lancea De viciis (Dietae salutis) 67(g)
- historiae patriae 68(d)
- s. Hugonis De conscientia 24(bb)
- optimus de formatione humanae naturae 22(c)

— Jacobi de Paradiso De cruore in Wilsnaco 63(n)

— Thomae de Aquino recte Matthei de Cracovia De modo confitendi 19(b), *srv. též:* Speculum puritatis 14(b)

— Thomae de Hibernia De tribus punctis 14(v)

— von firstellung und fassung der zeugen 1(d)

translatio *viz:* přenesení

tresty 59; *srv. též:* právo trestní

Tria puncta religionis christianae: Thomae de Hibernia 14(v)

tribunál moravský královský, instrukce 79
turpitudines coniugales octo 29(c), 48(i)
(de) Tynkelspugil *viz:* Dinkelspühl

U

ubytování vojska 77

Uhry, Mathias rex Hungariae 3 (zad. přidešti)

Ullmann Johannes, písař rkp 24(aa)

Urban papež — V. 44(d)

— VI. 44(d)

úřad vrchní slezský, oberamt 26

V

Václav sv., Wenceslaus, patron český,

Collecta de translatione 21(a); lectiones 36(m); officium 3(i), 21(g),

28(f); sermo 18(o), 23(c), 67(c);

svátek 4(e), 20(b), 21(a), 36(b),

54(b); vita 18(o), 23(c); *srv. též:* Přenesení sv. Václava

válka o Slezsko (1745) 69

Vallensis *viz:* Gualensis

verše, versus 30

— de apostolis etc. 3(c)

— memoriales 19(e), 43(e), 63(g)

de S. Victore *viz:* Hugo de S. V.

Videň, Wien 3(1), 80

vigiliae *viz:* breviarium

Vincentius s., sermo de s. V. 46(a)

virtutes — De quatuor virtutibus cardinalibus Martini Dumiensis seu Braccariensis 14(r)

— De virtutibus 67(g)

— missae 14(n, x)

Vischer Athanasius, Disputationes philosophicae in universam Aristotelis logicam 11(a)

— Disputationes philosophicae in octo libros physicorum 11(b)

Vít sv., sekvence 25

vita — s. Elisabeth 24(o)

— s. Wenceslai 18(o), 23(c)

vitia, tractatus de vetiis Guil. de Lancea (Dieta salutis) 67(g)

Vitriarius Joannes Jacobus, Notata ad institutiones iuris publici 35

— Philipp Reinh. 35 (pozn.)

Vlk Jan, biskup litomyšlský 45 (pozn.)

vocabula rara, interpretatio vocabulorum rarorum epistularum et evangeliorum 14(k), 16(b)

Vocabularius brevilocus Joh. Reuchlini 15

— Exquo 27

— *srv. též*: slovníky

Vojtěch sv., Adalbertus, patron český, lectio 20(a); officium 4(e), 28(f), sekvence 25; sermo 18(o); svátek

4(e), 20(b), 21(a), 36(b), 54(b);

srv. též: Přenesení sv. Vojtěcha

Von tzehen tausent rittern 6(k)

Von sand Achacio 6(k)

Von sechs tugenden des abendmahls 6(c)

de Voragine *viz*: Jacobus de V.

Vratislav, Breslau, Wroclaw v Pol. Slezsku, město a diecése 36(a), 54(c); plán 69

z Vrbna, von Würben (und Freudenthal)

— Josef, jeho knihovna 32, 35, 74, 77, 79, 80

— Václav 77

výslech svědků 1(d)

vyznání víry, der glaub, als in die zwelf boten gesprochen hebent 6(nn);

srv. též: symbolum

vzkříšení, kázání o Vzkř., frg. 24(n)

W

Walafridus Strabo, Omelia 14(e)

Wallitzky Joan. Adalb., magister 7

Wilsnack, Welsnach u Postupimi v Něm., Jacobi de Paradiso Tractatus de cruore in W. 63(n)

Z

Zákon — Nový, Testamentum Novum 17(b), 43(e, f)

— Starý, Testamentum Vetus 16(a), 43(e)

Zápisky opavských dominikánů 72

Zdráv buď, králi andělský, polský překlad čes. písně 23(e)

zdravověda 19(d)

Zikmund sv. — spis J. Fl. Hammer-schmida 74

— svátek 36(g)

zkratky, breviaturae, breviationes 57(b), 64

zodiacus, tabula signorum zodiaci 21

zpěvy mešní *viz*: písně

zповěď, confesio 53(g, h); *srv. též*: casus episcopales, casus poenitentiales, poenitentia

zřízení zemské moravské Obnovené 9(a), 60

Ž, Ž

Žarowski J., auditor 12(a)

žalm, psalmus 22(b)

— české 21(b)

— latinské 6(h, t)

— Liber Alcuini de usu psalorum 29(b)

— Miserere mei Deus, scriptum Anselmi Cantuariensis 46(e)

— registrum 24(e)

žaltář, psalterium 3(c, e), 4(a), 5(c), 20(d), 21(b), 28(a), 39(c), 54(c)

židé 16(i)

OBSAH

Předmluva	5
Praefatio	9
Použité zkratky	12
Soupis rukopisů	13
Rejstříky	95
I. Porovnání signatur	97
II. Rejstřík incipitů	100
III. Rejstřík jmenný a věcný	110

Publikace Slezského studijního ústavu v Opavě
Sv. 13.

M. Boháček — F. Čáda

SOUPIS RUKOPISŮ SLEZSKÉ STUDIJNÍ KNIHOVNY V OPAVĚ

Recensent: Akademik prof. Dr Václav Vojtíšek

Odpovědný redaktor: Dr Bohumil Sobotík

Povoleno Hlavní správou vydavatelstev č. j. 116.433/54/SVI ze dne 3. 1. 1955. Na
právech rukopisů vydal Slezský studijní ústav v Opavě. Vydání I.
Náklad 300 výtisků. Vytiskly Ostravské tiskárny, n. p., provoz. 08, Český Těšín

Cena váz. výtisku 35 Kčs